

vergadering **24**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 8 februari 2017

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
REGLING VAN DE WERKZAAMHEDEN	5
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	5
REGLING VAN DE WERKZAAMHEDEN	8
ACTUALITEITSDEBAT over de cijfers met betrekking tot de armoede- bestrijding – 4 (2016-2017)	8
REGLING VAN DE WERKZAAMHEDEN	35
ACTUELE VRAAG van Bart Somers aan de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het oprukkende wahabistisch salafisme in ons land	35
ACTUELE VRAAG van Caroline Croo aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de erkenning van artsen met een buitenlands diploma	40
ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en de VITO-studie naar de ontwikkelingskansen van harde bestemmingen op basis van knooppuntwaarde en nabijheid van voorzieningen	
ACTUELE VRAAG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de beleidsconclusies uit het VITO-rapport betreffende de ontwikkelingskansen van harde bestemmingen op basis van knooppuntwaarde en nabijheid van voorzieningen	
ACTUELE VRAAG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het uitblijven van de lijst met slecht gelegen woonuitbreidingsgebieden, naar aanleiding van de VITO- studie rond de bereikbaarheid van bouwgronden	
ACTUELE VRAAG van Lode Ceyssens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dieren- welzijn, over de mobiliteitsontsluiting van de Vlaamse bouwgronden	44
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister- president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het gebruik van het officiële logo van de Vlaamse overheid door de VRT	51
ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister- president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de invoering van een maximumfactuur in het secundair onderwijs	
ACTUELE VRAAG van Elisabeth Meuleman aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de invoering van een maximumfactuur in het secundair onderwijs	54

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen – 966 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	59
Artikelsgewijze bespreking	60
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 houdende omvorming van de vzw "de Rand" tot een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap en houdende vaststelling van de bevoegdheden van de provincie Vlaams-Brabant inzake de ondersteuning van de Vlaamse Rand – 1020 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	60
Artikelsgewijze bespreking	61
ONTWERP VAN DECREET houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw – 1027 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	61
Artikelsgewijze bespreking	61
VLAAMSE REGULATOR VAN DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT Aanwijzing van de leden van de raad van bestuur	61
ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen – 966 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2	62
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 houdende omvorming van de vzw "de Rand" tot een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap en houdende vaststelling van de bevoegdheden van de provincie Vlaams-Brabant inzake de ondersteuning van de Vlaamse Rand – 1020 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2	62
ONTWERP VAN DECREET houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw – 1027 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2	63
MOTIE van Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke, Björn Rzoska en An Moerenhout tot besluit van het op 8 februari 2017 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de cijfers met betrekking tot de armoedebestrijding – 1071 (2016-2017) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	63
MOTIE VAN ORDE Beroep op het reglement	63
ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen – 966 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	64

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 houdende omvorming van de vzw "de Rand" tot een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap en houdende vaststelling van de bevoegdheden van de provincie Vlaams-Brabant inzake de ondersteuning van de Vlaamse Rand – 1020 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	64
ONTWERP VAN DECREET houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw – 1027 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	64
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	65
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	68
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	68

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– De vergadering wordt geopend om 14 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Kathleen Helsen: ambtsverplichtingen;

Ann Brusseel, Joris Poschet: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Freya Saeys: familieverplichtingen;

Sabine de Bethune, Yamila Idrissi, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Ann Soete, Johan Verstreken: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St. VI.Parl. 2016-17, nr. 60/17*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, wegens technische problemen met de microfoons schorsen we de vergadering.

– De vergadering wordt geschorst om 14.02 uur.

– De vergadering wordt hervat om 14.08 uur.

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Björn Rzoska bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, we zijn hier samen voor een actualiteitsdebat over de armoedecijfers van minister Homans. Ik moet eerlijk zeggen: ik begrijp het niet goed meer. Op 26 januari zijn er in de commissie twee vragen om uitleg geweest. Minister Homans heeft daar zeer duidelijk gezegd – ik heb er het verslag op nagelezen – dat er nieuwe cijfers zijn, dat ze er voorlopig goed uitzien, maar dat ze nergens letterlijk worden geciteerd. We moeten immers wachten, we moeten wachten tot april. Vervolgens zie ik de minister die in de Zevende Dag cijfers begint te lossen. Dan beslist het Uitgebreid Bureau, terecht denk ik, om een actualiteitsdebat te hebben. Ik neem contact op met het kabinet van de minister om te weten wat er achter de cijfers zit. Het antwoord dat ik krijg, is dat de studiedienst momenteel nog volop bezig is en dat ze me de cijfers niet ter beschikking kunnen stellen. Maar de minister gaat wel lustig door met het citeren van cijfers. In Terzake, tot zelfs gisteren in Het Laatste Nieuws, staan nieuwe cijfers, die het parlement op dit moment nog altijd

niet heeft gezien en waarvan aan het parlement is duidelijk gemaakt dat het moet wachten. Nu, ik vind het echt niet te doen dat over een onderwerp dat toch de moeite waard is om stil bij te staan, de minister beschikt over gegevens die het parlement niet heeft. Het is dan misschien een draftversie of een voorlopige versie, maar het parlement moet die documenten ter beschikking hebben om op een gelijkwaardige manier het debat te kunnen aangaan. Nogmaals, voorzitter, zou ik aan de minister willen vragen – en ik heb het al een paar keer gedaan, ook via mail – om het parlement alstublieft de documenten te bezorgen zodat we op een gelijkwaardige manier kunnen discutenen.

Minister, u hebt het vaak over maskers die afvallen. Het enige masker dat ik de afgelopen dagen heb zien afvallen, is vooral dat van uw geloofwaardigheid. Dus in uw eigen belang, breng die cijfers naar het parlement. We hebben daar recht op. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: Minister Homans, uw microfoon werkt weer. U hebt het woord.

Minister Liesbeth Homans: De heer Rzoska heeft inderdaad een mail gestuurd zowel naar mijn kabinetschef als naar de diensten van de minister-president. Waarom beschik ik over die cijfers? Het zijn voorlopige cijfers die door de Studiedienst van de Vlaamse Regering zijn aangeleverd. Ik heb die cijfers nodig voor de omgevingsanalyse van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA).

Dat is altijd zo gebeurd in het verleden. Dat is nooit een probleem geweest. Normaal gezien word ik verondersteld die cijfers te laten goedkeuren door de regering eind maart, samen met het VAPA, maar als ik vroeger beschik over het rapport, zal ik niet aarzelen om het vroegtijdig te laten goedkeuren door de Vlaamse Regering en over te maken.

Wat me stoort, voorzitter, collega's, is dat voor de eerste keer, de eerste keer in jaren, de cijfers van onze eigen studiedienst in twijfel worden getrokken. Dat is de eerste keer. Dat is in het verleden nooit gebeurd. *(Rumoer. Opmerkingen)*

Vanaf het moment dat we de definitieve cijfers hebben, zal ik deze onverwijld overmaken, maar het is echt wel kras, en een blaam voor onze eigen Studiedienst van de Vlaamse Regering, dat voor de eerste keer de cijfers in twijfel worden getrokken.

Björn Rzoska (Groen): Minister, ik moet eerlijk zeggen: ik vind uw antwoord beneden alle peil. Wij hebben die cijfers nooit in twijfel getrokken. Hoe kunnen we nu in 's hemelsnaam cijfers in twijfel trekken die we zelf niet hebben?! *(Applaus bij Groen en sp.a)*

We hebben die cijfers niet. Dat is één. *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

Twee, minister, als die cijfers nog niet zijn goedgekeurd door de Vlaamse Regering: u bent wel degene geweest die erover communiceerde. U hebt ze gewoon in de media gegoooid! En u hebt dat drie dagen lang gedaan! En dan zegt u tegen het parlement: 'U moet wachten tot in april.' Dat hebt u gezegd, anderhalve week geleden in de commissie!

Voorzitter, ik denk dat we er zo niet uit gaan geraken. Ik vraag bij dezen de schorsing van de vergadering en ik verzoek u met aandrang om er namens het parlement – ik stel de vraag namens het parlement – bij de minister op aan te dringen dat we ten minste het document dat achter de cijfers zit – al is het een voorlopige versie – krijgen. Een minister die cijfers die nog moeten worden goedgekeurd, begint te citeren in de pers, dat kan echt niet. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Collega's, eerst en vooral, de cijfers die de minister geciteerd heeft in de media, zijn bevestigd door de studiedienst. Ook in De Standaard is dat bevestigd. Ik vraag me af wat het nut van een debat daarover is.

Laat ons het debat voeren over armoede in Vlaanderen, over de inhoud. Ik vind het vreemd dat men het blijkbaar liever heeft over de cijfers en de cijfers in twijfel trekt. Laat het ons hebben over het onderwerp zelf: mensen die in armoede zitten en hoe onze ideeën botsen om daar een oplossing aan te geven. Dat is de oproep die ik hier zou willen doen, om het debat daarover te starten. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Voorzitter, ik vraag me af waarom een Vlaams minister in een tv-studio cijfers gaat citeren die wij gewoon niet mogen krijgen. We krijgen ze niet, ook al vragen we ze. De titel van het actualiteitsdebat is: 'actualiteitsdebat over de cijfers met betrekking tot de armoedebestrijding'. Het kan toch zo moeilijk niet zijn om, als men op zondag in een tv-studio iets citeert, dat document waaruit men citeert, aan het parlement over te maken. Dat is een heel eenvoudige vraag. Er is geen enkele reden om ons dit te ontzeggen, voorzitter. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, ik denk dat het een normale regel is in een parlementaire democratie dat wanneer er cijfers in een debat worden gebruikt door de uitvoerende macht, door de regering, en men gebruikt die cijfers om standpunten te onderbouwen, dat die cijfers ook ter beschikking worden gesteld van het parlement. Dat lijkt mij een basisregel in een parlementaire democratie. *(Applaus bij Open Vld, sp.a en Groen)*

Er kunnen cijfers zijn die nog moeten worden gevalideerd en waarbij een regering of een minister zegt: we houden die nog even achter de hand om ze eerst te valideren, dat is perfect mogelijk. Men kan ook cijfers bekendmaken en erbij zeggen: ze moeten nog worden gevalideerd. Maar zodra men cijfers gebruikt in het parlementaire debat, dan is het een normale regel dat het parlement ook die cijfers kan raadplegen. We moeten met gelijke wapens in debat kunnen gaan met elkaar. Daarvan afstappen, is, denk ik, het parlement onrecht aandoen. *(Applaus bij Open Vld, sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, ik kan mij alleen maar aansluiten bij de laatste bemerking van de heer Somers. De minister heeft zelf het debat aangezwengeld in de televisiestudio's, door te zwaaien met cijfers die dan nog betrekking hebben op een jaar waarin zij in Vlaanderen niet eens bevoegd was voor het armoedebeleid, of alleszins niet tijdens het grootste deel van dat jaar. Maar die cijfers zouden dan wel moeten bewijzen dat haar beleid werkt en dat de armoede dalende is. Dat wordt dan weer tegengesproken door experts.

Wij gaan hier een debat voeren in het ijle, terwijl de minister weigert om die cijfers ter beschikking te stellen. Om het debat correct te kunnen voeren, hebben we absoluut nood aan die cijfers. De minister kan of mag niet weigeren om ons die ter beschikking te stellen.

De voorzitter: Ik stel voor om de vergadering te schorsen. We moeten de vergadering toch sowieso schorsen om die installatie, dat krenge, eindelijk in gang te krijgen. *(Gelach)*

Ja, het is heel storend en vervelend. Ik stel voor dat ik ondertussen even met minister Homans overleg pleeg op mijn kantoor. (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 14.17 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 14.45 uur.*

ACTUALITEITSDEBAT over de cijfers met betrekking tot de armoedebestrijding – 4 (2016-2017)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de cijfers met betrekking tot de armoedebestrijding.

Het debat is geopend.

De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp-a): Collega's, voorzitter, mevrouw de minister, heren ministers, het is niet met heel veel vreugde dat ik hier sta. Ik had het vandaag eigenlijk veel liever gehad over de manieren waarop we duizenden en duizenden kinderen en gezinnen in Vlaanderen uit de armoede zouden kunnen halen. Ik had het veel liever gehad over de hefboomen waarmee we honderdduizenden Vlamingen een beter perspectief en een gelukkiger leven zouden kunnen geven. Maar, minister, een op de acht van de kinderen in onze regio groeit op in armoede. Dat is in een welvarende regio als Vlaanderen een aanhoudende onaanvaardbare schande.

En dan komt u afgelopen zondag in De zevende dag cijfers citeren die we nu eindelijk ook op papier hebben. U hebt het gehad over goed nieuws. U hebt het gehad over een trendbreuk. En u hebt gezegd dat dit dankzij uw eigen beleid was.

We hebben hier nu drie statistieken die ik op zich niet in twijfel trek, integendeel. Maar ik leg ze wel naast een hele reeks andere cijfers die het beeld dat u zondag hebt geschetst, gewoon tegenspreken. De voedselbanken hebben nooit meer aanvragen gehad dan vandaag. Het aantal mensen dat de schoolfactuur niet kan betalen, was nooit hoger dan vandaag. Armoedeverenigingen hebben nooit meer vragen om hulp gehad dan vandaag. Het aantal leefloners stijgt. Het aantal mensen dat in schulden zit en daar niet uit geraakt, is nooit hoger geweest dan vandaag. Het Planbureau heeft gisteren nog een uitgebreid rapport gepubliceerd waaruit blijkt dat de armoede in ons land hoog is en hoog blijft. Binnen de Vlaamse administratie geeft Kind en Gezin een heel ander beeld dan het beeld dat u schetst. Zelfs de Studiedienst van de Vlaamse Regering, die over deze cijfers gaat, zegt heel duidelijk dat de cijfers zijn wat ze zijn, maar dat de interpretatie die u eraan geeft, volledig uw verantwoordelijkheid is.

Minister, als we het toch over cijfers hebben. Laat ons dan eens kijken naar het speerpunt van uw beleid: de 1 euromaatregel. Dat is ook een cijfer. Gemiddeld worden er 75 maaltijden per dag uitgereikt aan kinderen. 75. Minister, uw speerpunt is geen speerpunt, het is een duimspijker.

En dan krijgen we vervolgens de statistici. Zij zeggen dat de daling die u voorstelt, niet relevant is. Nog meer, die daling gaat over 2014. Als ik uitga van de tabel die u nu geeft – en ik neem aan dat het over de enquête naar inkomens

en levensomstandigheden (SILC) gaat – dan gaat het inderdaad over 2014. De vorige ploeg zal u daar ongetwijfeld voor bedanken. Maar wat belangrijker is: deze cijfers zijn afgenomen voor er sprake was van de indexering van de kinderbijslag, voor er sprake was van talloze prijsverhogingen in energie en water, voor er sprake was van een verhoging van de prijs van de kinderopvang.

Dus is de stelling van Decenniumdoelen meer dan ooit relevant: onder uw beleid, minister, zijn het altijd dezelfde die betalen, en die zitten aan de onderkant van onze samenleving. Hoe kunt u nu goed nieuws brengen als deze cijfers die over inkomens gaan en niet over kosten een eenmalige – en ik hoop dat – verbetering van de situatie aantonen in 2014? Waarom hebt u het over een trendbreuk?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Malderen en de rest van de collega's, ik heb nergens gesproken over een hoerashow. Ik heb nergens gezegd dat alle armoede nu opgelost is. Nergens. Ik heb altijd gezegd: 'Alles kan nog beter.'

Mijnheer Van Malderen, u weet goed dat we de cijfers bekijken aan de hand van de Armoedemonitor. Dat is altijd de referentie van de Vlaamse Regering geweest. U verwijst naar andere cijfers. Er bestaan heel veel studies. In de tv-studio heb ik gezegd dat ik de expertise van de onderzoekers en de wetenschappelijkheid van die studies niet in twijfel trek. Maar we moeten wel met dezelfde indicatoren blijven werken, zo niet gaan we appels met peren vergelijken. Toen uw partij en ook Groen de bevoegde minister leverden, was de Armoedemonitor zaligmakend. U hebt die nooit in vraag gesteld. U hebt de cijfers gekregen. Ik hoop dat u ze niet in twijfel zult trekken of zult zeggen dat ik lieg. De cijfers vallen iets positiever uit dan voorheen.

Heb ik gezegd dat alle armoede uit de wereld is geholpen? Neen. Ik vind het heel jammer dat u het voorstelt alsof het enige wat ik onderneem de 1 euromaatregel is. U maakt een karikatuur van mijn beleid. Ik ben blij wanneer een kind een gezonde maaltijd kan krijgen, want dat is er eentje gewonnen. Elk kind extra dat huistakenbegeleiding krijgt, is er eentje gewonnen. U kunt er lacherig over doen, maar ik vind dat positief.

Van twee zaken een. Vorig jaar hebt u me hier ondervraagd. Ik moest verantwoording afleggen over een rapport betreffende het nastreven van de Decenniumdoelstellingen in het jaar 2013. In dat jaar werd een stijging met 0,3 procent – van 10,8 naar 11,1 procent – opgetekend. Ik was toen kop van Jut, en u voerde het peloton aan. Vandaag is de stijging significant. Zo tekenen we bij eenoudergezinnen een daling van het armoederisico op, van 33 naar 27 procent. Dat is een daling met 6 procent. Maar voor u was een stijging met 0,3 procent ongehoord. Het kot stond in brand. U schoof de verantwoordelijkheid in mijn schoenen, hoewel het cijfers over 2013 betrof.

Ik wil nog iets anders ter sprake brengen. U zult het er misschien nog over hebben, ik anticipeer dan maar. Ik las dat uw partij het Rekenhof wil vragen de cijfers door te lichten. Dat is een blijk van wantrouwen in de expertise van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Ik wil u in dat verband een raad geven. Als u ooit nog eens tot de meerderheid behoort, kunt u misschien beter van bij de aanvang het Rekenhof inschakelen zodra u ziet dat de cijfers almaar stijgen. *(Applaus bij de N-VA)*

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, u doet dat altijd: opsommen wat u niet hebt gezegd. Vervolgens legt u me woorden in de mond die ik evenmin heb gezegd. Het is me te doen over wat u wél hebt gezegd. U hebt het gehad over een trendbreuk, en u stelt dat uw beleid daarvoor verantwoordelijk is. Statistici zeggen evenwel dat de daling waarover u het hebt, niet relevant is. Ik hoop dat

die daling zich daadwerkelijk voordoet. Maar geen enkele maatregel waarnaar u verwijst, is in staat om die trendbreuk te realiseren. Laat staan dat uw beleid zou toestaan om de doelstelling van de halvering van de kinderarmoede tegen 2020 te realiseren. Het tegendeel is waar. Dat is de kern van het debat. Laten we het hebben over wat u zegt: dat u met uw beleid een trendbreuk hebt gerealiseerd. Niemand ziet dat. Ik ben er zeker van dat veel kijkers van De zevende dag die ooit enkele lessen wiskunde hebben gehad, zich hebben afgevraagd hoe men een trendbreuk op basis van één cijfer kan verklaren. De kranten van de volgende dag begrepen het ook niet. 'Minister Homans ziet armoede sterk dalen, ze is alleen.' 'Wat minister Homans zegt, is klinkklare onzin.'

Het probleem schuilt in de woorden die u uitspreekt: "in mijn ogen". Probeert u eens naar het probleem te kijken door de ogen van iemand die in armoede leeft. Ik ben er zeker van dat veel mensen in armoede naar dat debat hebben gekeken en zich hebben afgevraagd waarover u het had. Zij zien de kentering waarop u zich laat voorstaan niet.

Ik ga mijn vraag herhalen: waarop baseert u zich om het hier te hebben over een trendbreuk? Waarop baseert u zich, en wie steunt u daarin, om te zeggen dat dit dankzij het beleid is? En waarom pakt u dit op deze manier aan? Waarom hebben we daarnet de vergadering moeten schorsen om aan cijfers te geraken die men wellicht ook had? Waarom die asymmetrie qua informatie? Waarom citeren uit voorlopige rapporten?

Minister, 'freedom of speech' is eigen aan de democratie, maar uw freedom of speech hebt u voor een stukje afgelegd op het moment dat u de eed hebt afgelegd als minister. Op dat moment moet u serieus omgaan met de dingen.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, we hebben nu cijfers gekregen. Ik wil niet lastig blijven doen, maar ik weet echt absoluut niet wat u op tafel hebt gelegd. Ik heb drie grafieken waarvan ik de herkomst niet ken. Er staat nergens een legende bij. Er staat ook niet bij op basis waarvan die cijfers zijn opgebouwd. Er zit geen achterliggende informatie bij. Ik heb hier gewoon drie grafieken waaruit ik nauwelijks kan afleiden wat er eigenlijk is gemeten, hoe het is gemeten, in welk kader. Ook over welk jaar het gaat, is me absoluut niet duidelijk. *(Opmerkingen)*

Dat staat erbij, maar wanneer is dat afgenomen? Ik bedoel: is dit eigenlijk het armoederapport 2017? Minister, ik heb wel degelijk vertrouwen in de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Die mensen leveren serieus werk af. U bent dieper ingegaan op cijfers, niet in de commissie, wel in de media. Ik kan me voorstellen dat u toch meer hebt gekregen dan dit A4'tje, waaraan ik eigenlijk niet eens kan zien wat er op tafel ligt. Voorzitter, met alle respect, maar dit is gewoon lachen met het parlement. Dit is onvoorstelbaar denigrerend tegenover het parlement. Dit pik ik niet. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Van Malderen, elke keer, maar dan ook elke keer als er een cijfer over armoede naar buiten komt, is uw fractie, of de Groenfractie, de eerste om daar vragen over te stellen en de minister op het beleid aan te spreken.

Bart Van Malderen (sp.a): Godzijdank.

Matthias Diependaele (N-VA): Van wanneer die cijfers zijn, doet er niet toe, maar elke keer als er een cijfer is, komt u naar voren als het een slecht cijfer is. Nu is er eens een keer een goed cijfer, en de minister communiceert dat ook, en

daar maakt u een probleem van. U moet dat eens bekijken door de ogen van een arme, zoals u zelf zegt. Is die daarmee geholpen? Die wil weten hoe hij geholpen zal zijn! Die heeft geen boodschap aan de vraag of dat nu uw schuld is of de schuld van wie dan ook. We hebben botsende ideeën over hoe we die arme aanpakken. Laten we daar het debat over voeren. U hebt echter blijkbaar alleen maar moeite met het feit dat er nu eindelijk eens een positief cijfer is over armoede. Dat is uw grootste probleem! Daar heeft die arme in Vlaanderen niets aan. *(Applaus bij de N-VA)*

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, al sinds het aantreden bevragen we u over een traject dat zou kunnen leiden tot het halveren van de kinderarmoede in 2020. Eerlijk, op basis van wat voorligt, en dan heb ik het niet over de statistieken, maar over de beleidsmaatregelen, college Diependaele, laat niets me toe om vandaag te veronderstellen dat we dat gaan halen. Nu, mijn mening is ter zake niet belangrijk, maar eenieder die in dit land bezig is met armoedebestrijding, als expert, vanuit het middenveld, zegt hetzelfde. Minister, dan stel ik opnieuw de vraag waarom. Waarom herleidt u armoedebestrijding tot een constant slagveld, waarbij u ruzie begint te maken met experts, waarbij u ruzie begint te maken met het middenveld, waarbij u oorlogen voert met spookvoorstellingen van wat we al dan niet zeggen? Minister, alles wat die mensen u vragen, is dat u uw werk zou doen. Alles wat die mensen u vragen, is een structureel armoedebeleid, met een versterkte kinderbijslag, met betaalbare schoolfacturen, met betaalbare woningen, met betaalbare energiefacturen en dergelijke meer. Minister, ik zie dat niet, zij zien dat niet, maar ze betalen wel de facturen van uw beleid, en het zijn altijd dezelfde die betalen! *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Malderen, ik heb altijd op een redelijk deftige en intellectueel eerlijke manier met u kunnen debatteren, maar de stijl vandaag verrast me echt.

We zitten hier een debat te voeren op de kap van de armen, daar komt het eigenlijk op neer. *(Opmerkingen)*

Mijnheer Van Malderen, u hebt het over de halvering van de kinderarmoede. U weet dat die dure eed gezworen is in 2008, in het kader van Pact 2020. Het cijfer in 2008 lag op 7,9 procent. Toen deze regering is aangetreden, was het 11,5 procent. Hebt u daar enige verantwoordelijkheid in? En ik ga geen zwartepieten-spelletje spelen. Daar heb ik echt geen zin in. Maar als u nu zegt dat ik iedereen zijn expertise in twijfel trek... Sorry, maar dat moet ik betwisten. Ik heb dat heel duidelijk gemaakt in de media. Ik trek niemand zijn expertise of wetenschappelijkheid in twijfel. Ik zeg alleen: als je andere indicatoren gebruikt, dan heb je natuurlijk altijd andere uitkomsten.

Als u natuurlijk ook zegt dat deze Vlaamse Regering niet structureel iets doet... Want u komt elke keer opnieuw met uw voorbeeldje van de 1 euromaaltijden, om het een beetje in het belachelijke te trekken. Als u nu zegt dat deze Vlaamse Regering niets doet in het kader van armoedebestrijding, dan moet ik u tegenspreken. Ik zal u een aantal voorbeelden geven. Bijvoorbeeld: sociaal wonen. U begint te zuchten, mijnheer Van Malderen, want dat is natuurlijk niet goed voor u, dat ik moet zeggen dat er op een half jaar tijd 480 miljoen euro is bijgekomen voor sociaal wonen. Dat is niet positief voor u. *(Applaus bij de meerderheid)*

En ik weet best, mijnheer Van Malderen, dat een sociale woning er niet staat van vandaag op morgen, maar wat doen wij? Van die 480 miljoen euro wordt een derde geïnvesteerd in energetische renovaties. En dat is net waar de mensen in armoede onmiddellijk het resultaat van voelen in hun portemonnee.

Nog iets anders: werk, bijvoorbeeld. Collega Muyters is ook aanwezig. Het aantal werklozen in Vlaanderen daalt systematisch. Ik hoop dat we het toch wel over de partijgrenzen heen eens zijn dat het hebben van werk de beste hefboom is om niet in armoede te verzeilen of om eruit te kunnen raken, met dien verstande dat er altijd een bepaald segment van de bevolking zal zijn dat we verder zullen moeten blijven helpen.

We investeren ook heel veel in onderwijs, bijvoorbeeld ook in Brussel. Ik heb hier vorige week nog een vraag moeten beantwoorden over de kinderarmoede in Brussel en over de armoede in totaliteit in Brussel. Waarom denkt u dat collega Crevits zo veel investeert in onderwijs in Brussel? Waarom denkt u dat er zo veel kinderen in Brussel kiezen voor het Nederlandstalige onderwijs? Ten eerste omdat wij wel degelijk investeren, en ten tweede omdat wij wel degelijk zorgen voor kwaliteit.

Dus als u zegt dat deze Vlaamse Regering geen structurele maatregelen neemt in het bestrijden van de armoede, dan doet u de waarheid echt wel geweld aan. Ik denk dat we veel meer doen dan de vorige regering. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Mijnheer Van Malderen, als u de minister ervan beschuldigt van het debat over armoede een slagveld te maken, kijk dan alstublieft eens in de spiegel. Uw houding, uw analyse is de volgende: telkens als er een cijfer is dat ook nog maar voorzichtig een positieve evolutie aantoonst, dan wordt dat door u genegeerd, geminimaliseerd en weggezet als zijnde 'we kunnen het alleen maar hopen, maar we hebben er alle twijfels bij'. Ik vind dat een ernstige poging om van dat slagveld een grof en een lelijk bloedbad te maken.

Er zijn trouwens niet alleen de cijfers zoals we ze hier nu hebben. Er is ook het Nationaal Planbureau, dat berekend heeft dat de algemene armoede is gedaald van 15,5 naar 14,9 in 2015. Er is ook de raming dat meer dan 100.000 mensen tegen 2018 bijkomend uit de armoede zijn getild. Er is de daling van de algemene ernstige deprivatie. Dat zijn cijfers die allemaal voorzichtig optimistisch positief in de richting duiden van een impact van het beleid zoals het gevoerd wordt. Laat ons daar alstublieft tevreden over zijn. En laat ons kijken wat beter kan. Daarvoor vindt u in ons bondgenoten. Maar stop alstublieft met dit slechte theater. (*Applaus bij de N-VA*)

Bart Van Malderen (sp.a): Goed geprobeerd, minister, collega De Bruyn. We zeggen niet dat u niets doet. De vraag is: doet u genoeg? (*Opmerkingen*)

Op zijn minst elke expert in dit land zegt dat het onvoldoende is. Aanvaard dat eens en probeer dat strijdmodel, dat schuldmodel waarbij het altijd iemand zijn schuld is – en het liefst van uw voorganger – nu eens te verlaten en probeer concrete structurele maatregelen naar voren te schuiven. (*Opmerkingen*)

Ik herhaal mijn vraag: waar ziet u de trendbreuk? Waar ziet u bij deze cijfers de link met uw beleid? Wie anders dan uzelf onderschrijft dit?

En waarom, minister? Want ik ben niet naar De zevende dag geweest. Waarom gaat u dat op die manier naar De zevende dag brengen? Waarom over kinderarmoede? Als het ons dan toch allemaal over de armen gaat, waarom probeert u daar dan een goednieuwsshow te brengen, waarbij u weet dat die cijfers voorbarig zijn, waarbij u weet dat er geen trend is en waarbij niemand anders dan uzelf gelooft dat er een link is met uw beleid? Waarom, minister? (*Applaus bij sp.a en Groen*)

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp-a): Minister, ik neem het eerlijk gezegd niet dat u ons een verregaande vorm van cynisme verwijt waarbij we het u niet zouden gunnen dat een cijfer in positieve zin evolueert. We zouden niet liever willen dat onomstotelijk wordt bewezen dat er een positieve trend is ingezet in de armoede-cijfers. Maar het cijfer dat we hebben gekregen – en daar gaat het debat om –, het cijfer dat geciteerd is in De zevende dag, zijn cijfers gebaseerd op de SILC-enquête van 2015 over de huishoudinkomens van 2014. Dit zijn de cijfers van 2014, cijfers die dateren van voor beslist werd om de prijzen voor kinderopvang, openbaar vervoer, zorg en dergelijke meer op te trekken. Het zijn cijfers die dateren van voor de desindexering van de kinderbijslag, cijfers die dateren van voor de indexsprong van de lonen en de uitkeringen, cijfers die dateren van voor de invoering van de 'turteltaks'. Daarover gaan deze cijfers, over het jaar 2014.

Minister, u zegt dat die cijfers die gaan over 2014 een trendbreuk inluiden en dat die trendbreuk te danken is aan uw beleidsmaatregelen. U bent minister geworden in juli 2014. Ofwel gelooft u echt dat die cijfers aantonen dat we op de goede weg zijn en negeert u de signalen van bijvoorbeeld de voedselbanken en vandaag nog van Caritas dat schrijft dat men nog nooit geconfronteerd is met zoveel aanvragen voor hulp door gezinnen als vandaag. Dan moeten we van u niet veel meer verwachten, want we zijn toch op de goede weg. Ofwel weet u dat het larie is, dat op basis hiervan geen trend kan worden aangetoond, laat staan een band met uw beleid en blijft u manifest de feiten manipuleren om uw blazen op te poetsen. Ik weet niet wat ik het ergste moet vinden, minister. *(Applaus bij sp.a en groen)*

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Vandenbroucke, ik had wel gedacht dat u het echt niet zou kunnen laten. U bent een discussie aan het voeren over 2014, 2015 en 2013, en u probeert aan te tonen dat deze regering veel te weinig doet en dat alles te maken heeft met het vorige beleid. U slaagt er bovendien dan nog in om aan te tonen dat de energieheffing ingevoerd moest worden om het beleid uit het verleden te kunnen betalen. Ik zal daar niet veel meer over zeggen. Ik had u al een paar keren aangeraden om niet meer in dat verleden te graven omdat onomstotelijk bewezen is dat dit wel degelijk het gevolg is van uw beleid en dat van uw minister.

Mijnheer Vandenbroucke, deze regering heeft een energiearmoedeplan met 34 concrete acties. Ik heb hier nog maar twee weken geleden op de tribune gestaan en heel duidelijk aangetoond dat wat betreft energiearmoede er geen bloedbad gekomen is, niettegenstaande u dat had voorspeld. We hebben een pakket sociale maatregelen voor beschermde afnemers. De heer Van Malderen zei daarnet dat de mensen in armoede problemen hebben met de energiefacturen. Ik zeg u dat daar heel concrete maatregelen voor genomen worden. Ik kan ze allemaal opsommen. Daardoor wordt een stuk van de factuur gesolidariseerd, net om die groep mensen met een sociaal probleem te helpen. Ik neem het echt niet langer dat u de stijging van de energiefacturen wijdt aan de huidige regering en mijn beleid. Het is uw verantwoordelijkheid. U hebt het uit de hand laten lopen. *(Applaus bij de meerderheid)*

Joris Vandenbroucke (sp-a): Minister Tommelein, ik ben blij dat u bevestigt dat de positieve knik die hier te zien is op de grafiek, te danken is aan het beleid van de vorige regering. Dank u wel, minister Tommelein.

Twee, wat betreft de energiefactuur, wil ik erop wijzen dat die met vierenhalf keer de 'Turteltaks' omhoog is gegaan. 450 euro is erbij gekomen onder 'your watch', minister Tommelein. Dat zijn feiten, dat kunt u niet ontkennen.

Ten derde, waar het debat over gaat, is over de stelling die zondag werd ingenomen door minister Homans, en dat is dat op basis van een cijfer van 2014 een positieve trend kan worden aangetoond die dan nog te danken zou zijn aan haar

beleidsmaatregelen. Vriend en vijand zijn het erover eens dat er onmogelijk een verband kan zijn. *(Opmerkingen van minister Bart Tommelein)*

Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Vandenbroucke, we geraken blijkbaar in dit debat niet verder dan over het debat te debatteren. Meer lukt blijkbaar niet. U geraakt niet verder dan het in twijfel trekken van de cijfers. U geraakt niet verder dan de vraag van wanneer die eigenlijk zijn. Weet u, in alle eerlijkheid, ik ben er heilig van overtuigd dat elke arme in Vlaanderen daar geen boodschap aan heeft! Ik begrijp niet waarom u denkt dat daar iemand in geïnteresseerd is! Als u dat toch wilt doen, als u de cijfers dan toch wilt bekijken, en als u die positieve knik die er nu is, die u niet kunt ontkennen op basis van die cijfers, in twijfel trekt – ik spreek dat tegen –, u doet maar. Het enige dat ik zie, is dat de vier jaar daarvoor wordt bevestigd dat de armoede toen gestegen is. *(Applaus bij de N-VA)*

Minister Liesbeth Homans: Ik wil een vraag stellen, zowel aan de heer Vandenbroucke als aan de heer Van Malderen. Van twee zaken één. Ofwel zijn de cijfers verwaarloosbaar en niet belangrijk, ofwel zijn ze significant. Wat is het nu? Enerzijds zegt u dat het eigenlijk voor een deel nog op uw conto komt. Het gaat inderdaad over 2014, dat heb ik nooit ontkend. Anderzijds zegt u dat u weinig wijzigingen ziet, dat u geen trendbreuk ziet. Ik denk dat de grafieken voor zich spreken, dat ze heel duidelijk zijn. *(Opmerkingen van An Moerenhout)*

Ik weet niet of u grafieken kunt lezen, maar ik vind ze redelijk simpel om te lezen.

Collega Tommelein heeft al verwezen naar de sociale correcties wat energie betreft. Wat uw partij betreft, mijnheer Van Malderen, zou ik daar beter over zwijgen, maar het is uw keuze om dat niet te doen. Bij de waterfactuur bijvoorbeeld zijn de sociale correcties vier keer zo hoog als in het verleden. *(Opmerkingen van Joris Vandenbroucke)*

Als ik even mag uitspreken, mijnheer Vandenbroucke? De kinderbijslag – minister Vandeuren is aanwezig en hij zal straks misschien ook nog iets willen zeggen – gaat over een budget van 3,5 procent. Ik weet en u weet ook dat het nieuwe systeem pas zal worden ingevoerd op 1 januari 2019. Dat is wat alle armoede-experten nu gebruiken om te zeggen dat dit een kentering zou kunnen betekenen als mechanisme tegen de kinderarmoede. Dat wordt pas hervormd op 1 januari 2019.

Wat daarin echt wel belangrijk is, mijnheer Van Malderen, en wat in het verleden nooit is gebeurd, is dat we voor een budget van 3,5 miljard euro, wat aanzienlijk is op onze Vlaamse begroting, gaan van het aantal sociale toeslagen van 3,4 procent naar 10 procent. Wat ook heel belangrijk is en wat zelfs onderschreven wordt door de voorzitter van Decenniumdoelen, Jos Geysels, is dat we nu niet alleen toeslagen gaan geven aan mensen die een uitkering hebben, maar bijvoorbeeld ook aan mensen die hetzelfde laag inkomen hebben uit arbeid. Maar het was uw mantra, het was uw manier van aan politiek doen om zo veel mogelijk mensen gewoon uitkeringsafhankelijk te houden en niet hen aan het werk te krijgen. Ik denk dat we moeten werken – en dat doen we ook, mijnheer Van Malderen – aan de zelfredzaamheid van mensen, met dien verstande dat we ze altijd zullen blijven helpen.

Wat de voedselbanken betreft – waar u morgen een vraag om uitleg over hebt in de commissie, als ik me niet vergis – zijn er niet zozeer meer armen, maar ik en minister Schauvliege hebben gewerkt aan het bekendmaken van het systeem van de voedselbanken. Daar ligt het aan. Het gaat niet over het feit dat er nu meer armen zouden zijn. Wij hebben gewoon de voedselbanken meer gepromoot.

Collega's, ik deel de opmerking en reactie van mijn fractieleider, Matthias Diependaele. Het debat is verschoven in drie dagen tijd. Zondag loog ik over de cijfers. Want stel u voor dat er, sinds sp.a niet meer in de regering zit, een

positieve kentering zou zijn. Dat mag niet, dat is totaal niet toegestaan. Ik ben het eens met de heer Diependaele dat we hier een debat voeren waar de armen in onze maatschappij geen boodschap aan hebben. Elke minister in deze regering neemt zijn of haar verantwoordelijkheid om die armoede die, mijnheer Van Malderen, sinds u aan de macht bent gekomen alleen is gestegen, te doen dalen. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): De heer Van Malderen heeft een heel pertinente vraag gesteld, maar daar komt geen antwoord op, minister. Ik herhaal ze dan ook graag voor u. Het debat vandaag gaat over het feit dat u de afgelopen dagen uitspraken hebt gedaan die niet correct en niet gepast zijn. Ze zijn niet correct omdat de studie waarin de cijfers staan, niet af is. Ze zijn niet correct omdat het cijfers zijn uit 2014 waarvan u zegt dat ze verder uit uw beleid komen. Ze zijn tot slot niet correct omdat u spreekt over een trendbreuk terwijl alle experts u aanmanen tot realisme en eerlijkheid. Ze zijn evenmin gepast, want er zijn vandaag nog heel veel mensen die op het einde van de maand de eindjes aan elkaar moeten knopen. Zij voelen zich door uw communicatie niet erkend en niet vertegenwoordigd. De vraag is dan ook waar de trendbreuk is.

Minister, u sprak daarnet over de gepaste indicatoren om de juiste armoede-cijfers te krijgen. Wat zijn de indicatoren op dit velletje papier dat wij hebben gekregen? Wat is uw bron? Wat is uw methodologie? Minister, neemt u ons wel serieus? Neemt u armoede wel serieus? Wat wij hier hebben gekregen, is geen trendbreuk, het is een bevestiging dat de trend vooral variabel is. Wat wij hebben gekregen, is geen studie. Dit is een minister onwaardig. En als iedereen hier zwijgt, is dit ook een parlement onwaardig. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Minister Liesbeth Homans: Ik hoor toch wel enige contradictie in de uitspraken van de oppositie, en dan vooral bij sp.a en Groen. De cijfers zijn duidelijk. Neem ik de armoede serieus? Ja, natuurlijk neem ik de armoede serieus. Niet alleen ik doe dat, maar al mijn collega's uit de Vlaamse Regering.

Wat de Armoedemonitor betreft, is daarnet gezegd dat de deskundigheid en expertise van de Studiedienst niet in twijfel worden getrokken. Maar mevrouw Moerenhout, u doet dat wel. U vraagt waarop die cijfers zijn gebaseerd en wat de indicatoren zijn. Binnenkort krijgt u de volledige Armoedemonitor zoals dat elk jaar gebeurt.

Denkt u nu echt dat ik cijfers die ik krijg in het kader van het opmaken van de omgevingsanalyse van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding van de Studiedienst van de Vlaamse Regering een beetje zou omvormen om betere cijfers te krijgen? Denkt u nu echt dat ik dat zou doen, en plein public? Ik denk het niet, dat zou ook redelijk dom zijn.

Ik wil nog één vraag stellen, vooral aan de collega's van sp.a en Groen: zijn jullie eigenlijk wel voorstander van een daling van de armoede? Want ik begin daar eigenlijk wel aan te twifelen. *(Applaus bij de N-VA)*

An Moerenhout (Groen): Minister, de Studiedienst van de Vlaamse Regering is een bende knappe koppen die sterk werk leveren. Wij hebben de cijfers uit 2014 nooit in twijfel getrokken, wel uw interpretatie. U zegt dat uw beleid samenhangt met de cijfers uit 2014 en dat er een kentering is gestart terwijl dat niet zo is.

Weet u trouwens wat die Studiedienst zegt over uw communicatie? De Studiedienst van de Vlaamse Regering geeft aan nog volop te werken aan de studie. Hij is verbaasd dat de minister daar nu al over communiceert. Er kan volgens de Studiedienst geen sprake zijn van een statistisch significante daling. Meer nog, uw

eigen Studiedienst zegt dat het niet gepast is om uit deze cijfers grote conclusies te trekken en dat het veel te vroeg is om van een kentering te spreken.

Conclusie: er is inderdaad aan geloofwaardigheid ingeboet, minister, maar niet van de Studiedienst, wel van u. U kunt de schade nog beperken door dat toe te geven, door te zeggen dat die cijfers niks te maken hebben met uw beleid, door te zeggen dat er geen kentering plaatsvindt, maar dat het nog veel te vroeg is om daarover te spreken. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Minister Liesbeth Homans: We zijn al drie kwartier aan het discussiëren over cijfers. Ik denk dat dat voldoende is geweest, maar u mag doorgaan. Als u niets anders hebt dan over die cijfers te debatteren, dan mag u dat vooral doen.

Mevrouw Moerenhout, u bent wel heel selectief geweest in het voorlezen van wat er in De Standaard is gepubliceerd. U vergeet er wel bij te zeggen dat de Studiedienst mijn cijfers heeft bevestigd.

Piet De Bruyn (N-VA): Van twee een, mevrouw Moerenhout. Aan de ene kant zegt u dat de Studiedienst van de Vlaamse Regering bevolkt wordt door knappe koppen. Daar geef ik u volledig gelijk in. U zegt ook dat u die cijfers niet in twijfel trekt. Daar geef ik u ook gelijk in. Maar ik wil u wel confronteren met uw Belgabericht van vorige maandag toen u deze minister beschuldigde van het creëren van alternative facts op basis van feiten die ze toen al duidelijk had gepositioneerd als cijfers van dezelfde Studiedienst die u net een pluim geeft. Het is of het een, of het ander. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer D'haeseleer heeft het woord.

Guy D'haeseleer (Vlaams Belang): Collega's, ik wil de pret niet bederven over de cijfers, maar we zijn nu al een uur en een kwart bezig om van de politiek een weinig fraai beeld te schetsen. Ik weet niet welke Vlaming hier baat bij heeft of voordeel haalt uit het gekibbel over die onduidelijke cijfers. Ik heb de tabel hier ook voor mij, en ik stel vast dat er tussen 2006 en 2015 een schommeling is van 11,4 naar 10,3 procent. Experts zeggen dat dit volledig binnen de foutenmarge valt. Men kan maar spreken van tendensen bij schommelingen vanaf 2 procent.

We kunnen dus concluderen dat men op het vlak van de bestrijding van de armoede gedurende tien jaar ter plaatse is blijven trappelen. De huidige regering is daarvoor verantwoordelijk en ook de vorige regering, waar de socialisten deel van uitmaakten. De lichte euforie die de heer De Bruyn heeft geschetst, is totaal misplaatst. Ook de socialisten zouden beter stilletjes zwijgen, want de cijfers die betrekking hebben op de periode waarin zij verantwoordelijkheid droegen, zijn ook niet echt om over naar huis te schrijven.

Het is hier een compleet virtuele discussie aan het worden. Het gaat over cijfers van 2014 en 2015. Naast het feit dat men ter plaatse is blijven trappelen, houdt men in deze cijfers en in deze discussie absoluut geen rekening met de gewijzigde maatschappelijke realiteit. Ik verwijs naar de massale instroom sinds twee jaar van vluchtelingen in ons land. Ik weet dat het een niet-politiek correcte mededeling is, maar dat is voor mij ook een reden om heel pessimistisch te zijn dat het met de armoede en het land zeker niet de goede kant opgaat. Dit is dus een heel virtuele discussie, want de wereld heeft gedurende die twee jaar niet stilgestaan.

Men hoeft geen professor in de wiskunde te zijn om te beseffen dat als de beschikbare middelen schaars worden en de groep die er een beroep op doet steeds groter wordt, op het eind van de dag iedereen slechter af is.

Minister, ik heb u daarnet horen zeggen dat we moeten inzetten op tewerkstelling van de nieuwkomers. De tewerkstellingspercentages bij de nieuwkomers spreken

voor zich, ze zijn dramatisch. Dat geldt trouwens ook voor de tewerkstellingspercentages van vele groepen Noord-Afrikanen die hier al decennia en generaties lang wonen. Dus wie denkt dat de nieuwkomers voor het pensioen van de Vlaming zullen zorgen, is eraan voor de moeite. Ik verzoek die mensen dan ook om neer te dalen vanop hun utopische wolk naar de keiharde realiteit, want de realiteit is dat met het opengrenzenbeleid armoede wordt geïmporteerd in dit land. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Bart Van Malderen (sp.a): Mijnheer D'haeseleer, ik zal nooit zwijgen over armoede. Een op acht kinderen in armoede in Vlaanderen is een schande en wie ook die banken bevolkt, we zullen dat fenomeen bestrijden en we zullen proberen om mensen uit die armoede te trekken. Laat ons dat eens als uitgangspunt nemen.

De aanleiding van dit debat is niet gecreëerd door de oppositie. Er is een minister geweest – en ik wil die focus opnieuw leggen – die naar De zevende dag is geweest en daar gezegd heeft dat er een trendbreuk is en dat het een gevolg is van haar beleid. Wij betwisten die cijfers niet. Wij betwisten de interpretatie die daaraan is gegeven door de minister. We hebben ettelijke keren de waarom-vraag gesteld en er komt geen antwoord op.

Minister, laat mij dan toe om het als een oproep te formuleren. Minister, wilt u alstublieft proberen om hier vandaag de strijd voortaan als bondgenoot te voeren. Stop met die oorlog met het middenveld. Stop met die oorlog met experts. Zelfs de oppositie zou u willen helpen, want als we vooruitgang boeken in de strijd tegen armoede, is het een goede zaak. Stop alstublieft met het spinnen en het framen. Armoede verdraagt het niet. Maar kom – en we zullen ze op hun merites beoordelen – met concrete maatregelen. Ik zal ze nog eens opsommen: een meer performante kinderbijslag, een betaalbare kinderopvang, betaalbare schoolfacturen, betaalbaar wonen, een betaalbare energiefactuur. We wachten op die voorstellen, maar wat erger is, honderdduizenden gezinnen in Vlaanderen wachten ook op die concrete maatregelen en zien ze niet.

Wat we nodig hebben vandaag in dit debat, is een lijn in het zand, een nieuwe startlijn. Vandaar dat we aan het Rekenhof vragen om ernaar te kijken: kijk naar de armoedecijfers en beoordeel het aandeel van het regeringsbeleid. Noch u, noch wij kunnen ontkennen dat het maatschappelijke bewegingen zijn die maken dat de strijd tegen armoede hard en langdurig is. Als we het debat eerlijk willen aangaan, dan moeten we zien welke hefboomen de regering heeft, welke ze gebruikt en in welke richting. Het lijkt me dat het Rekenhof daarvoor geschikt is.

Op basis daarvan zouden we een transparant plan kunnen maken, met onbetwiste maatstaven en met doelstellingen die we delen en die een traject kunnen uitstippelen. Dan kunnen we debatteren over de middelen, maar dan kunnen we tenminste zeker zijn dat we tegen 2020 – en ik heb u al herhaaldelijk die vraag gesteld – kinderarmoede in Vlaanderen halveren. Dat is de taak die we moeten opnemen. Het zal van iedereen wat beperkingen vragen, van u en van ons. Er zijn 600.000 paar ogen die onze richting uit kijken. Ze hebben geen nood aan het verwringen van de waarheid. Ze hebben geen nood aan mediaoptredens. Ze hebben nood aan concrete maatregelen. Daarvoor bent u minister geworden en daarvoor zullen wij, zolang we kunnen, in dit halfroond strijden. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Van Malderen, het spijt me dat ik nog eens iets moet zeggen, maar u hebt het telkens opnieuw over concrete maatregelen tegen energiearmoede. U dwingt me in feite bijna om de 34 acties die heel concreet zijn, die ik strikt opvolg, waarover ik bijna maandelijks in de commissie wordt ondervraagd door de parlementsleden en waarbij ik heel veel toelichting geef, hier nog eens op een rijtje te zetten.

U doet net alsof er geen concrete, structurele maatregelen zijn. Ik herhaal nog eens dat ik twee weken geleden heel duidelijk heb aangetoond dat er op geen enkele manier sprake is van wat u had voorspeld, zijnde een boost in de energiearmoede van de mensen. Integendeel, de cijfers bewijzen zelfs dat dit onder controle is. Er is een energielening aan 0 procent. We gaan die in stand houden. We harmoniseren de doelgroep en breiden die zelfs uit. We brengen premies in rekening. Wij verlengen de terugbetalingsperiode. We hebben de energieprijzen voor de doelgroep – de sociaal zwakkeren in onze samenleving – uitgebreid in tegenstelling tot vroeger. Er is een sociaal dakisolatieproject. We hebben voor de beschermde afnemers de bestaande premiebonus van 50 procent verhoogd tot 75 procent vanaf begin dit jaar. Er is een minimale levering van aardgas die we van drie naar vijf maanden hebben gebracht, van november tot maart. We doen aan wijkrenovatie. We leggen de nadruk op een betaalbare, leesbare en verstaanbare factuur. We doen alles, alles om die energiefactuur opnieuw onder controle te krijgen. Mij stoort het bijzonder dat de vorige minister van Energie uit de vorige legislatuur ostentatief afwezig blijft op het moment dat u het dossier van energiearmoede en de energiefactuur aanhaalt. *(Applaus bij de meerderheid)*

Het zijn u en uw fractieleider die de keuze maken om telkens opnieuw de energiefactuur in het debat te brengen. Ik doe dat niet, jullie doen dat. Ik doe er alles aan, en ik zal er alles aan doen, ik zal er mijn schouders onder zetten om die energiefactuur betaalbaar te houden en in het bijzonder om de sociaal zwakkeren in deze samenleving te sparen van een hoge energiefactuur. Ik doe daar alles aan, dag en nacht. *(Applaus)*

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Ik begrijp waarom de oppositie de cijfers wil blijven bediscussiëren. Anders zal duidelijk worden dat deze regering wel degelijk maatregelen neemt tegen de armoede.

Ik zou het graag eens concreet maken voor u, mijnheer Van Malderen. Ik heb vaak de indruk dat het vooral is: luister naar onze woorden, maar kijk vooral niet naar onze daden. U zegt dat u de mensen als uitgangspunt wilt nemen, de mensen in armoede. Dan heb ik één concrete vraag voor u. Toen deze minister beslist heeft voor de sociale woningen de huurcontracten tijdelijk te maken, opdat die armen die vandaag een dure woning moeten huren, sneller een sociale woning zouden kunnen betrekken, en opdat iemand die te veel verdient, naar de private huurmarkt zou gaan, waarom hebt u toen tegengestemd? Waarom bent u ertegen? Waarom moeten die armen langer op straat staan ten voordele van degene die genoeg geld heeft? Waar zijn uw daden? Waarom hebt u daar tegengestemd? *(Applaus bij de meerderheid)*

Bart Van Malderen (sp-a): Mijnheer Engelbosch, weet u wat het probleem is? Een betaalbare woning is vaak een hefboom voor mensen om hun leven op de rails te zetten. Met de maatregelen die de minister nu genomen heeft, dreigt daar na negen jaar een soort examen te komen: wat is uw inkomen en vervolgens kunt u naar een nieuwe woning gaan. Dat is mensen opnieuw – u hebt toch het beste voor met de mensen? – in onzekerheid brengen. *(Rumoer bij de N-VA)*

Waar wij voor staan, zijn betaalbare woningen en krachtige huisvestingsmaatschappijen die financieel leefbaar zijn en die ervoor zorgen dat ze op het terrein kunnen bouwen. Wij willen dat de woningen die de minister heeft beloofd, ook gerealiseerd kunnen worden. Dat is zorg dragen voor huisvesting voor iedereen in plaats van sociale huisvesting tot een soort reservaat te maken voor de armen. *(Rumoer bij de N-VA)*

Jelle Engelbosch (N-VA): Mijnheer Van Malderen, stelt u zich eens voor dat iemand zich opwerkt in zijn leven, een job heeft, en zich op de private markt zou

kunnen begeven. Stelt u zich dat eens voor! Dat is een horrorscenario voor sp.a!
(*Applaus bij de N-VA*)

Bart Van Malderen (sp.a): Wat voor mij geen wenselijk scenario is, collega, is dat mensen elke negen jaar de rekening moeten maken en zich de vraag moeten stellen of ze opnieuw moeten verhuizen, of ze naar een andere woning moeten of niet. (*Rumoer bij de N-VA*)

Dat is de onzekerheid die u mensen die elke dag hard werken, blijkbaar wilt geven. Ik zou niet liever hebben dan dat mensen zich opwerken. Wij hebben niet liever dan dat mensen het beter hebben, maar blijkbaar moet daar de onzekerheid bij van elke negen jaar het loonbriefje voorleggen en de minister te laten oordelen over wie erin mag en wie niet. (*Rumoer bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister Tommelein, u praat al verschillende keren over het energiearmoedeprogramma. Dat is er. Er zijn maatregelen uitgerold. Maar de cijfers rond energiearmoede blijven abnormaal hoog: meer dan een op de negen van de Vlaamse gezinnen zit in energiearmoede. De laatste cijfers dateren van 2014. Hoe kunt u nu zeggen dat het verbeterd is sinds dan? Er zijn geen recentere cijfers. Ik maak me sterk, en ik vrees ervoor, dat de cijfers zullen toenemen, want als de factuur met zo'n gigantisch bedrag stijgt, kan dat niet anders. Het debat komt altijd maar op hetzelfde neer: de cijfers zijn niet juist en de trendbreuk ziet niemand behalve de twee mensen die hier van voren staan.
(*Applaus bij Groen*)

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Danen, ik respecteer uw tussenkomst, maar ik heb hier helemaal niet gezegd dat de cijfers stijgen of dalen. Ik zeg alleen maar – op de kritiek van de socialisten dat er geen structurele plannen zijn en dat het niet structureel wordt aangepakt – heel duidelijk dat deze regering als eerste regering ooit een structureel plan tegen energiearmoede heeft. En ik weet ook wel dat energiearmoede een onderdeel is van een globaal armoedebeluid, maar u kunt alvast nooit ontkennen dat deze regering en deze regering alleen een energiearmoedeplan heeft met 34 concrete maatregelen. U kunt mij elke maand, elke week als u dat wilt, vragen naar de stand van zaken.

En ik pak hier niet uit met cijfers. Ik zeg alleen maar dat de socialistische oppositie ervoor kiest om de energiefactuur hier ter discussie te brengen en dat ik voor een stuk weet waar die vandaan komt. Dat is alles. (*Applaus van Bart Nevens*)

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, dames en heren ministers, collega's, als er één beleidsdomein is waar 'goed' nooit 'goed genoeg' kan zijn, dan is het Armoedebestrijding. Als er één domein is waar een scherpe ambitie en een structurele aanpak hand en hand moeten gaan, dan is het Armoedebestrijding. Het is dan ook niet meer dan logisch dat deze regering, deze ministers, schouder aan schouder staan wanneer het erop aankomt armoede aan te pakken en terug te dringen. Ik denk dat deze regering daarvoor meer respect verdient dan een deel van de oppositie haar daarvoor wil toekennen. We zijn nog nooit, noch de regering, noch wij, noch dit parlement, het debat over armoede uit de weg gegaan. En terecht.

Mijn insteek is in elk geval duidelijk. De cijfers waarover we het al anderhalf uur hebben gehad, zijn goed nieuws. Maar er zijn niet alleen die cijfers. Ik heb er daarnet al kort naar verwezen. Er zijn ook andere cijfers, die dezelfde positieve evolutie op zijn minst, op zijn minst, aanduiden. Er is het Federaal Planbureau dat heeft berekend dat het armoederisico in dit land daalt. Er is het Federaal Planbureau dat heeft berekend dat tegen 2018 100.000 mensen extra uit

armoede worden getild. Er is de aanduiding dat de ernstige materiële deprivatie daalt van 5,9 procent naar 5,5 procent. Samen met deze cijfers – ik zeg het opnieuw – is dat goed nieuws.

Mogen we daaruit concluderen dat de wedstrijd gelopen is? Neen. Dat de eindmeet in zicht is? Nog minder. Er is ook niemand die dat doet, niemand. En al helemaal deze minister, deze regering, deze fractie niet. Maar mogen deze cijfers ons een voorzichtig goed gevoel geven? Ja, begrepen in de zin van wat ik daarnet heb gezegd: 'goed' is in deze zin niet 'goed genoeg', maar laat het ons alsjeblieft niet pessimistischer, niet populistischer voorstellen dan nodig is.

En als ik zeg dat 'goed' nooit 'goed genoeg' is, dan bedoel ik ook dat elke maatregel die wordt genomen door elk van deze ministers kritisch tegen het licht mág, ik zeg zelfs meer, móét worden gehouden. En dat is precies ook weer de aanleiding tot deze cijfers. Het VAPA waarnaar u zo hebt gevraagd, wordt geëvalueerd, wordt tegen het licht gehouden, scherp tegen het licht gehouden, met het brede middenveld, met iedereen die daaraan een zinvolle bijdrage kan leveren. Het resultaat daarvan zal naar dit parlement komen, en zal door ons worden besproken in overleg met de minister en de andere ministers, om te zien waar bijsturing nodig is.

Collega's, er is in dit debat niet één antwoord op het probleem. Neen, dat is er niet. Wij zetten wel resoluut in op het hebben en het creëren van werk, omdat we ervan overtuigd zijn dat dat het hoofddeel van het antwoord is. Ook daar kunnen goede cijfers worden voorgelegd. Ook daar zien we dat er de voorbije jaren tienduizenden jobs zijn gecreëerd die tienduizenden gezinnen een inkomen of een extra inkomen uit arbeid leveren.

Bovendien zien we – en ook daarnaar is er verwezen – dat in die laagste inkomensgroep het netto-inkomen stijgt, dat de koopkracht stijgt. Voor die laagste inkomensgroep gaat het over 1700 euro, voor de inkomensgroep die net daarboven ligt, gaat het over 1350 euro. Daarmee leggen we een flink stuk van de weg af en helpen we gezinnen die tot nu toe tegen de bestaansonzekerheid aan schurkten, ver vooruit.

Collega's, deze regering – en ook dat is al aangetoond – keert de rug niet naar wie bijzonder kwetsbaar is en geen plaats vindt in het reguliere arbeidscircuit. Wie noodgedwongen tijdelijk of permanent aan de kant moet staan, laten we niet aan zijn lot over. Deze regering neemt aanvullende maatregelen om de inkomenspositie van kwetsbare gezinnen aanzienlijk te versterken.

En, zoals het hoort, gebeurt dit niet in verdeelde slagorde. Neen, dit gebeurt in samenspraak en in onderlinge samenhang. En dat is meteen ook mijn grootste bedenking bij een deel van de analyses, bij een deel van de commentaren die ik de voorbije dagen heb gelezen, namelijk het absoluut niet willen zien van de samenhang, van hoe de maatregelen op elkaar inwerken en de strijd tegen armoede versterken.

Er is de voorbije maanden en weken ook in dit parlement veel gezegd over de hervorming van de kinderbijslag. De minister heeft daar ook aan gerefereerd. Er werd moord en brand geschreeuwd om een armoedetoets die nu duidelijk aantoonde dat de impact op de bestrijding van de armoede reëel is, dat er zich een daling zal voordoen en dat het bedrag, het aandeel dat wordt besteed aan die sociale compensatie, stijgt van 3,5 naar 11 procent. Nooit eerder werd het instrument zo sterk ingezet om een sociale toeslag mogelijk te maken.

Maar ook op vele andere fronten draagt het beleid van deze Vlaamse Regering bij tot het terugdringen van armoede. Ik som er maar een paar op. Ik pik er diegene uit die mijns inziens absoluut structureel zijn.

Er wordt bijkomend 100 miljoen euro geïnvesteerd in schoolgebouwen, 132 miljoen euro extra voor Welzijn, twee jaar op rij 200 miljoen euro extra voor de bouw van sociale woningen, nog eens 80 miljoen euro investeringen in het energiezuinig maken van deze woningen – en dit bovenop het recordbedrag van 1,3 miljard euro dat in 2015 werd geïnvesteerd in sociale woningbouw en renovatie. Voor de kwetsbaarste leefloners blijft het uitzonderingstarief van de kinderopvang bovendien bestaan. Dat is geen fictie, dat is een realiteit. Wekelijks zijn er OCMW's die hun verantwoordelijkheid nemen en dit tarief uitschrijven.

Collega's, de aanleiding tot dit debat zijn de cijfers die zondag werden bekendgemaakt. Die cijfers geven, voor alle duidelijkheid, een daling aan van het armoederisico in Vlaanderen. U kent ze ondertussen, maar ik herhaal ze toch omdat ik ze extreem belangrijk vind. Een daling van 0,8 procentpunt wat betreft het algemeen armoederisico, 2 procentpunt wat betreft het armoederisico bij jongeren, en maar liefst 6 procentpunt wat betreft het armoederisico bij eenoudergezinnen. Men beweert dat die dalingen maar significant zijn als ze 2 procentpunt bedragen. Welnu, twee van deze drie cijfers bedragen 2 of meer procentpunt daling. We mogen dus wel degelijk zeggen dat die daling significant is. (*Applaus bij de N-VA*)

Dan ergert het mij inderdaad dat maandag nog in een Belgabericht deze minister ervan beschuldigd wordt 'alternative facts' te creëren, waarmee ze op één rij wordt gezet met u-weet-wel-wie-ik-bedoel.

Een andere kritiek, die ik vandaag nog niet heb gehoord maar die de voorbije dagen wel regelmatig opdook, is dat het Steunpunt voor Armoede is opgedoekt omdat de minister haar handen wilde vrij hebben om een beetje à la tête du client een opdracht uit te schrijven. Dat vind ik een aanfluiting voor iedereen, elke onderzoeker en elke instelling, die in dit land ernstig werk wil maken van de studie van het terugdringen van armoede.

Ikzelf en met mij mijn hele fractie bevestigen zonder twijfel, zonder aarzeling en zonder enig cynisme het vertrouwen in deze minister en in deze regering wat betreft het voeren van een actief, sociaal en structureel armoedebeleid.

Ik heb vandaag veel vragen en kritiek gehoord, maar bijzonder weinig oplossingen. Mijn vaste overtuiging is dat het dubbele spoor dat wordt bewandeld, waarbij enerzijds maximaal wordt ingezet op jobcreatie en het lonend maken van werk, en anderzijds op een inclusief beleid dat voor iedereen die extra steun nodig heeft ook die steun voorziet, tot verdere positieve resultaten zal leiden. En aan alle doemdenkers en onheilsprofeten zeg ik zonder schroom: blaf maar, de karavaan trekt verder, vol vertrouwen en vast van koers. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Cindy Franssen (CD&V): Voorzitter, mevrouw de coördinerend minister en bijna de voltallige Vlaamse Regering – het is goed dat jullie hier met velen aanwezig zijn – en collega's, volgens de EU-SILC 2015-enquête loopt 14,9 procent van de Belgische bevolking een armoederisico op basis van het inkomen. Ik had die cijfers want ze zijn publiek, ze staan op de website van het federaal Steunpunt Armoedebestrijding. Ik heb dit debat voorbereid op basis van die cijfers.

Het Vlaamse globale armoedecijfer bedraagt 10,3 procent. Dat schommelt al 11 jaar tussen de 9,8 en de 11,4 procent. Hoewel we internationaal absoluut niet slecht scoren in vergelijking met andere omliggende landen – Nederland, Denemarken, Zweden, Duitsland – en met het Europese gemiddelde, blijft het onaanvaardbaar dat in Vlaanderen, een van de rijkste regio's ter wereld, nog steeds meer dan 10 procent van de bevolking in armoede leeft en dat 12 procent van onze kinderen in armoede opgroeit. Die cijfers veranderen nu al elf jaar nauwelijks.

Ze variëren tussen 9,8 en 11,4 procent. Dat is de kern van de zaak. Er is de hardnekkigheid van de generatiearmoede. In de vorige en in deze legislatuur zijn we er niet in geslaagd om met tal van actieplannen de trend om te buigen.

Mensen in armoede hebben lak aan het freewheelen met armoedecijfers. Of het nu gaat over de EU-SILC-cijfers over inkomen en levensomstandigheden, de EU 2020-indicator, de Kinderarmoede-index van Kind en Gezin, de interfederale Armoedebarmeter of de Vlaamse Armoedemonitor: elke mens in armoede is er eentje te veel. Het moet onze doelstelling zijn om een betekenisvolle daling van de cijfers te realiseren. Die sense of urgency willen we hier op tafel leggen. Daarom zijn de geplande evaluatie van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) en de te verwachten cijfers van de Studiedienst van de Vlaamse Regering cruciaal om prioriteiten te bepalen en scherper te focussen op de acties die voor een wezenlijke doorbraak kunnen zorgen.

Collega's, de CD&V-fractie heeft het Vlaams actieplan gesteund omdat het uitgaat van de juiste visie. Het vat armoede op als een structureel probleem en het wil mensen in armoede versterken. Het bevat krachtige hefbomen zoals de armoedetoets, de automatische rechtentoekenning en het proactief en outreachend handelen. We passen voor het individueel schuldmodel. We zien kinderarmoede niet los van het gezin waarin het kind opgroeit. We maken geen armoede-categorieën op basis van al dan niet vermeende schuld. Armoede is nooit iemands schuld. CD&V steunt het VAPA ook omdat het stap voor stap alle sociale grondrechten wil waarborgen.

Er wordt hard aan gewerkt. Zo legde de minister van Onderwijs bij de goedkeuring van het VAPA onmiddellijk en in nauwe samenwerking met het Vlaams netwerk en Welzijnzorg een aantal prioriteiten vast. Een: de optimalisering van de automatische toekenning van school- en studietoelagen. Het aantal dossiers is de voorbije jaren verdriedubbeld. Twee: er wordt gewerkt aan armoede-ervaring bij leerkrachten en studenten in de lerarenopleiding, aan de hand van de projecten 'Kleine kinderen, grote kansen' en 'Ondersteuning kinderen aan huis', dat inzet op huiswerkbegeleiding.

Wat welzijn betreft, wordt het lokaal sociaal beleid verbreed met het geïntegreerd breed onthaal op basis van een outreachende en proactieve benadering. Een globaal plan dak- en thuisloosheid werd in samenspraak met alle stakeholders opgemaakt. Bij de uitbouw van de Vlaamse Sociale Bescherming is in de automatische rechtentoekenning expliciet voorzien.

Het zijn slechts enkele voorbeelden van hoe het VAPA op deze domeinen in volle uitvoering is. Als elke minister zijn of haar prioritaire actiefiches even nauwgezet opvolgt, creëren we belangrijke hefbomen om de armoedecijfers structureel terug te dringen. Ik hoop dat uit de tussentijdse evaluatie zal blijken dat ook in de andere kerndomeinen zoals wonen en werken dezelfde substantiële vooruitgang is geboekt.

We kunnen het belang van de sociale economie niet genoeg benadrukken. Laat ons eerlijk zijn: er worden jobs gecreëerd, maar die gaan niet altijd naar de mensen die ze het hardst nodig hebben. Vaak gaan die naar gezinnen waar men al werk heeft. We moeten daarop inzetten. Sociale economie moet een hefboom zijn.

Voorzitter, collega's, het gaat er dus niet om om het geweer van schouder te veranderen, maar om zo veel mogelijk schouders tegelijk onder het armoedebestrijdingsbeleid te zetten en niet langer energie te verspillen aan oeverloze discussies met het grote gelijk als inzet. Laat ons eerlijk zijn: mensen in armoede hebben lak aan discussies over cijfers.

Met de campagne 'Samen tegen armoede' heeft Welzijnzorg dat begrepen. Welzijnzorg roept zo iedereen op om zijn steentje bij te dragen: overheden,

verenigingen, middenveldorganisaties en sociale partners. We zullen het samen moeten doen, of we zullen het niet doen. Het is alle hens aan dek.

Dat past perfect in de geest van doelstelling 15 van het VAPA: inzetten op een nauwe samenwerking en netwerking op alle niveaus en in alle sectoren. De rol van de lokale besturen mag niet worden onderschat, bijvoorbeeld in de uitbouw van de Huizen van het Kind. Ook de samenwerking met het federale niveau, mevrouw de coördinerend minister, is onontbeerlijk. Ik vraag me af of de Interministeriële Conferentie Maatschappelijke Integratie reeds is samengekomen of niet. Ook op het front van het interfederale kinderarmoedeplan blijft het nogal stil. Misschien kunt u een stand van zaken geven? Samenwerken betekent ook constructief samenwerken met het middenveld, de wetenschappers en de media om het armoededebat te depolitiseren. We zullen het samen doen of het niet doen.

Collega's, cijfers zijn belangrijk om te evalueren, maar ze vertellen nooit het volledige verhaal. Het gaat over partnership, over samen voluit de kar trekken. Zo is er het nieuwe project 'Samen tegen onbetaalde schoolfacturen', dat volgend jaar wordt uitgerold. In samenwerking met Welzijnzorg, het Vlaams Netwerk tegen armoede, de onderwijskoepels, de pedagogische begeleidingsdiensten, de koepels van de ouderverenigingen, SOS Schulden op School, Cera en MyTrustO zullen tientallen scholen vrijwillig kunnen intekenen op het traject met betrekking tot onbetaalde schoolfacturen. Dát is de kar die CD&V mee wil trekken. We hebben steeds de hand uitgestoken voor samenwerking wars van de partijgrenzen, en dat blijven we doen, naar iedereen die ver weg van het politieke opbod de oprechte wil toont om mensen in armoede aansluiting te laten vinden. *(Applaus bij de meerderheid)*

An Moerenhout (Groen): Mevrouw Franssen, u zegt dat mensen in armoede lak hebben aan een dispuut over cijfers. Op zich klopt dat, maar in dezen klopt dat niet, want het dispuut vandaag gaat over de vraag of er nu een trendbreuk is of niet, en die cijfers worden gehanteerd als argument om het beleid niet te wijzigen. En als het beleid niet wijzigt, dan blijven de armoedecijfers stabiel. Dan zal die kentering er niet komen waarvoor u zelf al tien jaar strijdt.

Ik heb goed naar u geluisterd, en ik heb van u een discours gehoord dat wel heel anders is dan het discours dat ik de voorbije dagen van de minister heb gehoord. Ik wil u echter toch het volgende zeggen. We discussiëren hier vandaag niet alleen over armoede en armoedebestrijding, maar ook over de geloofwaardigheid van het beleid, de geloofwaardigheid van armoedebestrijding, want dat is wat de voorbije dagen op de helling is gezet. Daarom wil ik toch graag uw standpunt, het standpunt van CD&V vragen over de these van de minister dat er zich een kentering heeft voorgedaan in de armoedecijfers. We hebben de voorbije dagen gezien dat alle experts ter zake, alle academische experts, maar ook organisaties die op het terrein werken met mensen in armoede, zeggen dat dat doelbewuste desinformatie is, dat de kentering er niet is en dat dit wordt gebruikt om het beleid niet te wijzigen. Nu, de minister heeft de voorbije dagen voet bij stuk gehouden, en ook vandaag. Ze heeft dat andermaal herhaald bij het begin van het debat. Ik wil dus heel graag weten of minister Homans ook in uw naam en in de naam van CD&V spreekt. *(Applaus bij Groen)*

Cindy Franssen (CD&V): Dat is bijzonder gemakkelijk te beantwoorden wat mij betreft. Ik heb u gezegd dat de problematiek van de armoede belangrijk genoeg is om niet te freewheelen met armoedecijfers vanuit om het even welke hoek. Dat is een eerste zaak.

Ten tweede, is er sprake van een trendbreuk? Laten we hopen van wel, maar de interpretatie hiervan laat ik liever over aan de wetenschap. Ik denk dat we heel goede studiediensten hebben om daar verder gevolg aan te geven.

Ten derde, ik heb verwezen naar die armoedecijfers, die in Vlaanderen nu al jarenlang constant zijn. Of het nu een socialistische minister van Armoedebestrijding is die de coördinatie op zich neemt of een N-VA-minister van Armoedebestrijding, de cijfers blijven hardnekkig rond die 10, 11 procent schommelen. Het is daaronder dat we allemaal de schouders moeten zetten. We zeggen dat werk een van de belangrijkste hefboomen is om uit die armoede te geraken. Dat klopt, maar als we de nuance maken dat de gecreëerde jobs terechtkomen bij diegenen die al deel uitmaken van werkrijke gezinnen, dan moeten we naar een doelgroepenbeleid gaan.

Zowel minister Homans als voormalig minister Lieten kan zeggen dat ik altijd een kritisch-constructieve partner ben geweest in het armoedebestrijdingsbeleid, omdat ik vind dat we, schouder aan schouder, meerderheid en oppositie, daar met alle maatschappelijke stakeholders onze schouders onder moeten zetten. Want geef toe, we behoren allemaal tot de hoge middenklasse: wat weten wij in godsnaam over wat die armoede is? Dan volg ik de mening van die mensen die zeggen dat we dit door de bril van mensen in armoede moeten bekijken. Daarin hebt u gelijk, mijnheer Van Malderen.

Ik zei vanmorgen nog aan een opgeleide ervaringsdeskundige, die ondertussen een zeer goede vriendin van mij is geworden, dat we hier alweer een debat zouden voeren over de cijfertjes. Voorzitter, u kent mijn mening daarover. Ik debatteer liever op het moment dat we de evaluatie van de Vlaamse actiefiches in handen hebben, met de cijfers ernaast, en laten we afspreken welke cijfers we er allemaal bijnemen, ook die van het middenveld, ook die van Decenniumdoelen. Misschien moeten we het interfederaal steunpunt, dat een tweejaarlijks rapport maakt, de opdracht geven om inderdaad nu eens het totaalplaatje te maken, over de besparingen, maar ook over de investeringen die we met deze regering in de sociale sector doen, om zijn tweejaarlijks rapport te wijden aan al die zaken.

Voor mij niet gelaten, maar de opgeleide ervaringsdeskundige zei tegen mij dat er drie grote thema's zijn: welzijn, wonen en werk, de drie klassieke W's om de armoede aan te pakken. Als we het over Wonen hebben, is sociale huisvesting inderdaad bijzonder belangrijk, maar misschien moeten we een beetje ontschotten in heel die armoedeproblematiek. Het is een coördinerende bevoegdheid. Er is zo veel leegstand. Laten we de mensen die dan ook nog eens in die werkloosheid zitten, mensen in armoede, die geen volwaardige woning hebben, die geen energiezuinige woning hebben, laten we die mee de verbouwingen doen, energiezuinig bouwen, van inderdaad een kankervlek inzake ruimtelijke ordening waar er leegstand is. Via Groep INTRO enzovoort krijgen ze een opleiding. Mensen in armoede willen zelf betrokken worden in het feit dat ze uit die armoede raken. Laat hen mee die renovatie van die woningen doen, dat het energiezuinig is, zodat die kostprijs ook naar beneden kan gaan, dat ze opnieuw een eigenwaarde hebben.

Mensen die zeer lang in de werkloosheid hebben gezeten, die van generatie op generatie in die armoede terechtkomen, dat is niet evident. Ik ben zelf nog OCMW-voorzitter geweest. Het is niet evident om die mensen weer aan het werk te krijgen. Maar wij moeten daarin investeren. En dat was een van de prachtige projecten, en dat is mijn persoonlijke mening: het WAW-traject (Werk, Armoede en Welzijn), samen met de Verenigingen waar armen het woord nemen, in Aalst, waar zowel op welzijn, armoede als werk werd gefocust. Dat was een zeer intensief traject, maar het was een van de meest duurzame trajecten om mensen structureel uit de armoede te halen.

En wat betreft de cijfers, voorzitter, nu ik toch op dreef ben: je vindt niet altijd alles terug in de armoedecijfers. We moeten ons misschien wel de vraag stellen of die indicatoren wel allemaal de juiste weerslag geven. Maar kijken we bijvoorbeeld naar de UiTPAS. Voor de Verenigingen waar armen het woord nemen, was

dat een van dé strijdpunten, en terecht. Maar dat ga je niet terugvinden in je armoedereducerende cijfers. Maar voor de binnenkant van de mensen in armoede, om opnieuw te kunnen participeren, om opnieuw deel te kunnen hebben aan vrije tijd enzovoort, is dat verdomd belangrijk. Maar je gaat niet alles in je cijfers terugvinden. En zolang wij vanuit die middenklassenreflex naar mensen in armoede blijven kijken, gaan we het niet halen.

Ik daag de Vlaamse Regering uit. Zet voor één keer een vrijdag niets op de agenda van de ministerraad, behalve de evaluatie van uw Vlaams actieplan. Schouder aan schouder, ga daarvoor. En ik hoop dat we ook in alle collegialiteit, en dat ook de oppositie daar constructief aan kan meewerken, de armoede proberen terug te dringen. (*Applaus bij CD&V, de N-VA, Open Vld, sp.a en Groen*)

Bart Van Malderen (sp.a): Mevrouw Franssen, ik ben oprecht blij, ten eerste dat u uw hart eens hebt kunnen ophalen en ruime spreektijd hebt genomen, en ten tweede met de constructieve toon van uw betoog. Ik ben het trouwens met u eens – daar ben ik mijn betoog mee begonnen – dat cijfers hoogstens een middel zijn, geen doel op zich. Waar het ons hier over gaat, is de interpretatie die eraan wordt gegeven, een interpretatie die niet door de wetenschappers is gedaan, zoals u hebt gezegd, maar door de minister, en die een toon aanhaalt die zegt: eigenlijk zitten we op schema, de richting is juist, we zijn vertrokken voor een beter verhaal, en bijgevolg – en dat is een beetje onze schrik – zijn er geen fundamentele bijstellingen nodig in dit beleid.

We kunnen elkaar daar vinden. De timing van dit debat is goed. De evaluatie van het VAPA is gepland voor april. Als u zegt dat we daar op een constructieve manier rond kunnen werken, dat dat geen gesloten document is, maar dat we op een open en constructieve manier kunnen discussiëren, ook met de minister, dan nemen wij dat aanbod graag aan. Ik ben mijn betoog net gestopt met te pleiten voor een nieuwe start, een herlancering van armoedebeleid, op basis van cijfers waar we het dan misschien over eens zijn. Maar dan zijn we het wel, denk ik, met elkaar eens dat we sterkere en meer gerichte maatregelen nodig hebben dan waar het huidige beleid in voorzien heeft.

Cindy Franssen (CD&V): Voorzitter, collega Van Malderen was blij met de toon, maar herzet de toon natuurlijk onmiddellijk weer. Ik heb ook collega De Bruyn van de N-VA gehoord: als we moeten bijsturen of intensifiëren, dan zullen we dat doen. Maar met de vorige regering hebben we ook een intensifiëring gehad. Op een bepaald moment was er een stijging van de armoede, en minister Lieten heeft toen gezegd dat we gingen verdiepen en ons vooral gingen focussen op kinderarmoede. Er is een kinderarmoedeplan gekomen, maar ook daar blijkt dat die cijfers niet spectaculair gedaald of opnieuw gestegen zijn.

U weet dat de problematiek van deze 10 procent gaat om de hardnekkigheid van de generatiearmoede. Het is niet alleen Vlaams, maar ook federaal. We hebben allemaal initiatief te nemen, ook op lokaal niveau. Er zijn al heel wat burgemeesters die deze strijd tegen de kinderarmoede willen aanbinden en daar verder op willen inzetten. Ik vind het belangrijk dat we kinderarmoede nooit los zien van het gezin waarin dat kind opgroeit. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

Bart Somers (Open Vld): Dames en heren van de regering, voorzitter, dames en heren, ik ben heel verheugd over het betoog van de vorige spreker. Ik vond de toonzetting aan het begin van dit debat niet goed. Ik vond die veel te polemisch, ik vond die te veel 'politique politicienne' en ik vond het te weinig gaan over de mensen over wie we hier spreken. Mevrouw Franssen, ik ben dus heel blij met uw betoog en de toon die u hebt gevonden. Dit is volgens mij de juiste toon in dit debat. (*Applaus bij de meerderheid*)

Wanneer we in dit Vlaams Parlement spreken over armoede en kansarmoede moeten we ons vooral laten leiden door bescheidenheid. Bescheidenheid omdat het overgrote deel van de mensen hier aanwezig, en ook uw dienaar, het geluk hebben om tot de middenklasse te behoren. We kunnen eigenlijk onvoldoende weten en aanvoelen hoe scherp armoede kan ingrijpen in een menselijk leven. Mensen die lokale verantwoordelijkheid dragen, komen regelmatig met mensen in armoede in aanraking. Het uitputten van armoede, de chronische vermoeidheid die dit met zich meebrengt, het telkens opnieuw elke dag botsen tegen bureaucratie veel meer dan andere burgers, de schaamte, het isolement, de frustraties, de faalangst, dat alles is voor mensen die in een middenklasse-omgeving opgroeien heel moeilijk om in de diepte aan te voelen en te begrijpen. Ik denk dat we daar bescheiden over moeten zijn. Ik denk dat we ook bescheiden moeten zijn over het feit dat we in een zeer welvarend deel van de wereld leven en dat we in onze straten, in onze dorpen, in onze steden nog te veel mensen zien die in armoede of in kansarmoede moeten leven.

Wanneer ons de vraag gesteld wordt of we genoeg doen, dan moeten we daar bescheiden op antwoorden. Wij doen niet genoeg. We moeten meer doen. Wat moeten we doen? Hoe zullen we het oplossen? Ik denk ook daar een bescheiden antwoord. Er bestaat geen 'silver bullet', een wondermiddel dat armoede uit onze samenleving weghaalt. Mocht dat bestaan, dan ben ik ervan overtuigd dat we dat al lang hadden toegepast. Zowat alle partijen hier aanwezig hebben regeringsverantwoordelijkheid gedragen. Laten we eerlijk zijn, we zijn er tot nu toe niet of onvoldoende in geslaagd om de armoede wezenlijk terug te dringen. Ook mijn partij heeft geen wondermiddel om dit aan te pakken. Ook daar denk ik dat bescheidenheid op zijn plaats is.

Over de cijfers? Bescheidenheid. Cijfers vatten alle armen en gooien die allemaal op een hoop, terwijl er geen twee mensen in armoede op elkaar gelijken. Er is generatiearmoede, er is armoede door ziekte, door invaliditeit, door psychologische problemen. Mensen die in armoede leven en tegelijkertijd ook nog in isolement, kampen met een andere vorm van armoede dan mensen die in een armoedesituatie leven en een sterk netwerk hebben. Er zijn zoveel verschillende soorten arme mensen. Wat zeggen die cijfers tegen ons? Die cijfers zijn een vage indicatie van de realiteit op het terrein. Ook daar, denk ik, bescheiden zijn en vooral proberen te begrijpen dat armoede een zeer complex gegeven is. Mensen in armoede worden vaak geconfronteerd met heel veel verschillende dimensies van problemen die, als ze worden opgeteld, hen net in die armoede duwen en houden. Mensen structureel uit armoede te halen, vraagt ongelooflijk veel inspanningen en solidariteit.

Moeten we daardoor fatalistisch worden? Absoluut niet. We hebben de morele plicht om ons op alle mogelijke manieren in te zetten om die strijd tegen armoede in de diepte te voeren. Er is dus geen plaats voor onverschilligheid. Er is ook meer nodig dan medelijden. Er is een beleid nodig dat mensen sterker maakt, empowered, dat solidair is met de mensen, dat aanvaardt dat sommige mensen vallen en weer moeten kunnen opstaan, dat sommige mensen meer dan één keer vallen in hun leven, dat sommige mensen een heel leven lang moeten worden begeleid om een waardige plaats te kunnen hebben in onze samenleving. Daar zijn geen wonderoplossingen voor.

Ikzelf denk dat er twee of drie dingen belangrijk zijn. Ik zeg misschien eerst iets vanuit mijn andere verantwoordelijkheid. Ik heb begrepen dat een stadsgenoot van mij in het andere parlement daar een einde aan wil maken, maar goed, ik zie hem graag, dus ik ga er niet kwaad op zijn. Maar vanuit mijn lokale verantwoordelijkheid denk ik dat het lokale armoedebelaid nog meer ondersteunen misschien een weg is om nog meer te kunnen doen. Lokaal kent men de armen. Men kan als het ware bij hen binnenstappen. Lokaal kan men een netwerk uitbouwen

dat de verschillende dimensies van armoede in beeld kan brengen. Lokaal kun je, beter dan op Vlaams niveau, regisseur zijn, kan het Sociaal Huis samen met VDAB, samen met de armoedeorganisaties kijken wat we concreet kunnen doen. In heel veel steden en gemeenten zijn daar mooie voorbeelden van hoe men met vallen en opstaan toch een verschil kan maken. Ik zou daar nog meer op durven in te zetten. Ik zou dat als piste onder ogen nemen en proberen nog meer die lokale verantwoordelijken en dat lokale niveau in beeld te brengen.

Ten tweede: wat is structureel het beste instrument om mensen structureel uit armoede te halen? Dat is werk. Ik ga niet met statistieken zwaaien, maar het Planbureau zegt dat mensen die niet werken, vier keer meer kans hebben om een armoederisico te lopen dan mensen die werken. Mensen die werkloos zijn, hebben daar zes keer meer kans op. We moeten dus inzetten op arbeid. Dat is wat deze regering doet. Als er vandaag een daling is van 3,5 procent werkloosheid, dan kunnen we zeggen dat dat weinig is, maar we zijn eindelijk voorbij die dramatische crisis van 2008 aan het geraken. Eindelijk worden er jobs bij gecreëerd. Als er in Vlaanderen vorig jaar 226.000 vacatures waren, dan zijn er 226.000 kansen voor mensen om uit de armoede te geraken. We moeten die kans grijpen. De arbeidsmarktparadox, mevrouw Franssen, waar u over spreekt, is een realiteit. Langs de ene kant zijn er vacatures en langs de andere kant hebben we geen mensen om ze op te vullen. Ik denk dat we die nog beter op elkaar moeten afstemmen. Dat is het werk dat de regering doet met VDAB. Daar moeten we verder op werken. Dat is een spoor dat we intenser moeten volgen. We moeten ook een beetje pleinvrees laten vallen voor al die andere manieren om mensen aan de slag te krijgen: flexibiliteit, flexi-jobs, uitzendarbeid. Te vaak reageren we vanuit een soort conservatisme en zeggen we afwijzend dat we dat niet willen, terwijl daar heel veel kansen zitten voor mensen om weer vooruit te geraken in hun leven.

Ik kom tot mijn laatste punt, voorzitter. Naast werk, naast een lokale aanpak, moeten we ook op andere instrumenten inzetten, die allemaal een rol spelen. Maar laten we alstublieft ophouden om daar in clichés over te spreken en om elkaar daar dingen over te verwijten. Laten we eerder zoeken hoe we elkaar kunnen ondersteunen om de armoede in Vlaanderen aan te pakken. Laten we ophouden met daar polemieken rond te voeren. Laten we proberen een weg te zoeken om die armoede nu eindelijk naar beneden te krijgen in Vlaanderen. U zult in onze fractie daarin altijd een bondgenoot vinden. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, de superlatieven zijn de voorbije dagen niet gespaard, om uw verklaringen in De zevende dag en later in andere media te omschrijven. U zei dat er zich een kentering in de armoedecijfers heeft voorgedaan in de positieve zin en dat die te danken is aan het N-VA-beleid van de Vlaamse en Federale Regering. De uren en de dagen daarna regende het reacties van experts, van armoedeverenigingen en zelfs van de eigen Studiedienst van de Vlaamse Regering, vanwaar de studie afkomstig is.

Een voor een hekelden ze dat de cijfers van 2014 dateren en dus geen gevolg kunnen zijn van het beleid van deze regering, en dat het woord kentering of trendbreuk veel te kort door de bocht is, onrealistisch zelfs, kortom, dat de communicatie van de voorbije dagen onjuist was. Minister, uw communicatie was niet alleen onjuist, zij was ook misplaatst.

Vandaag leven nog altijd 600.000 Vlamingen in armoede. De kinderarmoede is groter dan ooit. Op straat maar ook in onze mailbox en op sociale media worden we steeds vaker aangesproken door mensen die op het einde van de maand de eindjes niet meer aan elkaar kunnen knopen. Velen onder hen moeten op het

einde van de maand vechten om het hoofd boven water te houden terwijl uzelf een schouderklopje geeft met cijfers van de vorige legislatuur. Het was ongepast omdat het contrast niet groter kon. De Vlamingen voelen zich door uw communicatie niet begrepen, ze voelen zich niet erkend door u. Bovendien is het niet de eerste keer. Minister, u hebt al vaak, te vaak, controverserend veroorzaakt, te vaak de randjes eraf gereden. De mensen geraken hun vertrouwen kwijt.

Als u één ding moet onthouden uit de heisa van de voorbije dagen en uit de discussie van vandaag, dan is het dat armoede en armoedebestrijding een ongelooflijk belangrijk en gevoelig thema is. Heel veel Vlamingen zijn ermee begaan, en u als minister van Armoedebestrijding maar ook als viceminister-president van deze regering, als leading lady van de grootste Vlaamse partij, hebt een verpletterende verantwoordelijkheid. U hebt de ambitie geuit om de kinderarmoede te halveren.

Steeds meer experten communiceren, de ene al wat krachtiger of kleurrijker dan de andere, dat u die belofte met het huidige beleid niet kunt waarmaken. Ik geef een paar citaten.

Frederic Vanhauwaert van het Netwerk Tegen Armoede: "Wij merken op het terrein dat het niet de goede kant op gaat. De armoede neemt toe en wordt dieper."

Decenniumdoelen: "Ik wou dat ik het optimisme van de minister kon delen maar met het huidige beleid gaan we de doelstelling niet halen, meer zelfs, met het huidige beleid moeten mensen die nu al amper iets hebben nog meer dan 50 euro per maand bijbetalen."

Danielle Dierckx, coördinator van het Vlaams Armoedesteunpunt, zegt dat het een politieke keuze is van de regering om niet te herverdelen, om niet in te zetten op armoede, om de doelstelling niet te halen.

En tot slot armoedespecialist Ive Marx, die het iets kleurrijker zegt: "Ik zal persoonlijk een wei met gras leeg grazen als deze regering de armoede kan halveren."

Minister, het vertrouwen slinkt en u staat nagenoeg helemaal alleen. Er blijven voor u vandaag nog twee opties over: u behoudt uw sociaal beleid en u breekt uw belofte of u stuurt uw beleid bij en u kunt uw belofte waarmaken. Het frustrerende in dit debat is dat de hefboomen voorhanden zijn om de kinderarmoede te halveren. De zesde staatshervorming waar zo lang voor gestreden is, heeft ze u gegeven: de huurmarkt, de kinderbijslag. U en de rest van de regering hebben een historische kans maar u doet er niets mee, of beter gezegd, u had een historische kans. Want een aantal weken geleden is ook de genadeslag over de hervorming van de kinderbijslag gevallen. Die hervorming was de laatste hoop voor veel mensen dat u na de vele besparingen van deze regeringen alsnog de armoede zou bestrijden. Met een doordachte hervorming die bewust focust op de kinderarmoede aan te pakken, had u met één pennenstreek de kinderarmoede drastisch kunnen verminderen, en dat terwijl de bevoegde minister toch een CD&V-minister is, de partij die had beloofd het sociale gelaat van deze regering te zijn.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega, dat debat hebben we nu al een aantal keren gevoerd, maar ik zal het nog eens proberen samen te vatten. We hebben nu een wetenschappelijke analyse laten maken over de vraag wat dat nieuwe systeem van de kinderbijslag zal doen.

Die analyse zegt dat we door de introductie van het systeem aan de Vlaamse gezinnen kunnen zeggen dat we van niemand kinderbijslag afnemen. In het voorstel van Groen is dat wel degelijk het geval voor een groot deel van onze Vlaamse bevolking. Dat moeten we ook heel duidelijk zeggen.

Tegelijk kunnen we zeggen dat 3 procent van de kinderen in het huidige systeem over de grens van het armoederisico gaat. 10 procent van de kinderen die worden geboren en onder het nieuwe systeem terechtkomen, gaan boven de armoedegrens worden getild. 6 procent van de gezinnen die nu onder het armoederisico zit, gaat er door het nieuwe systeem over worden getild. 12 procent van de gezinnen die onder het nieuwe systeem zou vallen, gaat over het armoederisico worden getild. 130 miljoen euro wordt extra ingezet op selectieve toeslagen. Dat wil zeggen dat van de twaalf kinderen die nu een sociale toeslag ontvangen, we in 2019 zullen gaan naar 21 procent van de kinderen die een sociale toeslag zullen krijgen. De berekening toont aan dat als we het nieuwe systeem helemaal gaan toepassen – nu spreek ik natuurlijk over gemiddelden –, de armoedekloof verkleint met 63 euro per maand door het nieuwe systeem.

Je kunt dat systeem natuurlijk honderd procent selectief maken als je dat wilt. Dat heb ik altijd gezegd. Het is niet moeilijk om daar een theoretische oefening op te doen. Maar als je zegt: iedereen behoudt zijn verworven rechten, je geeft de jonge, startende gezinnen een extra impuls en je bent bovendien bijzonder relevant in de strijd tegen de armoede, dan is dat een bijzonder goede, evenwichtige oplossing die inzake de ambitie om relevant te zijn in de strijd tegen armoede een belangrijke meerwaarde maakt in dat nieuwe systeem.

Ik blijf dat verdedigen met veel overtuiging omdat ik overtuigd ben, nog meer door de toets die is gebeurd, dat het zal doen wat de regering heeft gezegd dat het ging doen. *(Applaus bij de meerderheid)*

Minister Liesbeth Homans: Minister Vandeurzen heeft natuurlijk alleen maar de waarheid gesproken. Het zou verbazen mocht ik het tegendeel beweren.

Mevrouw Moerenhout, ik ga de vraag heel concreet stellen. Een paar weken geleden hebben we het er in de commissie over gehad. U hebt gezegd dat u met Groen een heel ander systeem van kinderbijslag hebt, wat uw volste recht is. Mijn concrete vraag – die een simpel antwoord kan krijgen – is: wil dat dan zeggen dat u tegen de helft van de Vlamingen gaat zeggen: u krijgt geen kinderbijslag meer omdat we de rest aan de mensen in armoede gaan geven? Ja of neen?

An Moerenhout (Groen): Ministers, als het doel is de kinderarmoede te halveren, dan kunt u zich toch niet tevreden stellen met een daling van 0,9 procent. Dat vind ik ontzettend teleurstellend. Het contrast kan niet groter zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Minister Homans, als u ons wilt aanvallen op ons model – dat mag u zeker, dat is heel boeiend voor het debat – doe dat dan alstublieft met ons model in de hand. Het is vrij beschikbaar op onze website. U zegt dat meer dan de helft geen bijslag meer krijgt in het model van Groen. Dat is klinkklare onzin. In het model van Groen – dat is ook een boodschap aan minister Vandeurzen – hebben we inderdaad tien categorieën ingelast. We kijken naar het inkomen van mensen. Ja, dat betekent dat je andere keuzes maakt. Met hetzelfde budget dat er nu is voor kinderbijslag kun je de kinderarmoede doen dalen met meer dan de helft. Je kunt er meer dan 5 procentpunt af krijgen als je andere keuzes maakt. Dat betekent dat de grootste mensen in armoede de grootste toeslag krijgen, en dat de rijkste 10 procent mensen minder zullen krijgen. Die rijkste 10 procent mensen krijgen in ons model nog steeds 90 euro per maand, waarmee ze effectief ook zullen kunnen rondkomen.

Minister, als u ons model aanhaalt, doe het dan met het juiste model. U hebt, samen met minister Vandeurzen, gekozen voor een model waarin er aan iedereen hetzelfde wordt gegeven. Iedereen krijgt 160 euro.

Minister, u zegt dat er 10 procent armoededaling zal zijn maar de totale optelsom van alle cijfers die u hebt opgesomd, betekent een daling van 0,9 procentpunt. Het siert u dat u dit wetenschappelijk hebt laten onderzoeken en dat we daar een rapport van hebben gekregen na een halfjaar vragen, en dat het onderbouwd is, beter dan het vodje papier dat we vandaag hebben gekregen. Maar, minister, u mag hier niet trots op zijn. U zegt dat het bijzonder relevant is, maar 0,9 procentpunt is niet bijzonder relevant, is niet bijzonder ambitieus. Het is absoluut onvoldoende en u zult op geen enkele manier daarmee de 6 procent daling, die minister Homans heeft beloofd, realiseren.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, ik wil toch nog eens graag in herinnering brengen dat armoedebestrijding een zaak is van alle beleidsdomeinen, van alle ministers, van ons allemaal, en dat de kinderbijslag daarin een belangrijk beleidsdomein is, maar niet het enige. Ik wil ook nog eens herhalen dat de kinderbijslag voor ons – het staat zo ook in het regeerakkoord – een dubbele doelstelling heeft: enerzijds bijdragen in de kosten van opvoeding van een kind en anderzijds een bijdrage leveren in de strijd tegen armoede. Het is niet correct dat jullie het nu op deze manier voorstellen: het is amper 1 procent. De kinderbijslag doet vandaag ook al veel in de strijd tegen kinderarmoede. De kinderbijslag reduceert vandaag het armoederisico met meer dan 7 procent. Daar doen we nog eens een volle procent bovenop. Ik denk dan dat de kinderbijslag een heel goed systeem is, dat efficiënt en effectief zal zijn in strijd tegen kinderarmoede. Maar is het het enige? Neen, ook de andere. *(Applaus bij de meerderheid)*

An Moerenhout (Groen): Mevrouw Schryvers, u zegt dat het een belangrijk beleidsdomein is maar niet het enige. Er moeten nog andere dingen gebeuren. Wat dan? Verder beweegt er niets. Er gebeurt niets.

Katrien Schryvers (CD&V): Mevrouw Moerenhout, ik kan hier alle andere beleidsdomeinen aanhalen. In Welzijn bijvoorbeeld gaan we voor een geïntegreerd, breed onthaal. We werken aan een automatische rechtentoekenning. De drempel naar de hulpverlening wordt verkleind via het geïntegreerd, breed onthaal. Er zijn Huizen van het Kind in meer dan tweehonderd gemeenten, die zich richten tot meer kwetsbare gezinnen enzovoort. Mevrouw Franssen heeft er ook opgenoemd. Ik spreek dan nog niet over Wonen, Werk en de andere beleidsdomeinen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Moerenhout zegt dat er niets gebeurt op de andere domeinen en ik wil dat toch met klem tegenspreken. De heer Somers heeft de cijfers al voor een deel naar voren gebracht, maar ik wil er ook duidelijk bij zeggen dat het competentiebeleid, kijken naar talenten en niet alleen naar diploma's en cv's, resultaat begint te tonen. In het vernieuwd doelgroepenbeleid zie je duidelijk wie steun krijgt en wie niet. We blijven inzetten op de armoedetrajecten, de opvolger van wat collega Franssen daarnet naar voren bracht. Ik vind het ook nog niet voldoende. Ik ga verder en op 1 juli 2017 begint een nieuw systeem van tijdelijke werkervaring. Er zijn de nieuwe aanwervingsincentives die vanaf 1 januari 2017 worden ingeschakeld voor zij die langdurig werkloos zijn. Met het opleidingskader proberen we ervoor te zorgen dat mensen vandaag en morgen op de arbeidsmarkt kunnen functioneren. We zien resultaten. 17 maanden na elkaar daalt de werkloosheid. Als ik bijvoorbeeld kijk naar wie langer dan twee jaar werkloos is, dan zijn de cijfers van december min 4,1, dan zijn de cijfers van januari van dit jaar min 2,8. Deze cijfers tonen maand na maand dat het beleid werkt. *(Applaus bij de N-VA)*

An Moerenhout (Groen): Minister, de cijfers die u opsomt, willen daarom niet zeggen dat er meer werklozen aan het werk zijn. Dat stond deze ochtend

onomwonden in de krant. Ive Marx, de armoedespecialist van de Universiteit Antwerpen, zegt dat de werkloosheid daalt, maar dat er niet opeens massaal meer werklozen een job hebben gevonden.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Moerenhout, de werkzaamheidsgraad is de hoogste die we ooit in Vlaanderen hebben gehad. Er zijn dus meer mensen aan het werk dan ooit tevoren en de werkloosheid is gedaald, 17 maanden na elkaar. Dat zijn cijfers van VDAB, elke maand te checken door eender wie. Dat is heel duidelijk. U moet niet goochelen met cijfers. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik wil uw euforieballon niet doorprikken, maar het klopt wat u zegt: de werkloosheidscijfers dalen al een hele tijd. Dat is een goede zaak. Over de werkzaamheidsgraad zou ik nog niet te euforisch doen. De eerste drie kwartalen van 2016 zijn bekendgemaakt, nog niet van het volledige jaar, en we zien daar niet zo'n grote stijging. Er is een stagnering, het schommelt rond de 71 procent, minister. Trouwens, een van uw eigen ambities was om tegen het eind van deze termijn aan 76 procent te zitten. Het ziet er niet naar uit dat u die doelstelling zult halen. Hier zeggen dat alles goed gaat en dat we allemaal op de goede weg zijn ... Het is goed dat de werkloosheid daalt, maar dat staat niet gelijk aan het feit dat er meer mensen aan het werk zijn op dit moment.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Minister, in alle ernst, inderdaad, het algemeen werkloosheidscijfer daalt. Demografisch zien we dat de beroepsbevolking stijgt en het aantal werkenden stijgt, ja. Maar neem ook alle waarschuwingen van de arbeidsmarktexperten ter harte die aangeven dat er bij de laaggeschoolden een probleem ligt, en dat dat een structureel probleem is, ook wat de langdurig werklozen betreft. U hebt daar zeer zwaar in gesnoeid, in de aanwervings-stimulansen voor de langdurig werkzoekenden en u corrigeert dat met een minuscule correctie. Wees daar dan eerlijk over!

Als er op dat vlak een schommeling is in de cijfers, mag u victorie kraaien als u wilt, maar een verantwoordelijke minister neemt de trends ernstig. We zien dat de globalisering hard toeslaat bij laaggeschoolde jongeren. Ik snap niet hoe u euforisch kunt zijn, als u weet dat in de steden de jeugdwerkloosheid nog steeds piekt. In Antwerpen is het een echte schande. Als de globale cijfers stijgen, minister, doet Vlaanderen het in vergelijking met de andere landen ook beter? Ja. Maar voor een welvarend land met een aantrekkelijke economie moet u ook verantwoordelijkheid nemen voor degenen die het moeilijk hebben.

Klop u niet op de borst door conjunctuercijfers te gebruiken om te zeggen dat het beleid nu een effect heeft op die groepen. Dat effect kunnen we nu nog niet meten. Laten we het debat daarover volgend jaar voeren.

Minister Philippe Muyters: Waarschijnlijk zijn de cijfers te goed voor u, mevrouw Kherbache. Ik klop mij niet op de borst. Ik heb gezegd dat ik bijkomende maatregelen heb genomen. In juli van dit jaar beginnen we met de tijdelijke werkervaring. In januari zijn de aanwervingsincentives opgestart.

Als ik mij op de borst zou kloppen, dan zou ik niets nieuws doen, dan bleven we het beleid voeren dat we voerden. Nee, ik vind het onvoldoende. Ik vind een werkloosheidsdaling van laaggeschoolden over 2016 met 1,6 procent te weinig, maar het is wel een daling van 1,6 procent!

Mijnheer Annouri, met alle respect, maar het aantal mensen dat werkt in Vlaanderen, is nog nooit zo hoog geweest. *(Opmerkingen van Imade Annouri)*

Neen, gewoon het absolute aantal. Zelfs mevrouw Kherbache zegt dat, dus laat ons daar nu niet over discussiëren. (*Opmerkingen van Imade Annouri*)

Neen, het aantal. De werkzaamheidsgraad ten opzichte van wie er allemaal zou kunnen werken, is ongeveer gelijk gebleven, maar het aantal werkenden is gestegen en is nog nooit zo hoog geweest.

Dus ik wil erop inzetten, ik blijf erop inzetten, en de maatregelen die ik heb genomen, schijnen duidelijk wel te werken. Dat is niet één maand, niet twee maanden, ik heb het over zeventien maanden dat de werkloosheidscijfers al dalen. Ik heb het over een heel jaar dat de laaggeschoolde werkzoekenden dalen. Ik heb het over de cijfers vergeleken met een jaar geleden van december en januari voor degenen die meer dan twee jaar werkloos zijn. Ik hoop dat dit zich verder doorzet in die richting. Ik hoop dat jullie dat ook wensen.

Met de maatregelen nemen we alle maatregelen om de kansen die de arbeidsmarkt en de conjunctuur ons vandaag bieden, om te zetten naar de mensen die het het moeilijkst hebben op de arbeidsmarkt. (*Applaus bij de N-VA*)

An Moerenhout (Groen): Een gemiste kans, zegt Decenniumdoelen. De ambitie had hoger gekund, zegt de kinderrechtencommissaris. Te weinig ambitie, zegt het Netwerk tegen Armoede op de vraag of de zesde staatshervorming is ingezet tegen kinderarmoede.

Het is al tien jaar – tien jaar! – dat de armoedepercentages schommelen tussen 10 en 11 procent. De kinderarmoede is nog nooit – nog nooit – zo hoog geweest. Bijna duizend kinderen leven vandaag op straat, gewoon op straat. Dat dat kan in een rijke regio als Vlaanderen, is een absolute schande!

Beste collega's, beste regering, u hebt de hefboomen. U kunt ze gebruiken. U kunt de kinderarmoede halveren, maar u doet het niet. Waarom niet? Omdat u het niet wilt. Armoedebestrijding is geen prioriteit voor deze regering. Zo simpel is het. (*Applaus bij sp.a en Groen*)

Jelle Engelbosch (N-VA): Mevrouw Moerenhout, u verrast mij een beetje, in die zin dat u blijkbaar al klaar bent. Ik dacht dat er nog een tweede betoog zou volgen, want u hebt toch zeer weinig inhoud gebracht. U hebt hier zeven minuten van uw tijd gebruikt om te zeggen wat anderen hebben gezegd, wat experts hebben gezegd. Maar u hebt vooral zelf niets gezegd en zelf geen voorstellen gedaan.

Specifiek over de woonmarkt wil ik u een vraag stellen. Minister Homans heeft de conceptnota aangekondigd waarin er sprake is van de geconventioneerde huur. Staat u daarachter of niet? Hebt u dat mee goedgekeurd of niet? We hebben het daarstraks gehad over de tijdelijke huurcontracten in de sociale huurmarkt. Steunt u dat of niet? Hebt u dat gesteund of niet? Minister Homans heeft aangekondigd dat zij samen wil zitten met private investeerders voor de sociale huisvesting. Steunt u dat of steunt u dat niet? Er is nooit meer geïnvesteerd geweest in de sociale woningbouw dan tijdens deze legislatuur. Is dat positief of niet?

Ik had graag inhoudelijk het debat aangegaan, in plaats van hier de opsomming te krijgen van wat alle experts in welke kranten ook hebben gezegd. Dat stelt me bijzonder teleur van u. Dat had ik echt niet verwacht. Ik had graag gehoord wat uw voorstellen zijn, bijvoorbeeld op de private woonmarkt.

Het enige wat ik altijd hoor van de oppositie is: 'We moeten de huurpremies veralgemenen waardoor straks iedereen er recht op heeft.' Het enige effect daarvan is dat de huurprijzen zullen verhogen. Ik hoor zeggen: 'We moeten de huurinkomsten gaan belasten'. Dat heeft tot gevolg dat veel mensen hun woning

gewoon van de huurmarkt zullen halen of de huurprijzen zullen verhogen, wat ook weer negatief is voor de huurders. Bovendien wilt u een verbod instellen waardoor iemand die zijn huur niet betaalt, zes maanden van de twaalf, niet uit zijn huis kan worden gezet van de herfst tot de lente.

Ik had graag gehoord wat u dan wél zult doen om inderdaad bijvoorbeeld de woonmarkt aan te trekken. Maar ik hoor bijzonder weinig inhoud. (*Applaus bij de N-VA*)

An Moerenhout (Groen): Mijnheer Engelbosch, als u het mij dan toch vraagt: om armoede te bestrijden, zijn er structurele maatregelen nodig. De maatregelen die u opsomt, zijn gerommeld in de marge.

Ik zal u inhoudelijk antwoorden. Er staan vandaag 110.000 Vlamingen op de wachtlijst voor een sociale woning. 110.000. De huurpremies waarnaar u verwijst, zijn voor 11.000 Vlamingen. Dat is nog maar 10 procent van al de mensen die aan het wachten zijn.

Minister, morgen bespreken we in de commissie de taalkennisvereisten. Er is een taalboete tot 5000 euro voor sociale huurders die niet snel genoeg Nederlands spreken. Tot 5000 euro. Is daarop een armoedetoets gebeurd? Neen. U bent minister van Wonen en van Armoedebestrijding. U wilt een maatregel invoeren waardoor 5000 euro extra moet worden betaald. En er is niet eens een armoedetoets op gebeurd.

Mijnheer Engelbosch, begin mij dus niet te zeggen dat ik mijn inhoud over Wonen niet ten berde wil brengen. We zullen dat om te beginnen morgen doen.

Vorige week is er in de commissie een voorstel besproken, omdat er vandaag achthonderd kinderen op straat leven. Achthonderd! In samenspraak met de kinderrechtencommissaris vragen we of het misschien geen goed idee is om tijdens de winterperiode, tijdens de grote vrieskou, een verbod in te stellen waardoor kinderen niet meer uit hun huis kunnen worden gezet. Normaal gezien kunnen die kinderen naar een transitwoning, maar die zitten vol en er is geen geld. We doen een constructief voorstel: 'Goed, er is geen geld, maar laten we dan op zijn minst een verbod instellen zodat die achthonderd kinderen niet op straat komen.' Wat zeggen u en uw partij? 'Neen.' Is dat sociaal?

Jelle Engelbosch (N-VA): Mevrouw, nu trekt u het toch echt op flessen.

An Moerenhout (Groen): Neen, dat is inhoud.

Jelle Engelbosch (N-VA): Ik zal u ook inhoudelijk antwoorden.

Er zijn in Vlaanderen genoeg opvanginitiatieven voor mensen in moeilijkheden. Vandaag zegt u: 'Die leven op straat.' En vorige week in de commissie klonk het: 'De opvangcapaciteit is eigenlijk niet conform om kinderen op te vangen.' En nu zegt u: 'Eigenlijk zitten de opvanginitiatieven vol.' Óf ze zijn niet geschikt om kinderen op te vangen, óf ze zitten volledig vol. Ik denk dat vandaag in Vlaanderen van de mensen met kinderen die op straat worden gezet, niemand op straat moet leven.

Het belangrijkste punt dat ik wil maken in verband met de private huurmarkt, is dat wij de problematiek over de private huurmarkt niet mogen afwentelen op die private verhuurder. Het is niet de private verhuurder die ervoor moet zorgen dat iemand in de winter kan worden opgevangen in een opvanginitiatief. U probeert alles altijd af te wentelen op de private verhuurders. En dat komt die huurder en die huurmarkt uiteindelijk niet ten goede. Maar dat willen jullie vanuit de oppositie blijkbaar niet beseffen. Jullie doen meer kwaad door initiatieven te nemen die klaarblijkelijk, op het eerste gezicht, ten gunste lijken te komen van de huurder. Dat is op lange termijn altijd nefast voor de huurder.

An Moerenhout (Groen): Het gaat hier zelfs niet over de private verhuurder. We hebben vorige week gezegd dat we daar perfect aan tegemoet kunnen komen want dat uw zorg terecht is. Het gaat over 800 kinderen die op straat leven. 800 kinderen die een gezin meedragen, die zo in de generatiearmoede terechtkomen, en die voor jaren en generaties vertrokken zijn met miserie, die over een paar jaar in de statistieken opduiken waarover we dan weer het zoveelste armoededeбат zullen moeten voeren. U kunt dat vandaag kosteloos tegenhouden en u doet het niet.

Ik kom nog even terug op de investeringen in de sociale woningbouw, de grote dam tegen de armoede. Dat is hier daarnet ook al gezegd, en terecht. U hebt bij het begin van de legislatuur 15 procent bespaard. En nu klopt u zich elk jaar op de borst met extra investeringen. U bent nog altijd niet aan een netto saldo. *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

Neen, nog niet.

Bovendien is er een oplevertijd van vier tot zeven jaar. Dus, die 600.000 Vlamingen die van vandaag in armoede leven, al die mensen op de sociale wachtlijst op de private huurmarkt die geen huursubsidie of huurpremie krijgen, zijn vandaag nog niet geholpen met die investeringen. Vandaag moet u acties ondernemen, vandaag moet u strijdbaarheid tonen. U moet een en ander niet afwentelen op de armoede van morgen. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Moerenhout, ik ga niet ingaan op alles wat u hebt gezegd over wonen, want we hebben daar vorige week inderdaad in de commissie al over gepraat. En de heer Engelbosch heeft u ook al van antwoord gediend. Maar wat u zegt over de besparingen in het begin van de legislatuur op het groeipad: dat klopt. Maar met de 480 miljoen euro die we in een half jaar tijd hebben bijgepompt in sociaal wonen, zitten we voor op het schema. U vertelt dus niet de waarheid als u hier zegt dat we nog altijd een achterstand hebben. Dat klopt niet.

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Mevrouw Moerenhout, ik vind het een beetje jammer dat u een karikatuur maakt van de taalvereiste. U begint te zwaaien met boetes van 5000 euro. Die taalvereiste bestaat al veel langer dan vandaag. Tot op vandaag ging het over de bereidheid om Nederlands te leren. Alleen hebben we vastgesteld dat dat niet volstaat. We gaan inderdaad een stap verder. We vinden het belangrijk dat mensen effectief een woordje Nederlands kunnen spreken. Staan er boetes tegenover diegenen die echt hardleers zijn? Ja. Maar die boetes bestaan al jaren. Ze staan al jaren in de Wooncode en er is een vork tussen 25 en 5000 euro.

Maar de waarheid en de realiteit hebben hun rechten. Vooraleer u er een karikatuur van maakt, wil ik u er toch op wijzen dat de boetes die zijn uitgesproken gemiddeld tweemaal de maandelijkse huur bedragen. Dat is helemaal geen 5000 euro. Nogmaals: het gaat om diegenen die hardleers zijn en niet willen, het gaat niet om de mensen die niet kunnen. Ik denk dat u minstens zoveel als ik belang hecht aan goed samenleven, ook in sociale woonwijken. Elkaar begrijpen, is daarin heel belangrijk. Ik vind het jammer dat u van een goede maatregel ook een karikatuur maakt. *(Applaus bij de N-VA en van Ward Kennes)*

An Moerenhout (Groen): Mijnheer Anseeuw, de waarheid heeft inderdaad haar rechten. Als u verwacht van analfabeten en laaggeschoolde mensen dat ze binnen het jaar het vereiste niveau halen dat u voorstelt, is dat in heel veel gevallen onmogelijk. Die mensen zullen sowieso beboet worden. Ik heb u dat al vaak uitgelegd. We hebben die discussie al vaak gevoerd. *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

U hebt mij van antwoord gediend, ik dien u nu van antwoord.

Dat wordt nu bevestigd in adviezen van de Raad van State en van de Inspectie van Financiën. We zullen dat inderdaad morgen bespreken. In ieder geval, beide vragen een armoedetoets. Het gaat hier vandaag over armoede. Als onze minister van Armoedebestrijding niet eens een armoedetoets doet op haar eigen beleidsdomeinen, wat kan ze dan verwachten van de andere ministers? *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Björn Anseeuw (N-VA): Dat klopt natuurlijk niet. U weet heel goed wat er ter tafel ligt, mevrouw Moerenhout. Mensen zullen worden aangesproken in de mate dat ze inderdaad in staat zijn om die taal te leren. We leggen wel degelijk de nodige pragmatiek en menselijkheid aan de dag. Het gaat om die groep die echt niet wil. Het is niet de grootste, maar wel een belangrijke groep. Daarvoor heb je een stok achter de deur nodig. Dat is belangrijk.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Moerenhout, u hebt er zelf naar verwezen: morgen staat de bespreking van het ontwerp van decreet op de agenda van de commissie. Maar over wat u nu voor de tweede keer zegt over de armoedetoets: dat bestaat, zoals de heer Anseeuw heeft gezegd, al tien jaar. Het staat al tien jaar in de Wooncode. Waarom zou ik nu in godsnaam ineens een armoedetoets moeten doen op iets dat al tien jaar bestaat? Hebt u dat tien jaar geleden aan onze partij gevraagd? Ik denk het niet.

An Moerenhout (Groen): U gaat dus niets veranderen qua taalbeleid aan de sociale woningen? U hebt toch heel vaak gecommuniceerd dat u een grote verandering gaat doorvoeren? Dan is het toch logisch dat u een armoedetoets doorvoert? Het is een ontwerp van decreet.

Ik stel voor dat we die discussie morgen uitgebreid in de commissie voeren. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Wenst iemand tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie of een motie van wantrouwen in te dienen?

– *Sp.a en Groen kondigen aan een motie te zullen indienen.*

De motie moet uiterlijk om 17.15 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het debat is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.40 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.50 uur.*

ACTUELE VRAAG van Bart Somers aan de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het oprukkende wahabistisch salafisme in ons land

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Homans.

De heer Somers heeft het woord.

Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, ik had mijn vraag graag gericht aan de minister-president, want het betreft een vraag over onze internationale relaties. Het is natuurlijk goed dat u namens de Vlaamse Regering antwoordt.

Minister, Saoedi-Arabië indoctrineert met zijn totalitaire ideologie – het wahabisme – al vele decennia mensen in West-Europa. Het wahabisme is een ideologische overtuiging die zeer ver staat van zowel de culturele identiteit als de geloofsbeleving van het overgrote deel van de mensen in onze samenleving. Al decennia laten we toe dat het totalitaire denken – dat vergif – in onze samenleving wordt geïnjecteerd. Ik wil een vergelijking maken. Mocht nazi-Duitsland nog bestaan en zijn rassentheorie met miljoenen euro's ondersteund jaar in, jaar uit in Europa propageren, hoeveel uren zouden we dat aanvaarden? Hoe lang zouden we dat aanvaarden?

Mijn vraag is erg duidelijk. Er is al veel over gepraat. We moeten het wahabistische propaganda-apparaat stilleggen. We mogen niet langer aanvaarden dat die totalitaire ideologie wordt gepropageerd. Anders gezegd: we moeten onze Vlaamse moslims – velen zijn verontrust en komen in opstand – ondersteunen en solidair met hen zijn. Mijn vraag aan de Vlaamse Regering luidt: welke maatregelen neemt u? Hebt u daarover contact gehad met de Saoedische ambassade? Wilt u daarover in het Overlegcomité het debat voeren? We moeten veel duidelijkere sancties en diplomatieke initiatieven nemen om de Golfstaten en Saoedi-Arabië in het bijzonder te stoppen met de verspreiding van dat vergif in Europa. (*Applaus*)

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, collega's, mijnheer Somers, ik ben het volledig met u eens, en allicht is het hele parlement het met u eens. De vraag is hoe we dat probleem oplossen. Het zou goed zijn als de kamerbrede bezorgdheid over het salafisme – die eigenlijk ook in het OCAD-rapport (Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse) is verwoord – wordt geuit. Het salafisme botst met onze fundamentele normen en waarden. Het rapport van OCAD is 73 pagina's dik. Ik wil mijn verantwoordelijkheden niet van me afschuiven, maar het is zo dat verschillende niveaus een verantwoordelijkheid hebben. Er is de federale overheid, waaronder OCAD valt. Er is de Veiligheid van de Staat. Er is het lokale niveau. Op bladzijde 57 van het rapport staat bijvoorbeeld iets interessant over een centrum in de Katelijnestraat in Mechelen. Elders staat er ook het een en het ander over Antwerpen. Het lokale niveau heeft dus ook een verantwoordelijkheid.

Mijn spreektijd is bijna op, ik maak het kort. Gisteren is erg lang gedebatteerd over de erkenning van moskeeën in de commissie Binnenlands Bestuur. Vandaag lees ik in de kranten dat men zich wat lacherig afvraagt waarom ik per se de dossiers van de Veiligheid van de Staat moet krijgen. Wel, precies daarom: ik wil op het vlak van de veiligheid geen enkel risico nemen. Ik heb gezegd dat minister Geens me één a4'tje heeft bezorgd. Een volksvertegenwoordiger die gisteren aan de commissievergadering heeft deelgenomen, stelde dat anoniem in vraag. Wel, hier is het a4'tje. Misschien heb ik toch wat gelogen, want de handtekening staat op de tweede bladzijde. Dat is dus het advies over de erkenning van twintig moskeeën.

Dit is bijvoorbeeld een advies dat in het verleden werd gegeven: zes pagina's over één moskee. Sta me dus toe dat ook mijn bekommernis in het kader van de erkenning van de moskeeën in dezen wel belangrijk is.

Ik kan het volgende meedelen aan de leden die gisteren in de commissie aanwezig waren, maar ook aan u, mijnheer Somers, want in het kader van uw vraag is dat natuurlijk ook zeer belangrijk. Het kabinet van minister Geens heeft vanmiddag naar mijn kabinet gebeld met de mededeling dat het dossier zou laten opmaken en me die zouden bezorgen. In tegenstelling, dus, tot alles wat er vandaag ook in de media werd gezegd, denk ik dat collega Geens ook niet zo blij

was met het lekken van het OCAD-rapport. Mijnheer Somers, moeten we dat tegengaan? Ja. Ik ben intussen ook al zover dat we al een hele procedure hebben doorlopen op mijn kabinet om bijvoorbeeld de erkenningscriteria wat moskeeën betreft strenger te gaan maken. Er is ook de financiering vanuit het buitenland. U hebt nu Saoedi-Arabië genoemd. Dat is een goed voorbeeld, een van de voorbeelden. We willen dat absoluut inschrijven in onze erkenningscriteria. We gaan dat ook doen. We moeten die strenger maken en ondertussen moeten er inderdaad ook internationale contacten worden gelegd. Ik zal die boodschap ook doorgeven aan de minister-president en aan mijn federale collega's die ter zake enige verantwoordelijkheid dragen.

Bart Somers (Open Vld): Minister, u antwoordt eigenlijk niet op mijn vraag. Mijn vraag ging niet over moskeeën. Mijn vraag is wat we als samenleving gaan doen tegen propaganda van het buitenland. Dat is meer dan 70 miljard euro op dertig jaar. Ik vraag u dat de Vlaamse Regering contact opneemt met de ambassadeur van Saoedi-Arabië, dat ze die ontbiedt om te zeggen dat dat moet stoppen. Ik vraag dat men in het Overlegcomité eist dat de Belgische regering ter zake actie neemt. Ik vraag dat men het Europese netwerk in gang trekt om daar eindelijk iets aan te doen. 70 miljard euro wahabistische propaganda, dat is meer dan wat alle democratische partijen in Europa uitgeven om de democratie te verdedigen. 95 procent van alle informatie op internet komt van het wahabisme. We moeten dat stoppen! Moslims vragen dat in onze samenleving, dat dat eindelijk stopt! Dat is wat moet gebeuren, maar waarom doen we dat niet? Omdat we bang zijn voor onze handelsbelangen. Omdat onze vrijheid ondergeschikt is aan economische belangen. Ik denk dat we daar duidelijker in moeten zijn. Dat is mijn vraag. Mijn vraag is om daarover een veel duidelijker standpunt in te nemen. We laten op die manier mensen in de steek. Er is een 'counternarrative'. Het rapport is gemaakt door mensen die twee jaar lang hebben rondgelopen en uiteindelijk in Mechelen zijn beland, en daar van een lokale overheid 50.000 euro hebben gekregen. Die hebben met het OCAD het rapport gemaakt dat u daar in uw handen hebt.

Minister, nog één zaak over Mechelen. Ik kan u geruststellen: lokale overheden nemen hun verantwoordelijkheid. U verwees naar pagina 57. Die boekhandel is onmiddellijk, binnen de week gesloten, op basis van de principes van gewapend bestuur. Die boekhandel bestaat dus niet meer.

Daar gaat het echter niet over. Het gaat over de vraag hoe we die instroom, dat vergif van dat totalitaire denken in onze samenleving stoppen. Mocht het nazi-Duitsland zijn, we zouden het geen úr aanvaarden! (*Applaus bij Open Vld, sp.a en Groen*)

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Voorzitter, minister, we vermoeden natuurlijk al veel langer dat er in Vlaanderen te veel buitenlandse invloed en financiering aanwezig zijn. Mijnheer Somers, we weten echter ook allemaal dat dat voornamelijk via die moskeeën tot bij ons komt, en dat staat nu ook zwart op wit in het dossier van het OCAD. U vraagt een duidelijk standpunt van ons. Wel, ik zeg u dat we dit onder geen enkel beding mogen aanvaarden. We mogen niet aanvaarden dat dat in moskeeën in Vlaanderen gebeurt. Het dossier van het OCAD steunt me ook in de overtuiging dat Vlaanderen die leerstellingen niet moet ondersteunen, en al zeker niet financieel moet ondersteunen.

Minister, ik heb één boodschap, vooral voor uw federale collega. Waar blijven die evaluaties van de moskeeën in Vlaanderen? Hij zou ze een maand geleden "heden" overmaken, en u zegt nu dat hij vandaag heeft gebeld, dat hij ze zál overmaken. Daar zit ondertussen meer dan een maand tussen. Waar blijven die evaluaties? (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, ik denk dat collega Somers heel juist en scherp het punt heeft gemaakt. Het is een keuze tussen vrijheid en handelsbelangen die we in het Westen moeten durven te maken. Wat is ons het meest dierbaar? Dan gaat het in de eerste plaats over buitenlands beleid. Wat dat betreft, heeft hij absoluut een punt.

Ik denk ook dat we de rapporten goed moeten lezen, en in hun geheel. Dan gaat het hier niet om de erkende moskeeën, maar ook vooral over internet, beïnvloeding in niet-erkende moskeeën, in garagemoskeeën, en ook in grote moskeeën in dit land, zoals de Grote Moskee in Brussel, aan het park, die niet tot de erkende behoren, maar die wel sterk onder invloed staan van Saoedi-Arabië. Dat is het punt waar we toe moeten komen. Waar het probleem zich voordoet, moeten we het aanpakken, met counter narrative, met hulp van binnenlandse en buitenlandse overheden. Daar moeten we samen één front vormen. Degenen die het goed menen met onze samenleving, islamieten en niet-islamieten, daar moeten we mee samenwerken. En aan de anderen moeten we zeggen: hola, niet met ons. *(Applaus bij CD&V en Open Vld)*

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, collega Somers maakt een zeer sterk punt. Het oprukkende wahabisme is geen nieuw probleem, maar is een zeer gevaarlijk probleem. U weet dat wij als sp.a al twee jaar drie dingen vragen. Ten eerste: stop de financiering van de radicale islam. We hebben zelfs wetsvoorstellen ingediend op federaal niveau. Die zijn weggestemd door uw partij en door de meerderheid. U kunt dus handelen.

We hebben ook gevraagd om de handelsmissies naar Saoedi-Arabië te stoppen. Stop de uitvoer naar Saoedi-Arabië. Stop de uitvoer van wapenonderdelen naar Saoedi-Arabië. De minister-president wringt zich dan in alle bochten om investeringen van Saoedi-Arabië in de Antwerpse haven te verdedigen en om die handelsrelaties in stand te houden. Hij stelt inderdaad handelsbelangen boven de veiligheid in dit geval. Op dat vlak hebben we geen enkele vooruitgang gezien.

En ten derde wordt er al twee jaar gevraagd – en dat staat ook in de Vlaamse resolutie – om de gematigde islam te versterken. En daar hebben we gisteren een toonbeeld gezien van passiviteit. Er is niets zo gemakkelijk als niets doen en systematisch de schuld op een ander schuiven, ten koste van vooruitgang. *(Applaus bij sp.a, Open Vld en Groen)*

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Collega's, het slechte nieuws is duidelijk: het oerconservatieve, radicale Saoedi-Arabië stuurt al tientallen jaren zijn zonen uit om mensen te indoctrineren. Dat weten mensen die op het werkveld actief zijn, al jaren. En ze trekken al jaren aan de alarmbel.

Het goede nieuws is dat er in onze samenleving een enorme tegenbeweging is van moslims die hier geboren en getogen zijn en die dat niet willen pikken. Die organiseren zich in studentenverenigingen. Die organiseren zich in progressieve imambewegingen. Die organiseren zich bij allerlei verschillende organisaties om dat tegen te gaan. Maar zij zeggen vandaag – en het staat onder andere op verschillende nieuwswebsites, waar Khalid Benhaddou, ons allen niet onbekend, aan de alarmbel trekt –: 'Jongens, ik kan dit niet alleen aan, ik heb meer hulp nodig van de overheden om een dam op te werpen tegen die ontzettend vele petromiljoenen die elk jaar opnieuw doorsijpelen naar Vlaanderen.'

En dan is mijn vraag aan u, minister, om u niet te verschuilen achter dat schijn debat over de erkenning van de moskeeën. Dat debat hebben we gisteren

gehad. Doe toch veel meer. Zorg ervoor dat u investeert in die imams. Zorg ervoor dat u investeert in de studentenverenigingen, in de middenveldorganisatie. Omarm die, minister. Want met het beleid dat u vandaag voert, zullen we er niet geraken. *(Applaus bij Groen, Open Vld en sp.a)*

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik zie in dit rapport eens te meer dat waar mijn partij, het Vlaams Belang, al jarenlang voor waarschuwt, eens te meer bewaarheid wordt en helaas eens te meer realiteit wordt. Terwijl wij jarenlang weggezet werden als de grote boosdoeners, als de mestkevers zelfs, mijnheer Somers, schrikken nu plots ook de traditionele partijen wakker. *(Opmerkingen)*

Het probleem is dat die Vlaamse islam, die gematigde islam, mevrouw Kherbache, een illusie is. En waarom? Omdat het fundamentalisme inherent is aan de islam. Daarom, minister, mogen wij dat niet erkennen in Vlaanderen, en al zeker niet subsidiëren. En dus herhaal ik mijn verzoek uit de commissievergadering van gisteren: we moeten niet alleen de buitenlandse financiering droogleggen, maar ook de binnenlandse. Daarom moeten we de erkenningsprocedure voor al die moskeeën die nu loopt, stopzetten en moeten we de erkenning van moskeeën intrekken, zodat er geen euro belastinggeld meer gaat naar de islamisering van Vlaanderen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Minister Liesbeth Homans: Collega Somers, u hebt natuurlijk wel gelijk dat ik niet volledig op uw vragen geantwoord heb, want u hebt natuurlijk ook heel veel vragen gesteld die niet tot mijn bevoegdheid behoren. Maar u had de vraag initieel inderdaad ook aan iemand anders gesteld.

Los daarvan zal ik uw boodschap in ieder geval doorgeven aan de minister-president. Ik ben ook bereid om vrijdag op de ministerraad te bespreken – ik denk dat de collega's het daarmee eens zullen zijn – om dat te agenderen op het Overlegcomité. Ik heb daar absoluut geen probleem mee. Ik denk dat dat wel gerechtvaardigd is.

U zegt dat ik totaal niet heb geantwoord op uw vraag. Ik heb bijvoorbeeld in mijn portefeuille het erkennen van moskeeën, erediensten of geloofsgemeenschappen, in totaliteit. Ik heb gezegd dat ik die criteria wil verstrengen, bijvoorbeeld ook de buitenlandse financiële stromen in kaart wil brengen. Ik denk toch wel dat ik, wat mijn bevoegdheden betreft, u tegemoetkom.

Er zijn hier mensen die eigenlijk zeggen dat het debat helemaal niet gaat over het al dan niet erkennen van moskeeën. Ik vind dat heel kort door de bocht. Gisteren hebben we twee uur gedebatteerd over een vraag om uitleg – het waren er eigenlijk vijf samengevoegde – over dat thema. Mevrouw Kherbache, u zegt dat ik niets doe en u bent zelf terug begonnen over het debat van gisteren over de moskeeën. U bedoelt dan eigenlijk met niets doen dat ik moet overgaan tot de erkenning. Dat was de teneur gisteren ook in de commissie. Ik ben het daar niet mee eens. We gaan dat niet doen.

Ik zal alle boodschappen overmaken aan de minister-president. Ik zal wat gezegd is over het Overlegcomité op de tafel van de regering brengen. Ik zal mijn erkenningscriteria verstrengen. Ik denk dat we in het actieplan tegen radicalisering een aantal zaken kunnen toevoegen wat dat betreft.

Mijnheer Somers, u hebt groot gelijk, het rapport dat 72 pagina's telt, is niet om vrolijk van te worden. Dit is een problematiek waar we mee aan de slag moeten. Als ik zeg 'we', dan bedoel ik de federale, Vlaamse en lokale overheden.

Bart Somers (Open Vld): Minister, het wahabisme is veel meer dan een probleem van moskeeën. Het is in de eerste plaats een probleem van internet, van

verenigingen en organisaties die mensen indoctrineren. Ze staan trouwens op de lijst van de sektes van de Senaat.

We staan voor een principiële keuze: ofwel hebben we de moed van onze overtuiging en beginnen we eindelijk op te treden, ook diplomatiek, tegen Saoedi-Arabië, ofwel laten we verder dat vergif in onze samenleving binnensijpelen.

We moeten absoluut meer doen aan de counter narrative. De heer Annouri heeft gelijk. Er zijn in onze samenleving voor het eerst duizenden moslims die zeggen: 'Ik ben moslim, ik ben ook Europeaan en ik ben het kotsbeu dat die bende doctrinaire, totalitaire denkers mijn godsdienst en mijn identiteit misbruiken voor een totalitair verhaal', maar ze worden onvoldoende door ons gesteund. Ze moeten komen smeken aan lokale overheden voor een beetje centen. Ik zou vragen dat u daar meer doet.

Aan de leden van Vlaams Belang die zeggen dat we daar nu pas over bezig zijn: ik denk dat jullie zoveel op de koffie zitten bij massamoordenaars dat jullie niet meer weten wat hier aan de gang is. (*Applaus bij Open Vld, de N-VA, CD&V, sp.a en Groen*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Caroline Croo aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de erkenning van artsen met een buitenlands diploma

De voorzitter: Mevrouw Croo heeft het woord

Caroline Croo (N-VA): Minister, zoals u weet, is sinds de zesde staatshervorming de erkenning van de zorgberoepen een Vlaamse materie geworden. Federaal worden nog altijd de visa uitgereikt, waarbij de gelijkwaardigheid en de geldigheid van het diploma worden gecontroleerd. In februari 2014 besliste het Overlegcomité om een interfederale gemengde werkgroep op te richten over de operationalisering van het kadaster, het afvlakken van schommelingen, en om regelmatig informatie ter beschikking te stellen van de stagemeeesters en van de andere gecontingenteerde beroepen zoals tandartsen.

Daarnaast wordt steeds meer de vraag gesteld dat er iets moet gebeuren om de kwaliteit van de zorg te waarborgen bij de buitenlandse zorgverstrekkers. We komen dikwijls tot de vaststelling dat de kennis onvoldoende is, maar nog meer dat ze de taal niet spreken of verstaan. Minister De Block verstoopt zich een beetje en wijst naar ons.

Minister, is het niet aan u om een taalexamen van een hoog relevant niveau in te passen alvorens de erkenning toe te kennen aan die zorgverstrekkers?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Mevrouw Croo, door de zesde staatshervorming is de erkenning van de gezondheidszorgberoepen – en ik zeg het duidelijk – met naleving van de door de federale overheid vastgestelde erkenningsnormen een gemeenschapsbevoegdheid geworden. Het afleveren van het visum, namelijk de toelating om de geneeskunde uit te oefenen, is een federale bevoegdheid gebleven. De argumenten die daarvoor zijn gebruikt, hebben te maken met het feit dat de toelating om geneeskunde uit te oefenen beschouwd wordt als essentieel onderdeel uitmakend van de bevoegdheid 'uitoefenen van de geneeskunde'.

Toen de commissies bij ons aan de slag gegaan zijn, hebben zij natuurlijk gekeken wat de federale normering is die moet worden toegepast. De federale

normering zegt: "De migrant wiens beroepskwalificaties in België werden erkend overeenkomstig de bepalingen van afdeling 2 of de dienstverrichter die in België werd toegelaten overeenkomstig de bepalingen van afdeling 3, kent voldoende Nederlands, Frans of Duits om het desbetreffende gereglementeerd beroep in België te kunnen uitoefenen."

Nu zijn we het er uiteraard over eens dat de kennis van de taal essentieel is om in Vlaanderen als zorgverstrekker je beroep te kunnen uitoefenen, maar omdat in de federale normen heel uitdrukkelijk gezegd wordt dat een van de drie talen tot de norm behoort, zijn de erkenningscommissies – dat geven ze aan in Vlaanderen – niet bevoegd om daar een keuze in te maken. Dat is een aspect van de toets die bij het visum moet behoren of die vroeger aan het visum was gekoppeld of alleszins door de federale overheid werd getoetst toen de bevoegdheid nog op één niveau zat.

Nadat de erkenningscommissies ons dat signaleerd hebben, heb ik aan de federale collega een brief geschreven en gezegd dat we moeten kijken wat er gebeurt. Met de huidige federale normen zijn we niet in staat om te zeggen dat men Nederlands moet kennen. In de tekst staat "een van de drie talen". Ik heb gevraagd om te kijken hoe we daar een oplossing aan kunnen geven want ik deel, zoals gezegd, de mening dat het een belangrijke zaak is.

Ik heb nu begrepen – daar zijn natuurlijk argumenten voor – dat in de bespreking en de hervorming van datgene wat wij onder het KB 78 vatten, de gezondheidszorgberoepen, de discussie over de kennis van de taal ook wordt meegenomen en dat er ook bekeken wordt om een kader te creëren om die talenkennis te kunnen controleren. Ik ga er ook van uit dat we op die manier effectief een stuk van de oplossing aan die problematiek kunnen geven.

Caroline Croo (N-VA): We mogen ons niet wegsteken achter de federale bevoegdheden. Europa geeft de mogelijkheid aan de lidstaten om zelf erkenningsnormen op te leggen en taalexamens te organiseren. Dan vind ik dat Vlaanderen dat überhaupt moet doen, want het is zo belangrijk dat er goed gecommuniceerd wordt, dat dokters niet spreken over een luchtdruk in plaats van een bloeddruk en van die domme dingen meer, want dat gebeurt nu wel. We willen echt wel dat ze die taal onder de knie hebben, zeker omdat we nu in de praktijk worden geconfronteerd met heel veel Erasmusstudenten, waarbij we ook al zien dat er een moeilijke communicatie is. Dat ondervinden we al aan den lijve. Het feit dat buitenlandse artsen en tandartsen hier komen werken en de taal onvoldoende kennen, is echt een ondermijning van de kwaliteit van de zorg. We gaan ons eigen systeem ondermijnen. Dat kan toch niet. We moeten erg de nadruk leggen op die taalerkenning.

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Martine Taelman (Open Vld): Ik kan de minister en mevrouw Croo volgen in het feit dat elke patiënt recht heeft op een bekwame arts die de patiënt begrijpt en die op verstaanbare wijze met die patiënt kan communiceren. Ik denk ook dat op dit moment al zeer veel artsen of specialisten van buitenlandse oorsprong in onze gezondheidszorg en in onze ziekenhuizen werken die zeer goed werk verrichten. Het is een open deur intrappen: een arts heeft een zeer grote verantwoordelijkheid en de kwaliteit van de zorg is primordiaal. Minister, sinds Vlaanderen bevoegd is voor de erkenningen, weet ik niet of er zich concrete incidenten hebben voorgedaan. Maar als die zich hebben voorgedaan, is daar dan een evaluatiesysteem voor? Wordt het systeem van de erkenningen goed opgevolgd en geëvalueerd? Elk incident, elk probleem is er natuurlijk eentje te veel.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Het is een open deur intrappen, maar we hebben in Vlaanderen en in België een kwalitatief goede gezondheidszorg en die wordt ook zo ervaren door onze bevolking. We moeten dan ook aan kwaliteitsbewaking doen, in de zin van communicatie met de patiënt maar ook in de zin dat onze burgers erop moeten kunnen vertrouwen dat de arts bij wie ze terechtkomen, vrijwillig of onvrijwillig – denk maar aan de spoed –, bekwaam is en dat hij voldoende medische kennis heeft.

Minister, u weet dat er federaal een oefening bezig is met betrekking tot de arbeidsmobiliteit binnen Europa omdat er discussies bestaan omtrent de bekwaamheid van sommige artsen die hier toegang hebben. De federale minister heeft een initiatief aangekondigd voor de zomer, onder meer voor de artsen maar ook voor de andere zorgverstrekkers zoals kinesisten en dergelijke meer. Mijn vraag is dan ook heel simpel: op welke wijze bent u betrokken bij de oefening die federaal minister De Block aan het maken is met betrekking tot de Europese arbeidsmobiliteit en de beperkingen die zij daar eventueel aan wil stellen?

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Het spreekt uiteraard voor zich dat kunnen communiceren met je patiënten ongelofelijk belangrijk is en dat je bij een dokter terecht moet kunnen in je eigen taal. En dan heb ik het niet enkel over het moment dat je je diploma behaalt, ook op de werkvloer is het belangrijk dat te allen tijde wordt ingezet op het versterken van de taal van de regio waar de dokters aanwezig zijn.

Minister, ik wil het debat een beetje opentrekken. U hebt binnen de zorg handen te kort, er zijn vacatures die niet ingevuld geraken. Er zijn mensen die hier aankomen als nieuwkomer met een diploma in de zorg zoals verpleegkundige. Het duurt vaak heel lang voor hun diploma wordt erkend. Op die manier laten wij veel talent wachten in plaats van het te benutten. Er is een commissie die deze erkenningen doet. Heel wat verpleegkundigen kunnen niet aan de slag omdat die commissie niet samenkomt. Kunt u zeggen of er schot komt in de zaak en of u zelf betrokken bent bij het versnellen van het erkennen van elders verworven competenties, specifiek gericht op de zorg?

De voorzitter: De heer Depoortere heeft het woord.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Uiteraard is het ook voor ons geen evidentie dat buitenlandse artsen hier een praktijk zouden kunnen uitoefenen zonder kennis van de Nederlandse taal. Gezondheid is een te belangrijk gegeven om daar met soepele criteria mee om te gaan. Ik verwijs naar het beleid van de minister waar men de patiënt centraal stelt. Het zou een terugkeer zijn naar de negentiende eeuw indien de patiënten zouden worden behandeld door huisartsen die de taal niet machtig zijn.

Ik heb begrepen uit het antwoord van de minister dat hij niet meestapt in het pleidooi van sommigen, zoals we hebben kunnen lezen in de pers, voor een kennisexamen in verschillende talen. Ik zou willen vragen ons daarvoor te behoeden.

Minister Jo Vandeuren: Collega's, ik keer even terug naar de kern van de vraag. Deze vraag is ontstaan nadat door de staatshervorming de gemeenschappen bevoegd zijn geworden voor de erkenning van gezondheidsberoepen, dit met respect voor de federale daarvoor uitgevaardigde normen. Een van die normen is de kennis van een van de landstalen. Wat in Vlaanderen door sommige leden van de erkenningscommissie is opgemerkt, is dat daardoor de kwestie van de taalkennis in de erkenningscommissie niet meer aan bod komt. Volgens de leden van de commissie moet dit kunnen worden gekoppeld aan het visum dat

door de federale overheid wordt afgeleverd. Ik heb daarover onmiddellijk contact gelegd. Ik begrijp dat de federale overheid zich ervan bewust is dat daarvoor een kader moet worden gecreëerd. Ik heb er geen bezwaar tegen om nog eens na te gaan wat de gemeenschap kan doen binnen de bevoegdheid waar we het nu over hebben, met name de erkenning van gezondheidszorgberoepen. De aanleiding van mijn contact was echter dat dit minstens voorafgaand aan de aflevering van het visum aan de orde zou moeten zijn, zoals dat vroeger ook federaal gebeurde.

Wij hebben vrij veel en intens contact met de federale overheid en in het bijzonder met de federale overheidsdienst en het kabinet van federaal minister van Volksgezondheid, Maggie De Block, precies over het koninklijk besluit 78 en alles wat er Europees over de mobiliteit van verpleegkundigen en andere beroepen aan de orde is. Dat geldt ook voor de minister bevoegd voor het onderwijs. Ik apprecieer de manier waarop we daarbij worden betrokken, dat geldt wellicht ook voor de andere gemeenschappen. Ik ben tevreden over de gang van zaken.

Mevrouw Van den Brandt, wat die commissie betreft, beschik ik hier echt niet over de parate gegevens om te weten hoe de zaken op het terrein verlopen. Ik weet dat er inzake zorgkundigen al contacten zijn geweest om een aantal zaken te versnellen. Om precies te weten waar we nu staan, zal ik echter een hulplijn moeten invoeren. Dat betekent dat ik daar in de commissie tekst en uitleg bij zal geven.

De taalkennis is belangrijk. Als het we echter juridisch bekijken, moeten we nagaan hoe een kader kan worden gecreëerd dat toelaat om geneeskunde uit te oefenen en bij uitbreiding ook andere beroepen. Het is de bedoeling dat te koppelen aan de taalkennis. Dat betekent dat een aantal normen daarover zullen moeten worden verfijnd.

Ik kan begrijpen dat de federale overheid aangeeft dat dat in de hervorming van de gezondheidszorgberoepen wel een issue is dat mee moet worden opgenomen.

Caroline Croo (N-VA): Minister, ik hoop dat u het momentum niet laat liggen om het taalexamen in te voeren op het Vlaamse niveau. Ik blijf erbij: Oostenrijk organiseert vier keer per jaar zo'n examen, in Nederland worden de kwalificaties grondig gecontroleerd. Komt daarbij dat nu de deuren worden opengezet. De zijdeuren, de voordeuren, het venster, alles wordt opengezet voor de buitenlandse zorgverstrekkers, van wie we toch geen garantie hebben, terwijl onze jongeren met een handicap beginnen door het toelatingsexamen waarvoor amper 20 procent slaagt en voor wie er quota zijn. Misschien moet u er ook over nadenken om voor die buitenlanders ook eens quota op te leggen. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en de VITO-studie naar de ontwikkelingskansen van harde bestemmingen op basis van knooppuntwaarde en nabijheid van voorzieningen

ACTUELE VRAAG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de beleidsconclusies uit het VITO-rapport betreffende de ontwikkelingskansen van harde bestemmingen op basis van knooppuntwaarde en nabijheid van voorzieningen

ACTUELE VRAAG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het uitblijven van de lijst met slecht gelegen woonuitbreidingsgebieden, naar aanleiding van de VITO-studie rond de bereikbaarheid van bouwgronden

ACTUELE VRAAG van Lode Ceyskens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de mobiliteitsontsluiting van de Vlaamse bouwgronden

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, vorige maandag kopte De Standaard met een studie van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) die ongeveer een jaar geleden is verschenen. De studie licht al onze beschikbare bouwgronden door en gaat na wat dicht bij een knooppunt ligt, waar er voorzieningen zijn. Dat noemt men goed gelegen gronden, wat er te ver aflight, noemt men slecht gelegen gronden. We kunnen nog discussiëren over welke openbare ontsluitingen er nog aan mogen worden toegevoegd. De Confederatie Bouw heeft gelijk: men mag zich niet beperken tot NMBS-stations.

In elk geval is de conclusie van de studie hoopgevend, namelijk dat de zogenaamde goed gelegen bouwgrond volstaat om onze woonbehoefte tot 2050 te realiseren. Als we de criteria wat verbreden voor wat goed gelegen is, hebben we meer dan voldoende goed gelegen bouwgrond om onze woonbehoefte te realiseren. Ondertussen worden er natuurlijk vergunningen afgeleverd, er wordt aan ruimtelijke planning gedaan, ook in mogelijk slecht gelegen gebieden. Ik denk aan overstromingsgebieden, gebieden met waardevolle natuur.

Minister, er is ook een openbaar onderzoek in het kader van het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Daarin gaat u bekijken wat gemeenten, steden en stakeholders vinden over wat zogenaamd goed gelegen is en hoe we daarmee verder gaan.

Minister, welk traject gaan we verder volgen om die slecht gelegen gebieden te herbestemmen en onze open ruimte te vrijwaren door voornamelijk in te zetten op die goed gelegen gebieden?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Minister, de studie van de VITO van februari 2016 wil ruimtelijke ontwikkeling koppelen aan enerzijds de aanwezigheid van voorzieningen en anderzijds aan de knooppunten van openbaar vervoer. Die is nefast voor een aantal gebieden, voor de provincie Limburg, voor de Westhoek en ook voor de Kempen. Zeker de provincie Limburg heeft naar aanleiding van die studie in november gevraagd om een nieuwe studie door de VITO te laten opmaken om na te gaan wat er kan gebeuren om toch andere ruimtelijke ontwikkelingskansen voor Limburg te bepalen.

Voorzitter, ook uw gemeente ligt zeer slecht qua openbaar vervoer. Dat is iets waar lokale besturen niets aan kunnen doen, maar waar de NMBS en De Lijn wel een verantwoordelijkheid in hebben. Alleszins betekent het dat als men ruimtelijke ontwikkeling voornamelijk gaat koppelen aan openbaarvervoerknooppunten, dat nefast is voor heel wat regio's. Daar maken wij ons in Limburg bijzonder veel zorgen over.

Minister, de studies van de VITO zijn er nu. Welke conclusie gaat u daar specifiek aan koppelen?

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, de VITO-studie kwam plots weer opduiken en werd gerecycleerd en dat geeft ons de mogelijkheid om het nog eens over ruimtelijke ordening te hebben, wat we graag doen.

Het bewijst nogmaals dat er ruimte genoeg is in Vlaanderen om op goed gelegen plekken te bouwen voor de toenemende bevolking tot 2050 maar ook dat er slecht gelegen plekken zijn om te wonen en te werken. Ik ga u een vraag stellen die ik wel vaker heb gesteld. U hebt in mei 2015 aangekondigd dat u een negatieve lijst zou maken met gronden die niet meer zouden worden ontwikkeld en een positieve lijst met gronden die nog wel zouden worden ontwikkeld in het kader van de woonuitbreidingsgebieden. Sindsdien hebben we ettelijke keren gevraagd waar de lijst blijft. Hij is er nog altijd niet. Bij de lancering van het groenboek in 2012 heeft minister Muyters gezegd dat er een kortetermijnactie zou gebeuren en dat er zou worden nagegaan welke woonuitbreidingsgebieden zouden kunnen worden geschrapt. Binnenkort is dat vijf jaar geleden.

Minister, wanneer komt u nu eindelijk met die lijst?

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Collega's, we hebben nog maar pas tijdens een actuaal-debat gezegd – het was eigenlijk geen debat want we waren het er kamerbreed over eens – dat het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen nodig is om in Vlaanderen de cultuuromslag te creëren om op een andere manier na te denken over de ontwikkelingen om ruimte-inname op termijn te stoppen. Tegen 2025 mag dit maar 3 hectare per dag zijn, tegen 2020 mag dit maar 0 hectare meer zijn. Er zijn allerlei voorstellen van maatregelen zoals ruimtelijk rendement, ontwikkelingen bij knooppunten, ontwikkelingen bij voorzieningen.

We hebben inderdaad opnieuw kennis genomen van de VITO-studie. De analyse die ik daaruit maak – en dat is geen onverwachte analyse –, is dat er best nog wel wat gebieden in Vlaanderen zijn waar redelijk wat voorzieningen aanwezig zijn maar waar het totaal ontbreekt aan mobiliteitsknooppunten. Onze fractie heeft bij het actuadebat ook in de verf gezet dat het hoognodig is om werk te maken van toekomstige mobiliteit in functie van het ontwikkelen van een aantal gebieden, om Limburg bijvoorbeeld niet bij naam te noemen.

Minister, mijn vraag is dan ook heel concreet. Ik had ze oorspronkelijk ingediend aan minister Weyts, maar ik heb begrepen dat minister Schauvliege zal antwoorden. Welke initiatieven hebt u al ontwikkeld sinds het tot stand komen van dit plan om de mobiliteitsknooppunten versneld te realiseren in functie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, u vraagt wat er nu met die VITO-studie zal gebeuren. Het is een studie van februari 2016. Wat hebben wij gedaan? Op basis

van onder andere die studie – want het was een van de elementen die daarin heeft meegespeeld – heeft de Vlaamse Regering het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen goedgekeurd. Daarin staat inderdaad de ambitie, die hier heel breed gedeeld wordt, dat de ruimte-inname, elke dag 6 hectare en elke dag 2,5 hectare verharding, moet stoppen. De ambitie is om tegen 2040 tot 0 hectare te komen. Hoe gaan we dat doen? Verdichten, verweven, meer bouwen in de kernen. Er staat ook in het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen dat we grote ontwikkelingen met heel veel mobiliteit gaan enten op knooppunten. Het gaat niet alleen over collectieve vervoersmodi maar ook over andere knooppunten. We hebben heel uitdrukkelijk in het witboek verankerd dat het niet alleen gaat over knooppunten die vandaag de dag al bestaan, maar dat het ook gaat over geplande en toekomstige knooppunten. Het is ook statistisch. Het is niet omdat er vandaag geen collectief vervoer is dat dit in de toekomst niet kan worden gepland en gerealiseerd. Het staat heel uitdrukkelijk in het witboek.

Hoe gaan we verder? We zijn volop in consultatie over het witboek. Het moet uiteindelijk leiden tot een definitief ontwerp van Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Er volgt nog een openbaar onderzoek en begin 2018 zal het definitief een Beleidsplan Ruimte Vlaanderen moeten opleveren.

Wat gaan we niet doen? Mevrouw Pira, ik heb het al een paar keer gezegd, dat is: op basis van een academische studie en vanop een bureel in Brussel met de rode balpen lijnen trekken door woongebieden of woonuitbreidingsgebieden. We gaan daarover in consultatie gaan, we gaan ervoor zorgen dat we de juiste instrumenten daarnaast zetten. Als men die keuzes maakt, moet men ervoor zorgen dat het Instrumentendecreet werkt: planshade, planbaten, verhandelbare ontwikkelingsrechten en tal van andere instrumenten moeten ter beschikking zijn zodat men voldoende rechtszekerheid kan geven aan de mensen en hen niet zomaar gaat raken in hun eigendomsrecht zonder dat de overheid daar goed over heeft nagedacht en dat er overleg is gebeurd. Het Instrumentendecreet zal daar dus deel van uitmaken en moet ervoor zorgen dat we dat in de praktijk kunnen uitvoeren.

Er is nog een afspraak gemaakt in het kader van het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, namelijk dat we een budgettaire impactanalyse maken. We moeten consequent zijn en kijken welke vergoedingen of andere instrumenten we daar tegenover stellen.

Welke initiatieven worden genomen om ervoor te zorgen dat er meer wordt ingezet op verdere ontwikkelingen onder andere van het openbaar vervoer? Namens minister Weyts kan ik meedelen dat de beleidskredieten Openbare Werken in 2017 met 407 miljoen euro zijn gestegen – dat is 13 procent in een jaar tijd – en dat er ook heel sterk wordt ingezet op de verdere ontwikkeling.

Specifiek voor Limburg, omdat daar nu naar gevraagd wordt, wordt er verwezen naar Spartacus 1 wat intussen vlot getrokken wordt, maar ook naar de versnelde uitrol van Spartacus 2 met de verbinding Hasselt-Maasmechelen, en naar Spartacus 3 met de spoorlijn Hasselt-Neerpelt als prioriteit in de Vlaamse spoorstrategie. Er zijn nog andere projecten zoals de Noord-Zuidverbinding. De Vlaamse Regering werkt volop aan een robuuste oplossing daarvoor. De grote hefboom-investeringen in Limburg zijn geraamd op 20 miljoen euro in de volgende drie jaar. Er is nog eens in 62 miljoen euro voorzien voor focusinvesteringen voor een volledige vervoersregio Limburg.

We gaan niet over één nacht ijs, collega's. Als de overheid een degelijk ruimtelijk beleid wil voeren, moet ze dat in overleg doen, er de lokale besturen bij betrekken. Dat gebeurt op dit moment met het witboek, er is volledige consultatie. We gaan ondertussen zorgen dat er een goed instrumentarium is, dat we goed doordachte keuzes maken en dan pas kunnen we op een juiste manier beslissingen nemen zonder de mensen te raken in hun eigendomsrecht.

Het gaat hier niet om een bouwstop, ik wil het nog eens herhalen, het gaat erover om op een andere manier ontwikkelingen te doen, vooral gericht naar kernen, ook op het platteland, ook in West-Vlaanderen, en ook in Limburg. We zullen er beter over nadenken waar het beter en aangenamer zal zijn om te wonen. Op die manier zal men misschien minder in de file staan en zal er een goede ontsluiting zijn.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik hoor het u graag zeggen natuurlijk, dat u de vele investeringen in Mobiliteit die minister Weyts plant, meeneemt in het verhaal van wat goed gelegen is. Dat wordt een beetje verbreed ten aanzien van de VITO-studie, dat heb ik goed genoteerd.

Ik begrijp en ik deel de bekommernis van die gebieden die na het lezen van de VITO-studie zeiden: oei, wat nu met onze ontwikkeling? Die bekommernis mag natuurlijk ook niet de andere kant uitslaan, het mag geen blanco cheque zijn of vrijkaart om echt slecht gelegen gebieden verder te gaan ontwikkelen. Vandaar het belang van dat Instrumentendecreet en uw verdere stappen om wat echt slecht gelegen is, een andere bestemming te geven.

Daarbij aansluitend een tweede bezorgdheid waar u ook op bent ingegaan: de rechtszekerheid. We nemen niemand zijn grondwaarde af. In dat kader hebt u net een aantal zaken toegelicht zoals verhandelbare bouwrechten. U hebt in december in Het Laatste Nieuws aangegeven dat een eerste raming op ongeveer 1,5 miljard euro kwam. Kunt u dat nog wat nader toelichten?

Lydia Peeters (Open Vld): Minister, mijn partij wil vooral vooruitkijken, mensen incentives geven en niet alleen mensen in steden, maar ook in het buitengebied. Wat dat betreft, denk ik dat we er zeker voor moeten opletten dat het BRV dat er straks komt, een groot draagvlak heeft. Dat is één.

Ik denk dat het ook heel belangrijk is dat er een aantal incentives komen. We hebben het vorige week in de commissie uitgebreid gehad over de 6 procent-btw-regeling voor nieuwbouw, voor verdichting conform het BRV. Daarvoor was er in onze commissie een groot draagvlak. Ik hoop dat u daar verder werk van zult maken.

U zegt vandaag dat u ruimtelijke ontwikkeling niet zult koppelen aan openbaarvervoersknooppunten zoals in de studie van VITO staat. Ik ben blij met dat antwoord. Niet zo heel lang geleden heb ik de bouwmeester een heel andere klok horen luiden. Hij zei expliciet dat, conform het kaartje van VITO, West-Vlaanderen, maar ook Limburg, eigenlijk geen kansen op ruimtelijke ontwikkeling meer heeft. U zegt nu dat u daar geen rekening mee zult houden en dat u niet alleen focust op die openbaarvervoersknooppunten. Wel, ik hoop dat u zeker woord houdt en dat de ruimtelijke krimp in Limburg zich niet zal doorzetten. *(Applaus bij Open Vld en CD&V)*

Ingrid Pira (Groen): Minister, u stelt mijn geduld ongelooflijk op de proef. Nochtans ben ik een heel geduldig iemand.

Vijf jaar geleden heeft minister Muyters al gezegd dat de slecht gelegen woon-uitbreidingsgebieden moesten worden geschrapt en dat hij daarrond een kortetermijnactie zou ondernemen. Nu zegt u dat u niet over één nacht ijs zult gaan en dat er eerst een Instrumentendecreet enzovoort moet worden ontwikkeld. Ik heb daar uiteraard begrip voor. Maar hoelang zal het nog duren vooraleer u met een stuk rechtszekerheid komt? Want u hebt het wel over 'lokale besturen en consultatie'. Maar heel veel besturen zitten te wachten op het moment dat u actie onderneemt. Elk bestuur heeft een ruimtelijk ontwikkelingsplan. Dat is allemaal gesneden koek, minister. Ik vraag mij af hoeveel tijd u daar nog voor nodig hebt.

Soit, ik ben geen minister. Ik kan daar niets aan doen. Ik kan alleen maar wachten op u. Maar dan vraag ik u intussen toch één ding. U communiceert in de media over die betonstop of de bouwshift – hoe het ook genoemd wordt. Wat denkt u dat er gebeurt? Mensen die nog ergens een eigendom liggen hebben, worden wakker gemaakt. Daarom vraag ik u: waarom stelt u geen moratorium in op de woonuitbreidingsgebieden op dit moment?

Lode Ceyskens (CD&V): Minister, ik ben tevreden dat u herhaalt dat ontwikkelingen ook moeten kunnen bij toekomstige mobiliteitsknooppunten. Dat is alleszins een boodschap die ik, wellicht net als andere collega's, met veel plezier meeneem naar Limburg, naar streken waar men reeds lang wacht op bepaalde mobiliteitsontsluitingen. Inderdaad, dit Beleidsplan Ruimte Vlaanderen zal een budgettaire impact hebben. Het zal ongetwijfeld economische terugverdien-effecten hebben. Dat debat moeten we hier niet meer voeren.

Ik hoor u namens minister Weyts spreken over bijkomende beleidsruimte in functie van openbare werken. Mijn vanzelfsprekende vraag is dan ook: mogen we er dan van uitgaan dat de bijkomende beleidsruimte integraal is bestemd om die missing links weg te werken?

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Ik vind sommige pleidooien toch wel wat verrassend. We weten allemaal dat een groot deel van ons fileprobleem, de reden waarom we elke dag opnieuw – ook vandaag – in de file staan, te wijten is aan het feit dat we ongecontroleerd hebben gebouwd op plaatsen waar je alleen maar met de auto geraakt en alleen maar met de auto weggeraakt.

We weten allemaal dat we daarmee moeten stoppen. Het gezond verstand zegt dat. Er zijn twee manieren om daarmee te stoppen. Ten eerste zou je kunnen zeggen dat je niet meer mag bouwen of niet meer mag wonen in Limburg en West-Vlaanderen. Dat doe ik uitdrukkelijk niet. Ik kan de collega's geruststellen. Maar het maakt mij wel bezorgd dat de collega's dan niet de andere logische consequentie trekken en, in plaats van ervoor te pleiten om gewoon voort te doen en het probleem erger te maken, ervoor zouden pleiten – de heer Ceyskens doet dat tenminste nog een klein beetje – inderdaad te koppelen aan openbaar vervoer en aan collectieve knooppunten en om daarin dan ook te investeren.

Mevrouw Peeters, u zou dit kunnen gebruiken om meer en beter openbaar vervoer in Limburg te kunnen hebben. U zou daarmee ongelooflijk veel Limburgers een plezier doen die nu vandaag op de E314 ondertussen ook alweer uren staan aan te schuiven. U doet dat echter niet. U zegt: 'Laat ons gewoon verder doen zoals we doen.'

Minister, mijn vraag aan u is heel concreet. Praat met deze Vlaamse Regering. Neem die verantwoordelijkheid. Baken de gebieden inderdaad af. Geef duidelijk aan waar u in de toekomst zult investeren. Koppel die twee aan elkaar: bouw nog alleen maar waar we in de toekomst ook kunnen garanderen dat je er weggeraakt. Zult u dat doen? (*Applaus bij sp.a en Groen*)

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Het heeft voor mij geen belang of de studie één jaar oud is of niet. Ik deel wel de bekommernis van vier burgemeesters bij ons in de Westhoek en trouwens ook van de gedeputeerde in de provincie Limburg. Het is natuurlijk gemakkelijk om te zeggen dat er niet mag worden gebouwd waar er weinig mobiliteitsknooppunten zijn en dergelijke. Maar ik sta toch voor mijn provincie wanneer ik mij perfect kan aansluiten bij de kritiek van enkele burgemeesters, dat als er decennialang niet geïnvesteerd wordt door

de NMBS, door De Lijn, door de Vlaamse overheid, je dan niet moet komen zeggen dat daar niet meer mag worden gebouwd. Ik denk dan ook dat de Vlaamse overheid daar een taak heeft te vervullen.

Wij trekken mensen weg uit West-Vlaanderen en Limburg. Wij houden hier al jaren debatten over braindrain vanuit die provincies en over armoede op het platteland, en jullie gaan er nog voor zorgen dat er minder gebouwd wordt en dat er minder mensen wonen. Ik vraag u dan ook uitdrukkelijk om het overleg te organiseren met de betrokken burgemeesters, om zo het draagvlak te verhogen.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik daag iedereen uit om de inhoud van het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen eens goed te lezen. Er wordt heel veel over verteld en allerlei speculaties doen de ronde, maar het zou misschien goed zijn om toch eens terug te keren naar wat de Vlaamse Regering heeft beslist en naar wat ook in het witboek staat.

Ik herhaal nog eens dat er een ruim draagvlak was tijdens het actualiteitsdebat over het witboek. De manier waarop we vandaag de open ruimte innemen, met 6 hectare per dag en een verharding van 2,5 hectare per dag: daar moeten we iets aan doen. Dan moet je inderdaad keuzes maken. De Vlaamse Regering heeft ervoor gekozen om mensen te stimuleren om in de kernen te gaan wonen. We gaan meer inzetten op verdichting en verweving. Ik heb het al een paar keer gezegd en ik zal het blijven herhalen: het gaat er niet om dat iedereen in de stad of in de Vlaamse Ruit Brussel-Gent-Antwerpen-Leuven moet gaan wonen. Het gaat om ontwikkeling, ook in de Westhoek en in Limburg.

We zullen dat wel op een slimme manier doen. In het witboek staat dat wij bij grote ontwikkelingen zullen enten op collectieve vervoersknooppunten, maar ook op wat er in de toekomst gepland wordt en wat er nog zal worden gerealiseerd. Ik zei het daarnet al en ik herhaal het nog eens uitdrukkelijk: je kunt een momentopname doen en je kunt een studie van de VITO hebben, maar je moet natuurlijk ook wel rekening houden met geplande bijkomende investeringen.

Maakt u er zich maar geen zorgen over dat ik zou moeten praten met burgemeesters. We zijn op dit moment echt aan het werken aan het draagvlak van het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Het is niet voor niets dat wij nu de tijd nemen om dat witboek met de lokale besturen te bespreken, dat we nadien naar een eerste beslissing gaan, dat we dan ook nog eens een openbaar onderzoek hebben, en dat we pas in 2018 tot een definitief Beleidsplan Ruimte Vlaanderen komen.

Ik ben trouwens zelf naar de Westhoek gegaan. We hebben daar gedebatteerd over de plannen voor verdere ontwikkelingen. We hebben daar zeer goede gedachtewisselingen gehad.

Mevrouw Pira, ik ben het helemaal niet met u eens dat de overheid zomaar vanuit Brussel van de ene op de andere dag plots zou zeggen dat er niet meer mag worden gebouwd, dat zij zich niets zou aantrekken van het eigendomsrecht en dat zij zou zeggen: 'U moet maar uw plan trekken.' Dat is uw visie. Dat is niet de visie van de Vlaamse Regering. Wij willen dat op een doordachte manier doen. Wij willen de juiste instrumenten hebben. Wij willen ook overleg met de lokale besturen. Als u zegt dat de lokale besturen zitten te wachten tot Vlaanderen iets doet, dan ken ik heel veel lokale besturen, mevrouw Pira, die nu al heel goede en moedige beslissingen nemen, ook wat betreft woonuitbreidingsgebieden. De instrumenten zijn er. Zij kunnen daar heel snel mee aan de slag. De meesten hebben dat trouwens al gedaan. Zeggen dat de lokale besturen wachten tot Brussel iets doet, is een foute houding. Heel wat instrumenten zijn nu al in handen van de lokale besturen. Ik zie dat die keuzes op heel veel plaatsen worden gemaakt.

Mijnheer Ronse, u zegt dat het geld zal kosten. Er is een raming gebeurd. Waar komt die 1,5 miljard euro vandaan? Ik heb dat ook al een paar keer geschetst. Dat is een heel ruwe raming van onze diensten, die louter en alleen hebben gekeken naar de instrumenten die vandaag bestaan: planbaten en planschade. Dat is een eerste worp die daaruit is voortgekomen. Dit moet uiteraard verder verfijnd worden. Dat is ook de afspraak binnen de Vlaamse Regering. We moeten ook bekijken welke nieuwe instrumenten kunnen worden ingezet. De verhandelbare ontwikkelingsrechten zijn een nieuw instrument, dat op zich ook geen geld hoeft te kosten en dat nieuwe rechten kan laten ontwikkelen op een andere plaats omdat dat op een plaats waar je eigendomsrecht hebt, misschien niet kan.

Dat zijn nieuwe instrumenten die nu op een goede manier worden uitgewerkt. Ze zullen zorgen voor een goed kader. De VITO-studie is één van de elementen die in het witboek aan bod komen. We zien het ruimer. En we gaan niet over een nacht ijs. Ik herhaal nogmaals dat het er niet om is te doen om iedereen in de stad te laten wonen en evenmin gaat het over een bouwstop. Het gaat er ook niet om dat men van West-Vlaanderen tot Limburg geen ontwikkelingen meer kan initiëren. Wel willen we goede, slimme keuzes maken en als overheid consequent zijn, zodat er rechtszekerheid is en met de juiste instrumenten wordt gewerkt.

Axel Ronse (N-VA): Collega's, ik wil een belangrijke, partijoverschrijdende oproep doen. We hebben allemaal een verpletterende verantwoordelijkheid inzake onze ruimtelijke ordening. De toekomst van vele generaties Vlamingen op het vlak van mobiliteit, klimaat, wonen en werken zullen wij bepalen. De Vlaamse Regering heeft de bijzonder moedige beslissing genomen om het ruimtebeslag tegen 2040 drastisch af te bouwen. In concreto gaat het over ongeveer 48.000 hectare harde bestemmingen die een andere bestemming zullen krijgen. Het is erg gemakkelijk om in bepaalde regio's paniek te zaaien met een oude VITO-studie in de hand, en te stellen dat de koper mag beslissen waar hij mag bouwen. Laat ons dat gratuite gedrag achter ons laten.

Minister, u maakte twee zaken duidelijk. Een: iedere eigenaar van grond waarvoor de bestemming wijzigt, zal correct worden vergoed. Twee: de toekomstige ontsluitingen van knooppunten worden meegenomen. Geen enkele regio wordt doodgeknepen. De doelstelling is een verstandige omgang met onze open ruimte. Wij allen hebben op dat vlak een verpletterende verantwoordelijkheid. Laat ons dus stoppen met mensen bang te maken. *(Applaus)*

Lydia Peeters (Open Vld): Minister, ik ben blij te vernemen dat u de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling niet alleen zult koppelen aan het huidige, ondermaatse openbaarvervoersaanbod, maar ook rekening zult houden met technologische ontwikkelingen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de elektrische auto's en de elektrische fietsen, en aan de aanleg van fietsautosnelwegen. Ik hoop dat u ervoor zorgt dat Limburg geen schrik moet hebben dat er een ruimtelijke krimp komt. Ik verwijs dan graag naar de woorden van de gedeputeerde van de provincie die verantwoordelijk is voor ruimtelijke ordening, uw partijgenote Inge Moors. Tijdens de besprekingen in november heeft ze opgeroepen om samen te werken en om het beeld van Limburg op Vlaams niveau te veranderen. Op dat punt ben ik haar bondgenoot, en ik hoop dat u dat ook bent. *(Applaus bij Open Vld)*

Ingrid Pira (Groen): Minister, als politica heb ik te veel ervaring om ondoordachte uitspraken te doen. U schetst een beeld alsof Brussel ondoordacht en zonder overleg woonuitbreidingsgebieden schrappt. Wel, dat is een karikatuur. Dit is wat ik wou zeggen: de tijd staat niet aan uw kant. Al in 2012 is gezegd dat slecht gelegen woonuitbreidingsgebieden dringend moeten worden geschrapt. Nu zegt u dat pas in 2018 iets zal gebeuren, na een reeks raadplegingen en

openbare onderzoeken. Wat zal er in de tussentijd gebeuren? Woonuitbreidingsgebieden zal men verder volbouwen. Signaalgebieden en overstromingsgebieden zal men evenzeer volbouwen. Ik voorspel het u: dat zal er gebeuren. We blijven dus een moratorium op bouwen in die slecht gelegen gebieden vragen. (*Applaus bij Groen*)

Lode Ceyssens (CD&V): Minister, ik begrijp dat u niet hebt kunnen antwoorden op mijn vraag of die bijkomende beleidsruimte integraal is bedoeld voor de missing links. Ik zal de vraag opnieuw stellen aan minister Weyts, want dat is essentieel voor de realisatie van de ambitieuze doelstellingen.

We zijn er allemaal van overtuigd dat we er vandaag aan moeten beginnen, zo niet zullen we in 2025 niet die doelstelling van 3 hectare bereiken en in 2010 niet de doelstelling van 0 hectare. Er moet dus dringend worden geageerd. Er moet dringend worden gezorgd voor de realisatie van de mobiliteitsprojecten waar we het al zo lang over hebben. Zo zorgen we ervoor dat er niet enkel een ruimte-innamestop komt, maar dat Vlaanderen ook blijft evolueren als een dynamische regio.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het gebruik van het officiële logo van de Vlaamse overheid door de VRT

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister-president Bourgeois.

De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, de top van de VRT blijkt last te hebben van een leeuwenfobie. Zo kopte gisteren een nochtans erg zakelijke krant: 'VRT wil niet te veel met Vlaamse leeuw zwaaien'. Wat is nu het probleem? Volgens het decreet betreffende de overheidscommunicatie moet de VRT inderdaad het logo van de Vlaamse overheid gebruiken, en dat logo is nu eenmaal een leeuwenkopje. Enfin, een half leeuwenkopje, want het is in de vorige legislatuur al gemoderniseerd, waarbij het een braaf leeuwje werd, dat al van tanden en klauwen was ontdaan. Dat blijkt echter nog niet genoeg voor de VRT. Ook daar wil ze vanaf, want die Vlaamse Leeuw, nochtans een niet-politiek symbool, dat hier in ons parlement prominent aanwezig is en dat bij decreet is vastgelegd als het symbool van de Vlaamse Gemeenschap, zou voor de VRT te partijdig zijn. Om aan die gruwelijke ongerustheid tegemoet te komen, is er blijkbaar een typisch Belgisch compromis gesloten in uw regering. Uw regering zou op verzoek van de VRT de wetgeving betreffende de overheidscommunicatie gaan aanpassen, zodat de oproepprogramma's en de nieuwsdienst van de VRT afstand zouden kunnen doen van die leeuw.

Minister-president, de vraag is dus wat de volgende stap is bij de VRT. Gaat ze ook de 'v' van Vlaams uit haar naam schrappen? En vooral, hebt u als minister-president van de N-VA werkelijk aan de VRT toegezegd dat ze het labellogo niet meer moet gebruiken en om zelfs de wetgeving daartoe aan te passen?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Janssens, ik kan u zeggen dat er veel drukte om niets is geweest, 'much ado about nothing'. De zakelijke krant die u citeert, zit er volkomen naast. U refereert terecht aan het decreet houdende de overheidscommunicatie, het decreet-Peumans. Dat geldt voor alle instellingen

van de Vlaamse overheid, met uitzondering van dit zeer gewaardeerde huis en zijn instellingen. De VRT is dus, net als alle Vlaamse overheidsinstellingen, daaraan onderhevig, en moet dat ook toepassen.

Wat is er nu gebeurd? De VRT moet dat toepassen op het moment dat ze wil veranderen van huisstijl, van logo. Met die plannen heeft ze mij gevraagd of ze kon ontsnappen aan de toepassing van dit decreet. Ik heb geantwoord dat ik daar ten eerste niet voor bevoegd ben: het decreet geldt voor iedereen, voor mij, voor de VRT. Ten tweede heb ik gewezen op de bestaande omzendbrief, die zegt dat dat logo en die huisstijl uiteraard niet van toepassing zijn op programma's, op merken, op submerken, op de nieuwsdienst. De Vlaamse overheid heeft zich daar ook over gebogen, heeft vastgesteld dat we niks moeten veranderen aan het decreet betreffende de overheidscommunicatie. Collega Gatz kijkt wel nog na of het nodig zou zijn om het Mediadecreet te veranderen, omdat bepaalde merken van de VRT toen nog niet bestonden en nu wel worden ontwikkeld, zoals deredactie.be en vrtnieuws.be, maar voor de rest is ter zake dus geen wijziging op til van het decreet betreffende de overheidscommunicatie.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, dat is alvast een geruststelling. Ik heb in het artikel ook gelezen dat er binnen uw partij behoorlijk wat ongenoegen was over de brief die u van de VRT-topman hebt gekregen, maar ik neem er nota van dat er geen decreetswijziging aankomt en dat dus ook minister Gatz niet bezig is met een wijziging van het decreet betreffende de overheidscommunicatie of het Mediadecreet. Ik vraag dan aan u dat u er in elk geval op zou toezien dat de VRT zowel nu als in de toekomst, met de nieuwe initiatieven en dergelijke meer, ook het officiële logo van de Vlaamse overheid gebruikt, zonder bang te zijn voor haar eigen schaduw, zonder bang te zijn van de Vlaamse identiteit. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Voorzitter, ik denk dat het goed is dat de CEO van de VRT een brief schrijft om verduidelijking te vragen, alvorens bijzonder veel geld te besteden aan campagnes om logo's en zo te veranderen. Ons lijkt het ook dat de regels zoals die vandaag bestaan, perfect in orde zijn. Wat managementcommunicatie betreft, lijkt het me evident dat het logo en de huisstijl van Vlaanderen worden gebruikt.

Waar het gaat over programma's en de merkenstrategie, is dat een heel andere zaak. Die vallen ten eerste gewoon niet onder overheidscommunicatie, en ten tweede lijkt het mij ook in strijd te zijn met de beheersovereenkomst. In de beheersovereenkomst met de VRT staat duidelijk dat de VRT autonoom verantwoordelijk is voor haar merkenportfolio. Ik kan er mij dus bij aansluiten, minister-president: much ado about nothing.

Ik heb wel nog een bijkomende vraag: wat met andere semipublieke bedrijven? Wat is de situatie daar? Is dat dezelfde? Zijn er al vragen geweest naar aanpassingen of uitzonderingen?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik steun ook de minister-president in zijn antwoord. Het is logisch dat het logo van de Vlaamse overheid, van de Vlaamse Gemeenschap, wordt meegenomen waar dat kan, op websites, in communicatie, waar dat past, zoals het ook verplicht is voor alle culturele jeugd- en sportorganisaties die gesubsidieerd worden. Kijk de websites van die organisaties na, mijnheer Janssens. U zult echt een delirium krijgen van plezier: zo veel leeuwtjes op Vlaamse websites. *(Gelach)*

Aan de andere kunt je er natuurlijk niet omheen dat merken ook hun eigen strategie moeten kunnen voeren. Ook onze Vlaamse culturele instellingen zetten dat logo op hun website, maar die hebben een eigen label. U zult toch bijvoorbeeld het M HKA of het KMSK niet ontnemen dat ze ook hun eigen communicatiestijl ontwikkelen, weliswaar voor de officiële stukken en voor de communicatie geaccordeerd op het logo van de Vlaamse overheid? Ik denk dat dat een billijke regeling is, die ook voor de merken van de VRT geldig moet kunnen blijven.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ook voor ons is het bijzonder duidelijk, ook zonder decreetswijzigingen, minister-president. Eén: voor bedrijfscommunicatie, jaarverslagen, contracten, briefwisseling, gebruikt de VRT het logo van de Vlaamse overheid. Twee: voor merken – Canvas, MNM, ... – hoeft dat niet. Dat was ons standpunt, ook lang geleden al, en dat is vandaag nog altijd ons standpunt.

Een argument dat wij absoluut niet aanvaarden, voorzitter, is dat het gebruik van het logo het imago van betrouwbaarheid van de omroep zou schaden. We hebben dat argument gehoord. Ik vind dat larie en apekool, want dat zou dus betekenen dat bijvoorbeeld onze wetenschappelijke instellingen, zoals het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) of de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), onbetrouwbaar zijn omdat zij het logo wel gebruiken, en dat zonder tegenpruttelen.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik kan alleen maar herhalen dat de bestaande regels van toepassing blijven. Het gaat inderdaad over de bedrijfscommunicatie, de corporate communicatie. Het gaat niet over de merken en de programma's. Ik heb niet gezegd, collega Janssens, dat er geen decreetswijziging komt. Er komt er zeker geen wat betreft de bedrijfscommunicatie. Ik heb gezegd dat collega Gatz onderzoekt of het Mediadecreet enige aanpassing moet krijgen. Dat is hoogstwaarschijnlijk niet het geval, maar hij onderzoekt dat nog. Ik heb alleen gezegd dat dit nu in onderzoek is.

Er zijn bij mijn weten, collega Segers, geen andere vragen tot aanpassing of afwijking. Iedereen die onder de Vlaamse instellingen ressorteert, moet die communicatie ook gaan toepassen.

En uiteraard ben ik het eens met collega Vandaele dat het toepassen van de huisstijl van de Vlaamse overheid geen enkele afbreuk zou doen aan kwaliteit of betrouwbaarheid of wat dan ook van de VRT.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Collega Caron, er is wel iets meer nodig dan een foto van een leeuwtje om mij een delirium te bezorgen, voor zover dat überhaupt al mogelijk zou zijn. *(Gelach)*

Ik ben in elk geval blij dat de collega's mijn bekommernis steunen dat de VRT het logo van de Vlaamse overheid, ook al is dat een leeuw of een Vlaamse Leeuw, moet omarmen. Ik vraag u dan ook, minister-president, om ook aan uw collega Gatz duidelijk te maken dat de VRT blijvend gebruik moet maken van dat logo. Want een publieke omroep, gefinancierd met het belastinggeld van de Vlaamse Gemeenschap, moet ook het logo van de Vlaamse Gemeenschap gebruiken. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de invoering van een maximumfactuur in het secundair onderwijs

ACTUELE VRAAG van Elisabeth Meuleman aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de invoering van een maximumfactuur in het secundair onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, begin deze week pleitte de kinderrechtencommissaris voor de uitbreiding van de maximumfactuur van het basis- naar het secundair onderwijs. Dat recht op kosteloos onderwijs staat verankerd in onze Grondwet. We vinden dat ongelooflijk belangrijk om alle talenten van alle kinderen toch maximaal kansen te geven op school.

Vanuit sp.a organiseerden we een bevraging waar bijna 1200 ouders op ingingen. Daaruit blijkt dat de gemiddelde schoolfactuur in het secundair onderwijs 534 euro bedraagt. In het aso ligt die lager, rond de 470 euro gemiddeld. In het tso en het bso lopen die facturen al gauw op tot 750 euro per schooljaar. Er zijn zelfs bedragen van 1500 tot 2000 euro mogelijk in ons Vlaams onderwijs.

Wij denken dat dat niet goed is. Wij denken dat er in onderwijs geen financiële drempels mogen bestaan om kinderen een studie te laten kiezen. De financiële situatie van de ouders mag niet doorslaggevend zijn, wel de talenten van elk kind.

In het basisonderwijs hebben we een instrument dat werkt, namelijk de maximumfactuur. Zal de Vlaamse Regering onderzoeken om die maximumfactuur ook in het secundair onderwijs uit te bouwen, te beginnen in de eerste graad en later ook in de tweede en derde graad?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, we hebben daarnet een debat gevoerd over armoede. We hebben geleerd dat er bijna 120.000 kinderen opgroeien in een gezin in armoede. Heel wat armoedeorganisaties, de Gezinsbond, Test-Aankoop en de kinderrechtencommissaris hameren erop dat je armoede structureel moet aanpakken. Dat wil zeggen dat de uitsluitingsmechanismes die er nog zijn voor mensen in armoede, moeten worden aangepakt. Die bevinden zich op verschillende domeinen in het maatschappelijk leven. De kinderrechtencommissaris spreekt over de gezondheidszorg. 6 procent van de mensen in armoede stelt een bezoek aan de dokter uit. Er zijn ook uitsluitingsmechanismes en drempels op de woningmarkt en in de kinderopvang.

Maar ook in onderwijs zijn er nog van die drempels waar mensen in armoede heel moeilijk over kunnen. Ook die moeten worden aangepakt. Dan denken we inderdaad aan de kosten die er zijn om van onderwijs te genieten in Vlaanderen. Die variëren op dit moment heel erg. Ze zijn niet voor alle scholen, niet voor alle richtingen dezelfde in het secundair onderwijs. Bepaalde richtingen zijn duurder dan andere, maar heel vaak heb je ook dat dezelfde richtingen in een school een pak duurder zijn dan andere richtingen. Wij vinden dat mensen in armoede evengoed het recht hebben om naar de school van hun keuze te gaan, om de richting van hun keuze te volgen.

Er zijn concrete maatregelen die u kunt nemen. De kinderrechtencommissaris heeft het al aangekaart. Een maximumfactuur in het secundair onderwijs is er een van. Zult u dit invoeren en wanneer kunnen we dat verwachten?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik wil eerst opmerken dat dit debat al ettelijke keren in de commissie Onderwijs is gevoerd. Ik was wat verrast dat nu opnieuw dezelfde vraag aan mij wordt gesteld. Ik zal proberen om zo goed mogelijk de heel lange discussies die we daarover al hebben gevoerd, samen te vatten.

Ten eerste, in Vlaanderen is de toegang tot het leerplichtonderwijs gratis. Dat betekent dat er geen inschrijvingsgelden of wat dan ook gevraagd mogen worden, wat ze uiteraard ook niet doen. De toegang tot ons kleuter-, lager en secundair onderwijs is gratis.

Ten tweede, in het lager onderwijs bestaat er inderdaad een maximumfactuur. Ik ken de vragen om die ook in te voeren in het secundair onderwijs, maar ik wil niet over een nacht ijs gaan. Ik ben een voorzichtige beoordelaar van zij die nu zeer luid roepen dat die moet worden ingevoerd. Mevrouw Gennez, ik heb vastgesteld dat mijn voorganger aan het begin van de vorige legislatuur heeft gezegd dat dit overwogen kon worden. Hij heeft vervolgens vijf jaar lang niets gedaan. Op het einde van de legislatuur heeft hij dan gezegd dat hij een studie zou aanbesteden om een instrument te maken, maar dat dit een paar jaar zou duren. Effectief, dat heeft een paar jaar geduurd en is eind vorig jaar opgeleverd.

Wat is dat? Dat is een instrument dat het mogelijk maakt om op een objectieve manier de kosten in beeld te brengen. We zijn nu volop bezig met de kosten daarin te stoppen. Ik was een beetje verrast dat sp.a nu plots zegt dat het niet meer nodig is, dat er een onlinebevraging is gedaan en dat dit de wetenschappelijke informatie is om ons op te baseren. Ik ben het daar niet mee eens. We moeten verder werken aan de stap die gezet is door mijn voorganger en proberen om tot een goed kostenbeheersend instrument te komen, maar vooral iets dat in alle transparantie blootlegt wat de kosten zijn die verbonden zijn aan bepaalde studierichtingen.

Dat is een beetje logisch. In het aso zegt men dat het minder is. Dat is waar omdat de grootste kost daar de studieboeken zijn. In sommige technische en zeker ook in beroepsrichtingen kan er materiaal bijkomen, maar ook hier zijn er tussen scholen grote verschillen. Er zijn scholen die technisch al fantastisch uitgerust zijn, andere die minder goed uitgerust zijn. We moeten daar zorgen dat we scholen niet in moeilijkheden brengen.

Een oordeel over de maximumfactuur zelf kunnen we pas vormen als we dat instrument hebben en als de kosten ingevuld zijn. Ik heb gezien dat het gemeenschapsonderwijs daar sterk vragende partij voor is en dat sommige scholen in het provinciaal onderwijs het al invoeren, maar die hebben dan samen één inrichtende macht. Ik heb ook vernomen dat het katholiek onderwijs tegen die maximumfactuur is. Daar zegt men dat men ook eens moet kijken naar de decadente effecten die daaruit kunnen voortvloeien want men wil dat alle jongeren zoveel mogelijk cultuur en zoveel mogelijk zaken proeven. Als je zomaar zegt 'dat is het nu', dan ga je misschien ook kansen ontnemen aan scholen die verder afgelegen zijn van bepaalde educatieve of culturele attracties. We moeten zorgen dat iedereen evenveel kansen krijgt. Is het dan niet beter – dat vind ik een interessant debat – om degenen die het het meest nodig hebben, voldoende te ondersteunen? Dat kan door te zorgen dat de ondersteuning in de vorm van studiebeurzen sterk genoeg is.

Het is dus een mes dat langs twee kanten snijdt. Ik ben er zeker ontvankelijk voor om dat debat verder te voeren. Ik heb dat ook al een paar keer gezegd. Maar ik zal sowieso dat instrument dat ondertussen opgeleverd is, namelijk de monitor van de kosten en datgene wat de kosten nauwkeurig in kaart moet brengen, nu opvullen zodat iedereen in alle transparantie kan vergelijken.

Collega's, ik wens ook dat elke school in Vlaanderen een kostenbeheersend beleid voert. Ik vind dat we het daar te weinig over hebben en dat het echt van belang is dat mensen bij het begin van het schooljaar weten wat de te verwachten

kosten zijn en dat ze kunnen vergelijken of de kost redelijk is en of het een kost is die ze kunnen verwachten. Of zien we dat scholen daar onderling een groot gebrek aan transparantie in huldigen? Dat kan niet wat mij betreft. Daar maken we nu ook werk van.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, ik denk niet dat sp.a lessen te ontvangen heeft van deze regering, die effectief op het vlak van kostenbeheersing nog geen enkele inspanning geleverd heeft in deze legislatuur. Wij hebben de maximumfactuur overigens samen ingevoerd in het basisonderwijs. De kostprijs voor ouders in het basisonderwijs is maximum 85 euro. In het secundair onderwijs loopt dat in het bso opeens al gauw op tot 850 euro. We moeten aan kostenbeheersing doen. Dat is de verantwoordelijkheid van de scholen. Dat kan worden gestimuleerd door samenaankopen, door heel veel voorstellen die er vandaag zijn.

Het is toch evident dat scholen vragen dat ze voldoende ondersteund worden in hun werkingsmiddelen om zich effectief aan die maximumtarieven te kunnen houden. Maar wat doet deze Vlaamse Regering dan jaar na jaar? Besparen op de werkingsmiddelen van de scholen. En wat zie je dan? Dat de factuur wordt doorgerekend aan de ouders en dat de kosten voor het secundair onderwijs de pan uit swingen. De studiekostenmonitor, minister, die is besteld in 2014. We zijn 2017 en u hebt er tot op vandaag nog altijd niks mee gedaan, ook al had u in de commissie aangekondigd om vanaf 1 september dit schooljaar te meten. U doet het niet. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, het is inderdaad niet zo simpel, het is complexer in het secundair onderwijs. Ik ben de eerste om dat te erkennen. Ik ben ook de eerste om te erkennen dat we zeker niet willen dat er een verarming zou zijn van het aanbod. De school is net ook die plek waar kinderen in armoede kunnen deelnemen aan cultuur en aan sport, waar ze anders die kans niet krijgen.

Ik lees u uit de krant van vandaag een citaat van een directeur voor: "De maximumfactuur dwingt ons om creatief te zijn. Bijvoorbeeld de abonnementen op tijdschriften. Vroeger konden we de aanschaf daarvan verplichten. Dat doen we nu niet meer. Maar via pakketten in de bibliotheek laten we de kinderen nu op deze manier kennismaken met het plezier van lezen." Ze moeten ze dus niet meer zelf kopen, men stelt ze via de bibliotheek ter beschikking. Minister, dat is toch een mooie manier om aan kostenbeheersing te doen. Dat is tot stand gekomen door die maximumfactuur.

Ik denk dat zulke zaken echt wel kunnen. Er zijn grote verschillen tussen de netten. Sommige netten zullen het gemakkelijker hebben omdat ze meer werkingsmiddelen hebben, maar ik denk dat het aan u is, minister, om een goed model uit te werken dat niet zorgt voor verarming maar voor gelijkheid tussen scholen. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: Mevrouw De Meulemeester heeft het woord.

Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Minister, ik wil u bijtreden om de resultaten van die studiekostenmonitor af te wachten voor we zaken gaan bijsturen. Die resultaten zullen ons meer duidelijkheid geven over de verschillen tussen de studierichtingen en hun kostprijs.

De N-VA is altijd voortrekker geweest op het vlak van kostenbeheersing en van een transparante schoolrekening. De aandacht moet gaan naar een gespreide betaling van de kosten, het zo laag mogelijk houden van de kosten en het tijdig inlichten van de ouders over hoeveel en waarvoor ze zullen moeten betalen.

Scholen leveren al heel wat inspanningen om de schoolkosten te drukken. Het vastleggen van een maximumfactuur voor het secundair onderwijs is moeilijk te

realiseren. Mevrouw Gennez en mevrouw Meuleman verwijzen naar de maximumfactuur in het lager onderwijs, maar ook daar blijven heel wat facturen onbetaald. Bovendien dreigen we met de invoering van een maximumfactuur naar een vervlakking van het cultuuraanbod op school te evolueren. Daardoor komen kansarme kinderen niet meer in contact met bijvoorbeeld het theater.

In het licht van budgetbeheer en het effectief betalen van de schoolrekening pleiten wij voor een samenwerking tussen scholen en de lokale OCMW's. Minister, zult u dit faciliteren? (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Er zijn drie elementen die ik ook al tijdens eerdere debatten naar voren heb gebracht.

Ten eerste moet de factuur die ouders moeten betalen transparant en betaalbaar zijn en moet er voldoende communicatie over worden gevoerd met de ouders. Uiteraard mogen we het element van de schooltoelage niet uit het oog verliezen.

Ten tweede weet iedereen dat arbeidsmarktgerichte studierichtingen veruit de duurste zijn. Zijn de huidige verschillen nog altijd actueel en voldoende? Beter meten wat de leerling effectief kost, is voor mij prioritair.

Ten derde staat in de audit van het Rekenhof zeer duidelijk dat het officieel gesubsidieerd onderwijs (ogo) het niet-gesubsidieerde deel van de infrastructuur-investeringen subsidieert, evenals andere posten, met lokale overheidsmiddelen. Natuurlijk kunnen deze scholen veel gemakkelijker de maximumfactuur invoeren. Minister, dit debat is genuanceerd. Ik zou graag hebben dat u rekening houdt met de drie elementen die ik heb genoemd.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Mevrouw Gennez, daarnet is er heel terecht gevraagd naar cijfers over armoede. Mijn collega's en ikzelf hebben heel hard gezocht naar jullie uitgebreide rapport met de cijfers. Ik heb alleen een Belgabericht gevonden met die cijfers, en die zijn lager dan de geactualiseerde cijfers van de Gezinsbond. Als ik het nu op flessen zou trekken, zou ik zeggen dat u aantoonde dat de kost is gedaald, maar dat is uiteraard niet zo. We zouden de vergadering kunnen schorsen en vragen dat de studiedienst van sp.a alle cijfers op tafel legt.

Alle gekheid op een stokje, ik denk dat de Studiekostenmonitor en de resultaten daarvan cruciaal zijn voor een goed debat. Als u zegt dat deze regering niets doet aan de studiekosten of aan de ondersteuning van mensen om die kosten te betalen, dan moet ik u tegenspreken. Als u de begrotingstabellen bekijkt, dan ziet u dat het totale aantal mensen dat in het secundair onderwijs een studietoelage ontvangt, nog nooit zo hoog is geweest.

Ik ben het er absoluut mee eens dat de financiën van de ouders absoluut geen impact mogen hebben op de studiekeuze van de kinderen. Maar laat ons dan een ernstig debat voeren op basis van de eerste cijfers die we zullen hebben over de regeringsperiodes heen en ons aansluiten bij de geest aan het einde van het vorige debat en geen partijpolitieke spelletjes spelen op de kap van ouders.

Minister Hilde Crevits: Ik dank jullie voor de ondersteunende reacties en voor uw applaus, mijnheer Landuyt. Mijnheer Landuyt, ik was het eigenlijk redelijk eens met het applaus voor mevrouw Meuleman, maar minder met het applaus voor mevrouw Gennez. We verschillen natuurlijk een beetje van mening op dat vlak. (*Opmerkingen van Caroline Gennez*)

Er was een substantieel verschil tussen jullie reacties. Mevrouw Gennez, u zegt altijd dat er aan de werkingsmiddelen is gewerkt, maar u vergeet er telkens bij te zeggen dat het grootste cadeau dat we aan het onderwijs hebben gedaan, de verlaging van de btw is, zeker voor het katholiek onderwijs. *(Opmerkingen van Caroline Gennez)*

Ja, maar dat is iets anders. Dat is rechtstreeks op het aandeel van de werkingsmiddelen, mevrouw Gennez. U bent zeer blind, de manier waarop u daarnaar kijkt. *(Applaus bij de meerderheid)*

U was aan het praten over dat instrument. Ik heb in het parlement gezegd – ik heb het verslag nog eens nagelezen – en ik dacht inderdaad dat dat instrument dat was besteld door mijn voorganger, een kant-en-klaar instrument zou zijn met alles erin. Wat bleek? Het is een dik boek, een wetenschappelijke methode over hoe je kosten moet meten. Na de oplevering eind november hebben we inderdaad gezegd: oké, we gaan naar de scholen met die input. Ouders, scholen, leerkrachten moeten dat instrument nu vullen, en dan kunnen we de output krijgen. En nu zegt u: u hebt er nog niets mee gedaan. *(Opmerkingen van Caroline Gennez)*

Ha ja, maar de timing in de studie is opgelegd door mijn voorganger. Sorry. Als sp.a het zo belangrijk vindt dat zo'n instrument goed is onderbouwd, dan vind ik het een beetje flauw dat u zegt: oh, het is niet meer nodig, een online enquête, vul maar in en voilà, that's it, maximumfactuur. Daar doe ik als minister van Onderwijs niet aan mee. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mevrouw Meuleman, u zegt dat het genuanceerd is, dat je moet zorgen dat je ook voldoende kansen geeft. Wel, dat is een zeer pertinente opmerking. U zei daarstraks ook dat u vandaag in de krant las – ik heb dat trouwens ook gelezen – dat een schooldirecteur op een bepaald moment zegt: ik moet creatief zijn. Maar met die maximumfactuur zou je ook in een situatie kunnen komen dat men zegt: oké, we doen geen cultuuraanbod meer. Wel, dat wens ik niet. De school is in de eerste plaats een plek waar de kinderen leren en waar ze ook heel breed moeten kunnen proeven van wat er maatschappelijk gebeurt.

Op een bepaald moment zei een directrice dat ze niet meer naar de tentoonstelling in Antwerpen of niet meer naar Brugge gaan, maar wel naar een tentoonstelling in de buurt. Ik vind dat fout. Als er een goede tentoonstelling over Rubens is in Antwerpen, dan moet je potverdorie zorgen dat de kinderen de kans hebben om daarnaartoe te gaan. Dat is voor mij ook van belang. *(Applaus bij de meerderheid)*

Dus, collega's, laat ons allen samenwerken aan die kostenbeheersing in ons onderwijs en aan de kansenverrijking.

Mevrouw Gennez, het is niet gepermitteerd dat er tussen de scholen zulke grote verschillen zijn in kosten die worden gevraagd aan ouders. Daarover ben ik het volkomen met u eens. We moeten zorgen dat daar grote transparantie over is en dat dat in beeld wordt gebracht. Ik zal daarvoor zorgen en ik zal zelfs gebruikmaken van het instrument dat door mijn voorganger is besteld. Dat is trouwens een goed instrument. Aanvankelijk vond ik het niet goed, maar men heeft me uitgelegd hoe het in elkaar zit. Ik denk dat we eindelijk op een objectieve wijze de kosten in kaart zullen kunnen brengen. Tegen het einde van dit schooljaar zal daar heel veel materiaal in zitten. We moeten de mensen ook de tijd geven om dat instrument te vullen, maar dan zal het eindelijk duidelijk zijn en dan zullen we keuzes kunnen maken over hoe we met de kosten in ons secundair onderwijs omgaan.

Nogmaals, als ik keuzes moet maken, dan zijn de brede kansen die we aan alle jongeren geven, voor mij absoluut prioritair. Dat moet kunnen tegen een

kostprijs die uiteraard beheersbaar is, maar waarachter geen enkele school zich kan verstoppen door te zeggen dat er een maximumfactuur is en dat ze dus bepaalde zaken niet meer doen. Dat is verarmend, niet alleen voor de kinderen die het het moeilijkst hebben, maar voor alle kinderen in ons onderwijs. Dat zullen we, denk ik, geen van allen toelaten.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, als ik uw pleidooi beluister, dan zou ik durven vrezen dat u de maximumfactuur in het basisonderwijs wenst af te schaffen. Weet u wat? Doe dat vooral niet. De Gezinsbond, Test-Aankoop, de kinderrechtencommissaris, het Gemeenschapsonderwijs, het OVSG: heel veel actoren zijn vragende partij om dat instrument te versterken op basis van meetbare gegevens die uw voorganger heeft besteld en waar u al een jaar mee werkt, maar niets mee doet.

Ons pleidooi is heel duidelijk: het instrumentarium ligt er, de maximumfactuur werkt in het basisonderwijs, voer die gradueel in in het secundair onderwijs. Begin bij de eerste graad, koppel dat aan uw non-hervorming van het secundair onderwijs en doe dat in een volgende fase voor de tweede en de derde graad. Schoolkosten tot 2000 euro in het leerplichtonderwijs dat wordt verondersteld gratis te zijn en zo in onze Grondwet staat: dat is in een beschaafd land onaanvaardbaar. Wij zullen dat blijven zeggen. *(Applaus bij sp.a)*

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik deel dan wel uw bezorgdheid over verarming, culturele en sportieve verarming. Ik ben het eens dat op school kinderen daartoe kansen moeten krijgen. Ik vind wel dat er absoluut nog werk aan de winkel is om de kosten in het onderwijs te beheersen. De drempel is voor veel ouders te hoog en te moeilijk. Er is een gelijkaardige enquête geweest over gezinnen in armoede die in september een grote som voor onderwijs moesten ophoesten. De verschillen tussen scholen zijn nog te groot. Dat kan niet en kunnen we niet aanvaarden.

Er moet wel degelijk iets gedaan worden. We hebben daarstraks een debat over armoede gevoerd. Het moet transversaal gebeuren. Iedere minister heeft zijn verantwoordelijkheid – u hebt die voor onderwijs – om de drempels en de uitsluitingsmechanismen verder aan te pakken. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen – 966 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen.

De algemene bespreking is geopend.

Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Collega's, twee weken geleden werd in de commissie dit ontwerp van decreet unaniem goedgekeurd. Het voorziet in een tweejaarlijkse evaluatie van de energieprestatieregelgeving, naast de eisen voor energieprestatie en binnenklimaat (EPB) en de berekeningsmethode moeten ook procedures en administratieve lasten worden geëvalueerd. In de praktijk wordt nu al de vierde evaluatie voorbereid en uitgevoerd door het Vlaams Energieagentschap (VEA) dat de evaluatie aan mij zal bezorgen.

De belangrijkste decretale wijzigingen zijn het aanpassen van de regels betreffende de overdracht van de aangifteplicht, het aanpassen van de hoedanigheid en de taken van de EPB-verslaggever en het afschaffen van de gemeentelijke bevoegdheid voor het vaststellen van lokale EPB-eisen.

Tot slot bevat voorliggend ontwerp van decreet ook een aantal technische aanpassingen zoals de digitalisering van de startverklaring en de EPB-aangifte en een administratieve lastenverlaging van vele tientallen pagina's per aangifte. De gemeentelijke verplichting tot het verlenen van medewerking aan het Vlaams Energieagentschap in het kader van de handhaving van de eisen wordt meer gespecificeerd. En er is de decretale verankering voor de erkenning en de kwaliteitscontroles voor de opleidingsinstellingen voor onder andere energiedeskundigen en verslaggevers en een aanpassing van de decretale handhabingsbepalingen voor het niet voldoen aan EPB-eisen en het niet-waarheidsgetrouw rapporteren door de verslaggever.

Verder gaan we ook nog een aantal andere aanpassingen van het Energiedecreet doorvoeren zoals het verstevigen van de decretale rechtsgrond voor het verstrekken van de Vlaamse energieleningen aan bepaalde rechtspersonen, te weten coöperaties en verenigingen, dit om hun de leningen aan 1 procent te kunnen toekennen. Dat is de uitvoering van een maatregel die is opgenomen in het Zonneplan. Ook komt er een verduidelijking van de rechtsgrond voor het berekenen van de onrendabele toppen bij bandingfactoren, en tot slot is er het wegwerken van een anomalie met betrekking tot de autonome stroombegrenzers die nog dateert van voor de liberalisering in 2003 en door de VREG werd aangekaart.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 966/1)

– *Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

In artikel 2 moet de datum "27 november 2015" worden vervangen door de datum "25 november 2016". Is het parlement het eens om dit bij wijze van technische correctie te doen? *(Instemming)*

– *Artikel 2 wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen.*

– *De artikelen 3 tot en met 32 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 houdende omvorming van de vzw "de Rand" tot een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap en houdende vaststelling van de bevoegdheden van de provincie Vlaams-Brabant inzake de ondersteuning van de Vlaamse Rand
– 1020 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 houdende omvorming van de vzw "de Rand" tot een privaatrechtelijk vormgegeven extern

verzelfstandigd agentschap en houdende vaststelling van de bevoegdheden van de provincie Vlaams-Brabant inzake de ondersteuning van de Vlaamse Rand.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1020/1)

– *De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw – 1027 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1027/1)

– *De artikelen 1 tot en met 23 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VLAAMSE REGULATOR VAN DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT

Aanwijzing van de leden van de raad van bestuur

De voorzitter: Dames en heren, bij decreet van 25 november 2016 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de oprichting en de organisatie van de regulator betreft, is de raad van bestuur van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt uitgebreid van vier naar zeven leden, die voortaan door het Vlaams Parlement worden aangewezen.

Het mandaat van de huidige leden verstrijkt op 10 februari 2017. Het Uitgebreid Bureau stelt voor om ook het mandaat van de drie bijkomende leden van de raad van bestuur te laten aanvangen op 10 februari 2017.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Aan de orde is derhalve de aanwijzing van de leden van de raad van bestuur van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt, met ingang van het mandaat op 10 februari 2017.

De lijst met de door de fracties voorgedragen kandidaten werd op de banken rondgedeeld.

De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Voorzitter, ik wil een stemverklaring geven. We hebben inderdaad iemand voorgedragen die we natuurlijk ten volle steunen, maar gelet op de vorige discussie in het parlement zullen wij ons onthouden bij deze stemming.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Voortgaand op de discussie in de commissie, die vol animo zat, gaan we er natuurlijk mee akkoord dat de VREG nu onder het parlement valt. We staan daar dus volledig achter, maar met een aantal modaliteiten hebben we wat moeite, onder andere dat er zes mensen worden aangeduid door de meerderheid en één door de oppositie. Dat vinden we niet echt democratisch. Daarom zullen we ons onthouden als hierover wordt gestemd.

De voorzitter: Vraagt hierover nog iemand het woord? (*Neen*)

Aangezien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik de volgende dames en heren met ingang van 10 februari 2017 aangesteld tot lid van de raad van bestuur van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt:

de heer Ronnie Belmans,
mevrouw Els Brouwers,
mevrouw Nathalie Heremans,
mevrouw Ellen Valkenborgs,
de heer Piet Vanden Abeele,
mevrouw Sara Van Dyck en
de heer Hans Vanhoof.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen – 966 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2

De voorzitter: Dames en heren, de stemmachine werkt niet. Daarom stemmen we over het ontwerp van decreet bij handopsteking.

– *Er wordt gestemd bij handopsteking.*

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 houdende omvorming van de vzw "de Rand" tot een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap en houdende vaststelling van de bevoegdheden van de provincie Vlaams-Brabant inzake de ondersteuning van de Vlaamse Rand – 1020 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2

De voorzitter: Dames en heren, we stemmen ook over dit ontwerp van decreet bij handopsteking.

– *Er wordt gestemd bij handopsteking.*

**ONTWERP VAN DECREET houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw
– 1027 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2**

De voorzitter: Dames en heren, we stemmen ook over dit ontwerp van decreet bij handopsteking.

– Er wordt gestemd bij handopsteking.

**MOTIE van Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke, Björn Rzoska en An Moerenhout tot besluit van het op 8 februari 2017 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de cijfers met betrekking tot de armoedebestrijding
– 1071 (2016-2017) – Nr. 1**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
72 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE VAN ORDE

Beroep op het reglement

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Herman De Croo bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, het verheugt me dat de stemmachine opnieuw werkt, maar ik heb twee bescheiden opmerkingen over de voorgaande stemmingen. Een, het onderscheid tussen gewest en gemeenschap kon op die manier niet worden gemaakt. Twee, het zijn individuele stemmingen. Normaliter zou men het moeten doen bij naamafroeping. Misschien kan men de voorgaande stemmingen dus als louter indicatief beschouwen? Ik raad u dan ook aan om ze te hernemen. *(Applaus)*

De voorzitter: Ik dank u zeer, mijnheer De Croo.

Nu we de stemmachine weer kunnen gebruiken, zullen we een aantal stemmingen hernemen.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen – 966 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
100 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 houdende omvorming van de vzw "de Rand" tot een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap en houdende vaststelling van de bevoegdheden van de provincie Vlaams-Brabant inzake de ondersteuning van de Vlaamse Rand – 1020 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
104 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw – 1027 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
78 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 15 februari 2017 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

De leden van de Commissie voor de Vervolgingen worden nu onmiddellijk in de James Ensorzaal verwacht.

– De vergadering wordt gesloten om 18.34 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeesters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Kathleen Helsen: ambtsverplichtingen;

Ann Brusseel, Joris Poschet: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Freya Saeys: familieverplichtingen;

Sabine de Bethune, Yamila Idrissi, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Ann Soete, Johan Verstrecken: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Karin Brouwers, Güler Turan

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman

De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke